

VESTNIK

šolske družbe

sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

X. in XI.

Izdalo in založilo vodstvo.

V LJUBLJANI.

Tisk J. Blasnikovih naslednikov.

1898.

Zoper slabokrvnost.

Železnato vino

kemične analize
odličnih strokovnjakov
kateri so v

železnatem vinu

lekarja

Piccoli-ja v Ljubljani

zmiraj potrdili navedeno mno
žino železa, so najboljše spri-
čevalo ter dajejo največje
poročstvo za njega učinek.

To vino je kaj dobro za sla-
bokrvne, nervozne in vsled
bolezni oslabele osebe, za
blede, slohe (suhe) in bole-
have otroke.

Cena polliterski
steklenici gld. 1'—

Zoper slabokrvnost.

Svarilo! P. n. občinstvo se opozarja, da se
v trgovino na brezvesten način
spravlja China-železnato vino, katero nima
ni trohice železa v sebi ter je s košeniljo
pobarvano. Tako vino nima nobene zdravilne
veljave, pa ga tudi košeniljina primes ne
stori za dijetetično sredstvo.

Starym 5/7 1898.

VESTNIK

šolske družbe

sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

~~~~~  
X. in XI.  
~~~~~

Povodom XI. redne vélike skupščine v Ljubljani
dne 11. avgusta 1896 in XII. redne velike skup-
ščine v Škofji Loki dne 5. avgusta 1897

izdalo in založilo vodstvo.

Obhajanje

V LJUBLJANI.

~~~~~
Tisk Blaznikovih naslednikov.

1898.

030024082

II. C 33.564 c

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna XI. velika skupščina

dne 11. avgusta 1896. leta v Ljubljani.

I. Da .ogenj, ki ga neti in hrani družba sv. Cirila in Metoda, ne požiga in ne razdira, ampak ogreva in razsvetljuje, dokazala je zopet ogromna udeležba XI. velike skupščine v Ljubljani. Tu so se zbrali vsi stanovi iz raznih krajev obširne Slovenije, da se obveste o družbinem delovanju in njenih potrebah.

Bela Ljubljana je že 10. avgusta sprejela mnogo skupščinarjev. Jako umestno je bilo, da jim je družbino vodstvo na Ferlinčevem vrtu priredilo „prijateljski sestanek“. Po osmi uri se je zbralo na vrtu toliko zunanjih in domačih družbenikov da je bil vrt popolnoma zaseden. Prav dobro so bile zastopane dame. Domoljubni ženski kvartet „Struna“ in člani pevskega društva „Ljubljana“. pri katerem sta iz prijaznosti sodelovala operni pevec Josip Nolli in Josip Pavšek so z iz-

bornim izvajanjem raznih domačih skladb razveseljevali zbrano občinstvo.

Imenom družbe sv. Cirila in Metoda je pozdravil navzočne nje prvomestnik Tomo Zupan približno tako-le: Prišlece iz sosedne Koroške, Štajarske in Primorske, kakor tudi rodoljube iz raznih delov Kranjske prisrčno pozdravljam. Vaša obilna udeležba kaže, da ljubite slovensko deco, ki je razpostavljena raznarodovanju. Prosim Vas, da tudi v prihodnje ohranite to ljubezen do slovenske dece in blagonaklonjenost zjedinjajoči naši družbi. Koroški Slovenec Matija Prosek ar, podružnični prvomestnik, župan in posestnik v Kotmarivesi, je z navduševalnimi besedami napil ženskemu kvartetu „Struna. Izrazil je veselje nad tolikim slovenskim napredkom v Ljubljani, želeč, da bi se tudi koroški Slovenci v kratkem povspeli do te višine. — Župnik Anton Berlot z Goriškega pa je nazdravil prvomestniku Tomu Zupanu, pevskemu društvu „Ljubljana“ in mestu Ljubljani, srcu Slovenije, iz katere naj se izteka navdušenost za slovenski narod, da bi vsi neumorno in složno delovali.

II. Dné 11. avgusta ob 10. uri je bila v frančiškanski mestni župnijski cerkvi za žive in mrtve družbine ude sv. maša, katero je daroval o. Adolf Čadež. Pri sv. maši je pel domači deški cerkveni zbor. Precizno in milo petje je vnemalo pobožnost. Veličastna cerkev, vsled potresnih popravil z odri zastavljena, je bila napolnjena.

III. Ob 11. uri se je pričela glavna skupščina v prekrasni véliki dvorani „Národnega Doma“.

Okrog mize je bilo zbrano družbino vodstvo in poleg te je stal oder za govornike. Dvorana je bila polna odličnega občinstva.

Prvomestnik Tomo Zupan, z živio-klici živahno pozdravljen, je otvoril skupščino, rekoč:

Slavna XI. velika skupščina!

V god sv. apostolov zaščitnikov, 5. julija 1886. leta, smo se bili zbrali v Ljubljani k prvi véliki skupščini, da se je iz ustanovnega odbora naše družbe izvolilo pravilno družbino vodstvo (Družb. prav. §. 4.). Ta vélika skupščina se je po Božji službi ob altarji sv. Cirila in Metoda pri Jezusovem srci obvrševala v prostorih tedanje ljubljanske čitalnice. — L. 1890. smo se bili v novo sešli, da smo svojo V. véliko skupščino izvršili tu v Ljubljani. Zborovali smo po Božji službi pri sv. Jakobu zopet v tej isti čitalniški dvorani. — Tretjekrat se je letos našemu družbinemu vodstvu zazdelo, da bi praznovali véliko skupščino v Ljubljani, in sicer to današnjo XI. Po sv. opraviu pri oo. Frančiškanih smo prišli sèm-le v zbor.

Tu sem uprav letos, ko se skoraj da dovršena dviga v tem našem stolnem mestu veličastna stavba: naš „Národni Dom“.

K tej monumentalni slovenski zgradbi, ki nas združuje ta trenutek, smo prinašali svojih prispevkov Slovenci vseh slojev: premožnejši in ubožnejši;

kmet in gospod. Zato pa je tudi namen „Národnemu Domú“ tu v sredini Slovenstva ta, da bo odpiral svoje prostore v miru in ljubezni vsakteremu Slovencu brez vprašanja od kod in kaj; brez razlike stanú.

„Národní Dom“ v Ljubljani bo pod eno streho združeval v enih mislih vesolnje Slovenstvo; v miru in ljubezni bo zedinjeval vse — ta čas še se prepirajoče brate. Saj prepir med nami konečno jenjati mora — bodi si že tako ali tako. Zato mi je „bonum omen“ to — da so se vrata te čarobne sobane slovenskega domú danes v zborovanje odprla uprav družbi sv. Cirila in Metoda — tej družbi, ki od svojega rojstva pa do danes ni razlikovala med Slovencem in Slovencem; njej, ki od prvega dné do danes ni nosila le na ustnicah, ampak v svojem srci je nosila in v svojem delovanju je nosila cesarsko in ob enem slovensko devizo: „Viribus unitis — složnimi močmi“. — Častita gospoda! Nobena slavnost se ni vršila še v teh sijajnih prostorih; prvim je čast. hišino vodstvo to blestečo se sobano odprlo v zborovanje Vam: današnji naši véliki skupščini. V spomin temu dejstvu bi si svetovati usojal. da naj je „Concordia — Sloga“ priimek tej sedaj najlepši ljubljanski dvorani.

In v tem imenu „concordia edinost“ Vas vse, čast. zborovalce, od vseh slovenskih pokrajin, pri srčno pozdravljam. Iz družbinih poročil, ki sledé tem mojim uvodnim besedam, ste razvideči: kako

je slovenski šoli v prosepah nerazrušena in nerazrušljiva sloga vodila vse delovanje vsega našega družbinega vodstva to naše preteklo upravno leto k slogi smo tudi klicati morali ves slovenski narod, če smo sploh hoteli kaj za-se doseči. In ta zvezda vodnica „concordia-sloga“, ki nam je v našem delovanju dosedaj svetila, — upam, da nam z Božjo pomočjo posveti tudi na poti v prihodnost. Zato bodi na tej poti vodilo Vam, zbranim Slovencem in nam Vašim mandatarjem — vsem nam, združenim v šolskih poslovanjih, krilati vsklik: Med slovenskim narodom „concordia-sloga!“

Dolgotrajno odobravanje je sledilo prvomestnikovemu nagovoru.

Prvomestnik je dal besedo županu stolnega mesta Ljubljane, Ivanu Hribarju. Burno pozdravljen je stopil župan Ivan Hribar na oder in pozdravil skupščinarje z naslednjimi besedami:

„Velecenjene dame! Častita gospoda! Kot župan bele Ljubljane pozdravljam Vas vse prav prisrčno. Ponosen sem, da me je takoj prvo leto mojega županovanja doletela velika čast, pozdraviti v imenu mesta Vas, premile sestre in predragi bratje, ki ste prihiteli z vseh strani, koder prebiva naš rod, da v njega prvostolnici darujeta srca svoja na altarju domovinske ljubezni.

Zares, redkokdaj vidi bela Ljubljana družbo, katero bi bili priveli skupaj isti plemeniti nagibi, katero bi ista srčna čutila tako tesno družila, kakor Vas, slavna in častita gospoda; a če jo kdaj

vidi, tedaj ta družba nikdar ni tako številna, tedaj se nikdar ne odlikuje po taki — rekel bi — sveti harmoniji, kakor velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda, na kateri sta zastopana oba spola in vsi stanovi.

In take harmonije je potreba. Čuvajte torej, gospoda slavna, da se ohrani; čuvajte to zlasti Vi, katere je zaupanje sester in sobratov postavilo družbi na čelo. Ohranila se pa bode, ako družba sv. Cirila in Metoda ostane vedno zvesta načelom, katerim ima zahvaliti svoj postanek, in se skrbno izogiba vsega, kar bi bilo količkaj v stanu vzbujati domnevanje, da se je začela od teh načel oddaljevati. Kjer gre za veliko, kjer gre za sveto stvar, ostani naše uho vedno gluho za tajna prišepetavanja, in naj prihajajo od katere strani koli.

In velika, sveta stvar je, za katero ima delovati družba sv. Cirila in Metoda. Saj se ima v bran postavljati onim pogubnim nakanam potujčevanja, s katerimi nemški in laški naši sosedge upajo krčiti število naše ter tako odvzemati nam teritorialno last; last one prekrasne zemlje, na katero smo privezani po spominih mladosti s srčnimi vezmi. In kako se to dela, gospoda slavna? Nežno mladino, katero najslajša vez govornice spaja z ljubečo materjo, hočejo oropati te vezi ter tako izruvat jej ono najlepšo cvetko, ki klije v otroških srcih, čut ljubezni in spoštovanja do bitja, katero je življenje svoje postavljalo v nevarnost za dete svoje, katero je negovalo in odgajalo ta najdražji si zaklad.

Gospoda slavna! Zgražamo se, kadar čitamo v zgodovini, kako so divje turške čete trgale materam od prsi nedolžno dete ter je morale. Barbarstvo nazivljemo to po vsej pravici. A kaj naj, predragi moji, rečemo o tem, kako se dandanes odtujejo deca materam? Ne moré se sicer otroci; a trgajo se jim srca iz živih teles. Gospoda moja! To je moderno barbarstvo.

Proti takemu modernemu barbarstvu delovati je dolžnost nas vseh, zato pa nam je k srcu prirastla družba sv. Cirila in Metoda, katera si je delovanje v tem smislu postavila za nalogo. Da bi nje delovanje bilo uspešno, to je moja želja in to bodi, gospoda slavna, Vaša skrb!

V to ime Bog pomози!"

Ko se je poleglo nepopisno burno pritrjevanje in ploskanje, zahvalil se je prvomestnik Tomo Zupan mestnemu županu Ivanu Hribarju za izrečeni pozdrav, povdarjajoč zlasti, da bodi Ljubljana vzgled vsem drugim slovenskim občinam, kajti ljubljanska občina žrtvuje za družbo veliko, in kliče: „Bog živi belo Ljubljano, Bog živi njenega župana Ivana Hribarja!“ — Frenetično ploskanje in živio-klici so sledili tem besedam.

Prvomestnik Tomo Zupan konstatuje na to sklepčnost vélike skupščine glasom §. 15. glavnih družbinih pravil ter pozove takoj, ker ni bilo vladnega zastopnika navzočnega, glavnega tajnika župnika Antona Žlogorja, da prebere zglašene in navzočne delegate pri XI. veliki skupščini.

IV. Vodstveni Tajnik Anton Zlogar predlaga, da naj se branje zglašenih skupščinnrjev opusti, ker se v to porabi mnogo časa.

Po soglasnem sprejetju tega predloga pozove prvomestnik Tomo Zupan glasom §. 16. družbinih pravil, tajnika Antona Žlogarja, da prebere vodstveno poročilo od X. vélike skupščine v Kranju, dne 8. avgusta 1895., pa do danes. To tajnikovo izvestje je priobčeno za zglašenimi skupščinarji.

V zmislu §. 14. družbinih pravil so se zglasili s posvetovalno in glasovalno pravico:

Izmed družbinih *pokroviteljev*:

Akademija slovenskih bogoslovcev v Celovcu l. 1895/6.; pooblaščenec Ivan Smolej, kapelan v Škocijanu (Koroško), za zastopnika Štefana Singer, prefekta v Marijanišču v Celovcu; bogoslovci slovenskega centralnega semenišča v Gorici l. 1891. 1892., 1893., 1894. in 1895.; pooblaščenec bogoslovec Ivan Košir; župnik Frančišek Bukovec; „Čitalnica narodna“ v Kranji: pooblaščenec notarski kandidat Avgust Drukar; „Čitalnica slovanska“ v Trstu: pooblaščenec Janko Mácaček za zastopnika Ant. Truden; mestni odbornik Oroslov Dolenec; „Društvo delalsko podporno“ v Trstu: pooblaščenec Janko Mácaček za zastopnika Matko Mandić; „Duhovščina ljubljanskega mesta št. I.“: zastopnik mestni župnik Martin Malenšek; posestnik Ivan Gerdol; upokojeni župnik Jakob Gruden; posestnica gospica Antonija Kadivčeva; državni po-

slanec Anton Koblar; veletovarnar Vinko Majdič, zastopnik trgovec Ciril Pirc; okrožni zdravnik dr. Janko Marolt; posestnik Jakob Matjan; mestna občina Idrija: zastopnik Dragotin Lapajne; ces. svetnik Ivan Murnik; občina Selice: zastopnik župan Frančišek Šlibar; podružnica akademiška v Gradci; zastopnik iur. P. Drachsler; podružnica Kropa-Kamena Gorica-Dobrava: zastopnik nadučitelj Josip Korošec; podružnica moška Kamenik: zastopnik mestni župan Josip Močnik; podružnica moška Kranj: zastopnik trgovec Ciril Pirc; podružnica moška šentpeterska v Ljubljani: zastopnik Frančišek Mulaček; podružnica moška Vrhnika: zastopnik upokojeni davkar Ivan Gruden; podružnica Šiška: zastopnik posestnik Viljem Maurer; podružnica ženska Kamenik: zastopnica gospa Julija Močnikova; podružnica ženska Kranj; zastopnica g. Marija Drukarjeva; podružnica ženska šentjakobsko trnovska v Ljubljani št. II.: zastopnica gospa Ivanka Gutnikova; ista št. III. zastopnica gospica mestna učiteljica Minka Maroltova; ista št. V. pooblaščenka gospa Ivanka Gutnikova za zastopnika magistratnega uradnika Antona Gutnik; ista št. VI. zastopnica gospa Marija Petrovčičeva; ista št. VII. zastopnica gospa Ivanka Zupančičeva; podružnica ženska šentpeterska v Ljubljani: gospa Marija Terčekova, pooblaščenka; podružnica moška Postojina: zastopnik trgovec Gregor Pikel; podružnica ženska Prvačina št. I. in II.: pooblaščenec administrator Blaž Bevk; po-

družnica ženska Sežana št. III.: zastopnica gospa Franja Guličeva; podružnica ženska Št. Vid nad Ljubljano: pooblaščenec nadučitelj Janko Žirovnik; podružnica ženska Vrhnika: zastopnica Ana Lenarčičeva; župnik Andrej Ramoveš; načelnik železnične postaje Ivan Nep. Resman; posestnik Josip Rode: pooblaščenec mestni župan Josip Močnik; tovarnar in posestnik Viktor Rohrman; Slovenke Litijske št. I.: zastopnica gospa Josipina Koblarjeva; iste št. II. zastopnica gospa Helena Bevkova; iste št. III. zastopnica gospa Milivoja Vončina; iste št. IV. zastopnica gospa Nežika Lenčekova; Slovenke Litijske in Šmartinske št. I.: zastopnica gospa Terezija Svetečeva; iste št. II. zastopnica gospica notarska činovnica Ljudmila Roblek-ova; „Sokol Ljubljanski“: zastopnik odvetniški kandidat dr. Josip Kušar; c. kr. notar Luka Svetec; gimnazijski profesor dr. Ivan Svetina; gospica Ivanka Škofičeva, posestnica; gospa Franja dr. Tavčarjeva; „Tiskarna Narodna“: zastopnik dež. odbornik dr. Ivan Tavčar; „trg Litija“: zastopnik c. kr. notar Luka Svetec; „vas Št. Vid pri Zatičini“: zastopnik administrator Ivan Čibašek; mestni župnik Ivan Vrhovnik; konzistorijalni svétnik vodiija Tomo Zupan; župnik Anton Žlogar; župnija Breznica: pooblaščenec prof. dr. Ivan Svetina za zastopnika župnika Tomo Potočnik; župnija Cerklje: pooblaščenec posestnik Jakob Hočevvar; župnija Sv. Ivan pri Trstu: pooblaščenec gostilničar Ivan Treven; žup-

nija Kranjska Gora: zastopnik župnik Anton Zlogar; župnija trnovska v Ljubljani: zastopnik mestni župnik Ivan Vrhovnik; župnija Rojan pri Trstu: pooblaščenec posestnik Ivan Marija Bole.

Od družbinega *vodstva*:

Prvomestnik: Tomo Zupan; podpredsednik: Luka Svetec; glavni tajnik: Anton Žlogar; glavni blagajnik: Anton Koblar; odborniki: ljubljanski podžupan dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški, ljubljanski častni meščan in mestni župan Ivan Hribar, ces. svetnik Ivan Murnik in c. kr. gimn. profesor dr. Ivan Svetina.

Od družbinega *nadzorništva*:

Mestni odbornik Oroslov Dolenec, mestni župnik Martin Malenšek, deželni odbornik in državni poslanec Frančišek Povše in mestni župnik Ivan Vrhovnik.

Od družbinega *razsodništva*: Nikdo.

Podružnični zastopniki za XI. skupščino v zmislu §. 14. glavnih pravil:

Kranjsko.

1. Bled: gospica učiteljica Katarina Drolova.
2. Brdo: trgovec Luka Mlakar in župnik Josip Zelnik.
3. Cerklje: posestnik in farmacevt Radoslav Hočevar.
4. Cerknica-Planina: gospa Amalija Majdičeva.

5. Črnomelj ženska podružnica: c. kr. okrajni živinozdravnik Josip Sadnikar, pooblaščenec.

6. Gorenjska Dolina: župnik Anton Žlogar, novomašnik Ivan Smolej in profesor Josip Apih, pooblaščenec.

7. Idrija moška podružnica: Josip Šepetavec.

8. Idrija ženska podružnica: Josip Šepetavec, pooblaščenec.

9. Kamenik moška podružnica: mestni župan Josip Močnik in c. kr. okr. živinozdravnik Josip Sadnikar.

10. Kamenik ženska podružnica: gospa Julijana Močnikova.

11. Kostanjevica: profesor Simon Rutar, pooblaščenec.

12. Kranj moška podružnica: not. kandidat Avgust Drukar.

13. Kranj ženska podružnica: gospa Marija Drukarjeva.

14. Kropa-Kamena Gorica-Dobrava: posestnik Josip Pogačnik.

15. Litija: trgovec Frančišek Knaflič in Pavel Svetec.

16. Ljubljana: Šentklavško-frančiškanska ženska podružnica: gospa Franja Dolenčeva in gospa Franja dr. Tavčarjeva.

17. Ljubljana: Šentjakobsko-trnovska moška podružnica: deželni poslanec dr. Frančišek Papež in mestni katehet Mavrilij Šarabon.

18. Ljubljana: Šentjakobsko-trnovska ženska podružnica: gospe Ivanka Zupančičeva, Nežika Udovičeva, Josipina Vidmarjeva in gospica Minka Koširjeva.

19. Ljubljana: Šentpeterska moška podružnica mestni župnik Martin Malenšek, živinozdravnik Julij Dev in Frančišek Mulaček.

20. Ljubljana: Šentpeterska ženska podružnica: gospa Josipina Devova, gospa Frančiška Mulačekova, gospica Helena Bavdekova, gospica Justina Lavričeva in gospica J. Pavšekova.

21. Logatec ženska podružnica: gospica Mimi Tollazzijeva.

22. Novo Mesto: c. kr. profesor Martin Petelin.

23. Postojna moška podružnica: trgovec Gregor Pikel in lastnik tiskarne Rihard Šeber.

24. Prem: kurat Peter Bohinjec.

25. Selice: podobar Josip Grošelj.

26. Šiška: posestnik Frančišek Drenik.

27. Št. Vid nad Ljubljano ženska podružnica: nadučitelj Janko Žirovnik, pooblaščenec.

28. Vrhnika moška podružnica: administator Ivan Čibašek in okr. zdravnik dr. Janko Marolt.

29. Vrhnika ženska podružnica: gospa Marija Grudenova in gospica učiteljica Anka Pourjeva.

30. Zatičina-Višnja Gora: administrator Ivan Čibašek, pooblaščenec.

31. Žužemberk: zasebnik Ivan Pehani.

Štajarsko.

1. Celje moška podružnica: župnik Anton Žlogar, pooblaščenec za dež. poslanca dr. Ivana Dečko in tajnika Janka Vavken.

2. Gradec: akademiška podružnica: cand. iur. Karol Šavnik.

3. Laški trg: državni poslanec Anton Koblar, pooblaščenec za Konrada Elsbacher.

4. Ormož moška podružnica: kapelan Jakob Menhart.

5. Ormož ženska podružnica: kapelan Jakob Menhart, pooblaščenec.

6. Slovenska Bistrica: župnik Anton Žlogar, pooblaščenec za odvetnika dr. Urbana Lemež.

7. Trbovlje: kapelan Pankracij Gregorc, Frančišek Kalan in Ferdo Roš.

Koroško.

1. Beljak: Gašpar Trupe, Matija Wutti zâse ter kot pooblaščenec za Ivana Lapuša, Ivana Gailerja in Jermana.

2. Celovec: župnik Frančišek Treiber, pooblaščenec za kanonika Lamberta Einspieler in učitelja veroznanstva Ivana Hutter.

3. Črno: župnik Anton Gabron, pooblaščenec.

4. Št. Kancijan: kapelan Ivan Smolej, pooblaščenec.

5. Kotmaraves: posestnik župan Matija Prosekar in organist Jernej Modrič.

6. Libeliče: župnik Anton Gabron, pooblaščenec.

7. Priblaves: župnik Anton Gabron, pooblaščenec.

8. Rožak: župnik Anton Gabron, pooblaščenec in župnijski oskrbnik Josip Vintar.

9. Tolsti vrh: posestnik Dominik Kotnik.

10. Velikovec: župnik Frančišek Treiber.

11. Ziljska Dolina in župnija Vrata: župnik Martin Krejči.

Primorsko.

a) Goriško:

1. Ajdovščina moška podružnica: župnik Ivan Dugulin.

2. Ajdovščina ženska podružnica: župnik Ivan Dugulin, pooblaščenec za gospo Terezinko Gabrielčičevo.

3. Bolec: župnik Anton Žlogar, pooblaščenec za dekana Frančiška Illovar.

4. Dornberg-Pervačina-Gradišče: župnik Anton Berlot.

5. Dornberg ženska podružnica: urednik in tiskar Andrej Gabršček, pooblaščenec.

6. Gorica moška podružnica: deželnega glavarja namestnik dr. Anton Gregorčič in c. kr. profesor dr. Frančišek Kos.

7. Gorica ženska podružnica: g. Ivanka Deklevova in gospa Amalija Drufovka.

8. Šempas: kapelan Frančišek Guzelj, pooblaščenec za župnika Blazija Grča.

b) Trst:

1. Greta pri Trstu: c. kr. uradnik in posestnik Ivan Gerdol, kapelan Frančišek Guštin, gostilničar Josip Katalan in posestnik Valentin Piščanec.

2. Trst moška podružnica: Janko Macak, kot zastopnik in pooblaščenec za prof. Matko Mandića, advokat dr. Gustav Gregorin, pooblaščenec.

c) Istra: Podgrad: dekan Anton Rogač in kapelan Vatroslav Počivalnik.

Izvestje tajništva

za XI. veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani 11. avgusta 1896.

Slavna skupščina!

Velecenjene dame! Častiti rojaki!

1. Naša družba je v zadnji poslovni dobi stopila v drugo desetletje svojega obstanka. Pred najstimi leti je sklicala vrle domorodce v središče slovenskih deželâ, da se posvetujejo, kaj storiti v obrambo one naše mladeži ob slovenskih mejah, katerej preti nevarnost potujčenja. V tedanji čitalnici so utemeljili našo družbo, ki naj bode sredotočje oni požrtvovalnosti, brez katere je nemogoče oteti kaj mladeži iz neprijateljevih rok.

Za danes Vas je, čč. skupščinarji, družbino vodstvo zopet sklicalo v prvostolnico slovensko in sicer v tisti dom, v katerem bo družba imela svojo stalno pisarno in posvetovalnico, dom, kateri je zgradila skupna požrtvovalnost slovenska, da

se tu zopet posvetujete in navdušujete za slovensko šolstvo.

Kako tolažilno bi bilo, ko bi po preteku prvega desetletja vodstvo moglo stopiti pred Vas in zaklicati veselo vest: Po vsem ozemlju, kjer prebiva naš narod, je že vpeljana slovenska šola za slovensko mladež! Naši nasprotniki so se spametovali, opustili so pogubonosni svoj lov na slovensko deco. „Schulverein“, „Südmark“, „Lega nazionale“ so odložili bojno kopje ter v miru zasпали. Natornim in ustavnim pravicam je zadoščeno tudi na Slovenskem, kajti vsi poklicani faktorji delujejo za vzgojo naše mladeži v slovenskem duhu. — Zdaj se torej lahko mirnim srcem razidemo in svoje delovanje raztegnemo na drugo polje kulturnega razvitka za naš narod.

A to je le pium desiderium — pobožna želja. — Ne v razhod, nego le še v tesnejše združenje Vas kliče vodstvo, kajti ni še prišel čas, da bi opustili „vsiljeno nam samoobrambo“. Prav zdaj je naša družba nastopila novo pot, položivši temelj šolskovzgojevalnim zavodom, kateri bodo — trdno se nadejamo — njeno slavo označevali še poznim rodovom.

A da boste, čč. skupščinarji, te splošne uvodne besede bolje umevali, treba kar poseči v posamne stroke družbinega delovanja ter je naslikati vsaj v glavnih obrisih, iz česar se prepričate, da sme vodstvo s ponosom kazati na uspehe, katere jo dosegla naša družba. S tem Vam, čč. skupščinarji,

vodstveni izvestitelj poda iz obširne tvarine zadnje upravne dobe vsaj toliko gradiva, da iz njega lahko razsodite: ali je vodstvo vlani mu poverjeno zaupanje opravičilo ali ne.

Vodstvene seje.

2. Pri X. skupščini v Kranju, — kjer je bila naša družba ob njeni desetletnici sijajno sprejeta in počeščena, na čemur bodi iskrena zahvala vsem ondotnim slovenskim društvom, osobito pa njega dičnemu mestnemu zastopu — so bili v družbino vodstvo poklicani vsi izstopivši člani in sicer: Dr. Dragotin vitez Bleiweiss-Trsteniški, dr. Ivan Dečko, Gregor Einšpieler, Anton Žlogar; mesto umrlega Mat. Močnika pa prof. dr. Ivan Svetina. V nadzorništvo mesto dr. Svetine mestni župnik Martin Malenšek; v razsodništvo mesto preselivšega se deželnosodnega svétnika Ravnikarja deželni blagajnik Dragotin Žagar. Tako spopolnjeno vodstvo in večinoma tudi nadzorstvo shajalo se je k sejam, da v zmislu družbinih pravil rešuje društvene posle, oziroma temu pritrdi, kar se je izvrševalo upravnim potom. Skupnih sej je bilo osem, in sicer: prva te upravne dobe ali LXXXVII. dne 4. septembra 1895., v kateri se je vodstvo v zmislu §. 18. glavnih pravil konstituiralo ter so vsi dosedanji upravitelji zopet drage volje sprejeli svoje posle; pisarska dela pa je podtajnik Alojzij Kecelj prevzel ter izvrševal z vzgledno požrtvovalnostjo. LXXXVIII. seja je bila dne 16. oktobra; LXXXIX

dne 5. decembra 1895; XC. dne 13. februarja 1896.; XCI. dne 26. marca; XCII. dne 26. maja; XCIII. dne 9. julija in XCIV. dne 5. avgusta.

Ali bi se v zmislu predloga notarja Globočnika pri vlanski skupščini število vodstvenih članov pomnožilo, da bi se lažje obvršavale sklepčne seje, o tem prejmete posebno izvestje.

O podružnicah.

3. Kar so razni udje človeškemu lelesu, to so naši družbi njene podružnice. Od vlanske skupščine jej je prirastla čila nova mladika z zaporedno št. 132. In to je ženska podružnica v Velikih Lašičah. Gotovo je še dokaj krajev, ki bi lahko pristopili v naš društveni krog.

Srečnej kot v prirastku podružnic pa smo bili v pomnožitvi pokroviteljev, katerih je od vlanske skupščine prirastlo 36 in sicer tek. št. 165. Ženska podružnica v Kranju. Št. 166. Jakob Matjan, veleposestnik v Šiški. Št. 167. † Dragotin Martelanec, hranilnični uradnik na Greti v Trstu. Št. 168. Šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani. Št. 169. Podružnica Kropa - Kamenagorica - Dobrava. Št. 170. Ženska podružnica v Škofji Loki, zastopnica gđč. Jerica Dolenčeva. Št. 171. Ženska podružnica v Sežani št. III., zastopnica gospa Franja Guličeva. Št. 172. Ivan Perdan, veletrgovec, predsednik kupčijske zbornice v Ljubljani. Št. 173. Vinko Majdič, veletovarnar v Kranji. Št. 174. Podružnica v Brežicah. Št. 175. Delalsko podporno društvo v Trstu.

Št. 176. Šentjakobsko-trnovska ženska podružnica št. VII., zastopnica gospa Ivanka Zupančičeva. Št. 177. Ista št. VIII., zastopnica gospa Marija Perušekova. Št. 178. Frančišek Bukovec, župnik v Trvižu v Istri. Št. 179. „Zaveza zagorskih Slovenk št. II.“; zastopnica gdč. Amalija Čerinova. Št. 180. Ženska podružnica v Trstu št. III., zastopnica gospa Franja dr. Pertotova. Št. 181. dr. Gregorij Krek, vseučilišni profesor v Gradcu. Št. 182. Dr. Frančišek Žižek, zdravnik v Gradcu. Št. 183. Moška podružnica v Postojini. Št. 184. Anton Koblar, deželni arhivar, državni poslanec v Ljubljani. Št. 185. Ženska podružnica v Velikih Lašičah, zastopnica gospa Ema Šuflajeva. Št. 186. „Katoliško društvo detoljubov“, zastopnik prof. Anton Kržič. Št. 187. „Duhovščina ljubljanskega mesta št. I.“, zastopnik mestni župnik Martin Malenšek. Št. 188. Ista št. II., zastopnik profesor dr. Frančišek Lampe. Vse te je že izkazal lanski „Vestnik“ IX. — Št. 189. gdč. Marija Alijančičeva na Dobravi. Št. 190. „Slovenski profesorji ljubljanske višje gimnazije“, zastopnik c. kr. profesor Maks Pleteršnik. Št. 191. „Slovenska naselbina v Pulju“, zastopnik c in kr. morn. kapelan Ivan Ambrož. Št. 192. Moška podružnica v Starem trgu. — Nad vse marljive Litijsko-šmartinske rodoljubkinje poslale so ob godu sv. Cirila in Metoda za vezilo naši družbi in v čast družbinega podpredsednika Luke Sveteca, ki praznuje letos svojo 70letnico, trojno pokroviteljino: 300 gld. Št. 193. „Litijske Slovenke št. III.“ zastopnica

gospa Milivoja Vončinova. Št. 194. Iste št. IV., zastopnica gospa Nežika Lenček-ova. Št. 195. „Litjske in Šmartinske Slovenke št. VI.“, zastopnica gdč. Minka Demšarjeva. Št. 196. Šempeterska moška podružnica v Ljubljani, zastopnik Frančišek Mulaček, trgovski pomočnik. Št. 197. Akademiška podružnica v Gradcu. Št. 188. Mariborski bogoslovci od leta 1895/6. št. II. Št. 199. Akademija slovenskih bogoslovcev v Celovcu v l. 1895/6. Št. 200. Anton Notar, ekspozit v Plavju pri Trstu.

Do 1. avgusta šteje naša družbe 104 moške podružnice z 8200 člani in 28 ženskih podružnic s 3000 družbenicami, skupaj torej 11.200 društvenikov.

In s srčno hvaležnostjo tu zopet beležimo to okolnost, da so ženske podružnice tudi v pretekli dobi obdržale svoje prvenstvo, da so od njih prihajali družbi najizdatniši darovi. . . . Za tako vzgledno požrtvovalnost, kateri ni najti primere v slovenski povestnici, Vam izreka danes, oč. družbenice, družbino vodstvo najtoplejšo pohvalo in zahvalo ter si usoja še pristaviti preiskreno prošnjo, da blagovolite vstrajati v tem domoljubnem delovanju in pridobivati vedno več somišljenic za pravično slovensko stvar.

Družbina pravila odkazujejo podružnicam širen delokrog v dobavo denarnih sredstev. Kot najprikladnejše so se skazale one veselice, ki nudijo društvenikom pouk in zabavo. Kolikor se je javilo vodstvu, osnovala so take veselice deloma ob občnih

zborih, deloma posebej nastopne podružnice: Ženska v Škofji Loki; Kropinsko-Kamenogoriško Dobravska; Šentpeterska moška in ženska podružnica v Ljubljani dvakrat s čistim dohodkom vsakrat po 400 gl.; podružnica v Šiški, Mokronogu, Bledu; Šentjakobsko-trnovska ženska podružnica v Ljubljani; moška in ženska v Idriji; ženska v Starem trgu pri Ložu; moška podružnica v Trstu; Izvenakademiška podružnica v Gradcu, dvakrat, obhajajoča svojo desetletnico; I. belokranjska ženska podružnica v Črnomlju; Akademiška podružnica v Gradcu; ženska v Ormožu; moška podružnica v Velikih Lašičah; moška podružnica v Kamniku; moška in ženska podružnica Stari trg pri Ložu.

Posebno živahno so se gibale naše koroške podružnice, ki so večinoma zborovale po večkrat. Njih shodi so v obče najbolj obiskani; tu se zbere na stotine naroda, ki željno posluša koristne nauke ter se vnema v ljubezni do svojega roda in jezika. Zato je družbino vodstvo rado pospeševalo take shode ter zanje pošiljalo tudi posebne govornike. Častite rojake opozarjamo, da osobito v takih krajih, kjer ni društev, sklicujejo podružnične shode, na katerih se narodu poleg zabave s primernimi govori iz raznih strok narodnogospodarskega življenja nudi koristnega pouka.

Družbini šolski zavodi.

4. Obiščimo v duhu društvene šolske zavode.
Najstarejše je

1.) Zabavišče ali otroški vrtec v Celju pod vodstvom čč. šolskih sester. Vpisanih je bilo 59 otrok, ki so z malimi izjemami kaj redno zahajali v vrtec, kateri je bil nastanjen v hiši gosp. Paschiaffa, v bodočem šolskem letu pa se preseli v hišo gosp. Sorglechner-ja. To zabavišče daje zanesljiv naraščaj ondotni izvrstni dekliški šoli čč. šolskih sester.

2.) Vkljub velikim oviram vendar srečno ustanovljeni otroški vrtec v Mariboru pod vodstvom istih šolskih sester je presegel vsa naša pričakovanja in je jasno osvedočil, kako potreben je bil tak zavad ze slovenski živelj v Mariboru, ki je številnejši, nego hočejo naši neprijatelji priznati. Število obiskujočih ga otrok je letos poskočilo na 70. V njem je dosti naraščaja za bodočo slovensko ljudsko šolo v mestu samem.

3.) Ker se je zadnje leto v šolskih zavodih pri sv. Jakobu v Trstu izvršila bistvena sprememba, moralo se je radi pomanjkanja prostorov opustiti zabavišče pri sv. Jakobu. Osnovna šola pri sv. Jakobu se je morala razdeliti. Ko se je začetkom šolskega leta oglasilo za I. in II. razred toliko dečkov in deklic, da tudi ta dva razreda nista mogla mešana ostati, ločile so se deklice popolnoma od dečkov ter se je ustanovila samostojna dekliška šola. To spremembo je vsled odborovega sklepa dne 4. septembra 1895 vodstvo naznanilo c. kr. namestništvu v Trstu kot deželnemu šolskemu oblastvu, katero jo je s svojim odlokom dne 17. septembra

1895 št. 18,096/VII vzelo na znanje; o tem ukrepu pa je družbino vodstvo obvestil tržaški magistrat dne 22. septembra 1895 št. 49.233. Tako ima naša družba zdaj:

Petrazredno deško šolo pri sv. Jakobu. Vpisanih je bilo:

I.	razred	69	dečkov,	učiteljica	Jos. Delkin.
II.	"	49	"	"	Am. Reichmann.
III.	"	41	"	učitelj	Mirosl. Pretnar.
IV.	"	48	"	učitelj	Hrabr. Godina.
V.	"	34	"	nadučitelj	Fr. Rakuša.

Vkup 241 učencev.

Ker se je ¹²⁴⁶⁵učitelj-voditelj Mihael Kamuščič dne 1. oktobra 1895. odpovedal službi, podelila se je po običajnem razpisu nadučitelju Franu Rakuša z dekretom dne 27. marca 1897 št. 3418., kateri je vstopil dne 1. aprila t. l., ko se je šolska mladež dne 28. marca ginljivo poslovila od prejšnjega voditelja, ki si je za konsolidiranje tega zavoda brezdvombeno pridobil dokaj zaslug.

Da je učiteljstvo na tem zavodu vsaj deloma preskrbljeno za starost, ter tudi za stalnost, bilo je v tekočem letu pri banki Slaviji zavarovano za slučaj doživetja in smrti. Zavarovalnine $\frac{1}{3}$ plačujejo učne moči, $\frac{2}{3}$ pa naša družba.

4.) Dvorazredna dekliška ljudska šola pri sv. Jakobu v Trstu je nastala vsled ločitve učencev po spolu. Dne 30. septembra so

njeno vodstvo prevzele čč. šolske sestre iz matice Mariborske. Vpisanih je bilo:

I. razred	{	1. oddelek	35	učenek,	{	učiteljica s.
		2. " "	40	" "		Metod. Kališek.
II. razred	{	1. " "	22	" "	{	učiteljica vodi-
		2. " "	19	" "		teljica s. Raf.
		3. " "	8	" "		Kovačič.

Vkup 124 učenek.

Ročna dela pa je poučevala s. Gabrijela Plohl.

Na obeh šolah je verouk poučeval mestni kapelan Rudolf Valensitz.

Radi pomanjkanja učnih sob je bil na deški šoli v I. in II. razredu poldneven pouk. Ker je treba dekliško šolo čem prej razširiti v štirirazrednico in šolskim sestram oskrbeti v zmislu njihovih redovnih pravil primerno stanovanje, morala bo družba še dokaj žrtvovati, da ustreže higijeničnim in pedagoškim zahtevam.

Kdor hoče podrobnejih pojasnil o teh zavodih, najde jih v „letnem poročilu o zasebnih šolskih zavodih družbe sv. Cirila in Metoda. V Trstu 1896.“

5.) V otroški vrtec v Rojanu je prihajalo 65 otrok, v

6.) otroški vrtec na Belvederju pa 42 otrok; le-ta je stopil na mesto koncem julija 1895. na Greti opuščenega zabavišča.

7.) Ako prestopimo na Goriško, imamo ondi otroški vrt v Pevmi pri Gorici, ki je vzgajal 51 otrok.

8.) Otroški vrt v Ločniku pa žal vsled laške agitacije izgublja otrok, tako da jih je letos vstrajalo samo 15.

Vsled svojih obljub naša družba izdatno podpira:

9.) Otroški vrt v Podgori pri Gorici, ki vzgaja vsa leta največje število otrok. Letos jih je ondi zahajalo 84.

Ako bi se društvo „Sloga“ ne pobrinilo za slovensko mladež, pogrešali bi Goriški Slovenci svojih učnih zavodov. Sama „Sloga“ bi tudi ne zmagovala ogromnih stroškov, če bi jej naša družba ne priskočila na pomoč. Le takó se vzdržuje:

10.) Otroški vrt društva „Sloge“ v Gorici v ulici sv. Klare z 72 otroki.

11.) Otroški vrt v ulici Barzellini s 83 gojenci.

12.) Najvažniša pa je slovenska ljudska petrazrednica v Gorici z 8 oddelki in 505 učenci. Tega bremena bi se bila že rada iznebila „Sloga“ in ž njo naša družba; a vkljub razsodbi državnega sodišča, da je mestni magistrat v Gorici dolžan osnovati slovensko šolo, izmislilo se je še zmir toliko zaprek, da javna šola še ni ustanovljena in da morajo borni Slovenci še zmir žrtvovati tisočake za svojo šolo, ko bi jih drugod krvavo potrebovali.

13.) Otroški vrtec pod Kostanjevico pri Gorici je zbiral v svojih prostorih 61 otrok.

14.) A zdaj pridemo do tebe, ti tužni Gorotan! Naj bolj si potreben, a najzadnji dobiš to, po čemur hrepeni tvoje srce; dolgih deset let si čakal, da dobiš svojo slovensko ljudsko šolo v Velikovcu. Volja je bila pri vseh rodoljubih pač dobra, a okoliščine so bile močnejše, da ni bilo mogoče prej izvršiti te plemenite nakane. Krasno poslopje mej Velikovcem in Št. Rupertom — lastnina naše družbe — stoji že dodelano in čaka le še trenutka, ko blagoslovljujoča roka odpre njegova vrata Bogu posvečenim redovnicam in mladeži slovenski, kateri se ne privošči, da bi se vzgajala v duhu svoje ljnbeče matere, po naravi svojega naroda, in tudi v duhu svoje cerkve katoliške!

Želeti je, da se pri blagoslovljenju Velikovske družbine šole snidejo društveni zastopniki iz vseh naših deželâ, kajti oni šolski dom zopet spričuje vsemu svetu, da tudi mal narod z zjedinjenimi močmi veliko stori in vse neprijateljske nakane osramoti.

Vsi ti zavodi kajpada stanejo veliko denarja, A o tem Vas obvesti blagajništvo, ki tajništvono navdušenost navadno skuša ohladiti s treznimi številkami.

Čč. skupščinarji! Ozrite se zdaj še enkrat po teh naštetih zavodih, oglejte si teh blizo 1500 otrok, ki se vzgajajo v njih in vprašajte se potem: čegava bi bila ta mladež, ako bi zanjo ne skrbela naša družba? Ali bi teh otrok — in z njimi tudi njih roditeljev — ne oma-

mila laška Sirena in nemška Lorelei ter jih zvalila v svoj tolmun, da jih za vselej zagrnejo talijanstva in germanstva valovi?

Častiti! vsem vam ljubezen do rodne zemlje narekava, da se to dopustiti ne sme. In uprav naša družba kaže v dejanju, kako je treba preprečevati sovražne nakane. Ona ne govori samo, ampak deluje za Boga, za cesarja, za narod. Kakor mladež v šoli, takó vzgaja priprosti ljud pri shodih in zborovanjih v zvestobi do Boga in vladarja, v ljubezni do cerkve in domovine, kličeč mu v spomin dolžnosti, ki jih ima do teh in do samega sebe. Tako je v nekem pomenu naša družba pravā vzgojevalnica za naše ljudstvo. Temu priča so razne cerkvene, dinastične, patrijotične, narodne slavnosti v šolskih zavodih, kakor pri družbinih shodih, kar so itak opisavali naši časniki v posamnih slučajih in nam danes tega ni treba ponavljati.

Šolski in učni pomočki.

5. Ker se je to leto družbino delovanje osobito koncentrovalo pri velikih šolskih zavodih v Trstu in v Velikovcu, zato vodstvo razun „Vestnika“ IX. ni izdalo literarnega proizvoda ter je nadaljevanje „knjižnice družbe sv. Cirila in Metoda“ odložilo za finančijalno ugodnejo dobo. Podpirala pa je naša družba slična podjetja s tem, da je nakupila „Knjižnice za mladino“ in „Pomladnih glasov“

primerno število ter darovala tije, od koder je bila naprošena. Tako je razposlala zopet letos v razne kraje: 1757 knjig, 5000 Vestnikov in mnogo pisalnega orodja.

Dobrotniki naše družbe.

6. Razširjanje družbinih zavodov zahteva zmir večjih žrtev; misliti je torej o načinih, kako pomnožiti prispevke. Vlansko leto je rodoljuben stotnik ošrbel za družbo „nabiralnikov“, ki so po javnih lokalih in domoljubnih hišah privabili lepih prispevkov za družbine namene. Sličnih nabiralnikov si je letos družba naročila zopet 200 komadov, ti novi imajo v medenino vtisnjen napis in ključanico za zapreti. Po zahtevi se razpošljejo širom domovine.

Kakor prejšnja leta, bila so i zadnje slovenska društva po vseh pokrajinah naklonjena naši družbi, bodisi, da so sama kaj darovala, bodisi, da so sodelovala pri veselicah in zabavah, prirejenih v korist naše družbe. — Tržaški rodoljubi so i letos priporočevali „Ciril-Metodov dar“, ki je dobro podprl blagajno. Dohajali so božični, novoletni, velikonočni, godovni . . . darovi, kakor tudi pri veselih in žalostnih dogodkih, n. pr. o botrinjah, svatovščinah, novih mašah, pogrebščinah mesto vencev. Marljive ženske podružnice v Trstu in Gorici so za božičnice in razne šolske slavnosti nabrale toliko darov, da

so skazale pravo delo krščanskega usmiljenja on-dotnim otrokom, pa tudi njihovim starišem.

Ker pa ima naša družba dobrotnikov in prijateljev na tisoče mej častitim ženstvom in moštvom po vseh naših pokrajinah, zato jih slavni skupščini ne moremo imenoma navajati, kar se tem lažje opusti, ker so slovenski časniki sproti beležili njih cenjene darove.

Umljivo je, da bi naša družba, ako bi je naše časništvo vedno toplo ne podpiralo, ne mogla prosperovati in bi se ne bila povspela na toliko višino ugleda in priljubljenosti. „Narod“, „Edinost“, „Soča“ imajo stalne predele za družbine darove, in „Mir“ izkazuje v vsaki številki „kronske darove za velikovško šolo“. Pa tudi drugi časniki objavljajo sproti darove za našo družbo, da-si v relativno manjši meri.

Običajna vodstvena okrožnica do posojilnic in hranilnic tudi letos ni zgrešila svojega namena, kajti večina se je odzvala z večjim ali manjšim darom.

Družbino vodstvo, motreč to tekmovanje v družbine namene, zajemlje iz tega bodrilo za svoje delovanje. Občudujoč toliko požrtvovalnost, ginjenim srcem izreka danes vsem dobrotnikom, podružničnim načelništvom, narodnim časnikom, dičnemu ženstvu, ki v istini prednjači v nabiranju društvenih darov, vsem našim prijateljem zaslužen priznanje in globokočutno zahvalo.

A pozabiti ne smemo onih, katerih ni več v naši sredi, ker nam jih je pobrala nemila smrt. In večinoma smrt najraje odtrga najbolj delalne osebe. Tako obžaljuje ženska podružnica v Št. Vidu nad Ljubljano prerano smrt svoje prvomestnice, gospe Marije Žirovnik-ove. Pokojni beneficijat Srečko Knific v Ljubljani spomnil se je naše družbe z večjim volilom A pokojni Fran Rihar, bivši c. kr. okrajni glavar v Črnomlju, je z modrim svetom podpiral težnje naše družbe. Beljaška in vse Koroške podružnice pa posebno obžalujejo prezgodnjo smrt po vsem Slovenskem znanega rodoljuba profesorja Josipa Lendovšek, ki je zatisnil oči na Malem Strmecu nad Vrbo dne 19. septembra 1895. Kaj jim je bil, svedoči pismo priprostega kmeta koroškega do vodstva, v katerem omenja: „padel je naš veliki junak, predobrotljivi učenik in neustrašeni iskreni vodnik k boljšemu blagostanju ubogih koroških Slovencev . . . Toliko poniževanja, toliko potrpljenja s kmeti in toliko zatajevanja samega sebe, pri vsem tem pa vendar še toliko navdušenja za vsako dobro stvar še nisem pri nobenem človeku videl, kakor pri neprecenljivem gosp. Lendovšku.“ Tako priprosti koroški ratar. Prvomestnik in tajnik glavne družbe sta se osebno udeležila njegovega pogreba od Malega Strmca do Dvorskega pokopališča. V analih naše družbe je neizbrisjivo njegovo ime. Trgovec † Jurij Vrečko v Gradcu je zapustil svojo hišo naši družbi. Upokojeni duhovnik † Josip Hajšek na Plešivcu na

Štajerskem se je spomnil v svoji oporoki. Velikováška podružnica objokuje smrt svojega tajnika Valentina Grossa, posestnika v Strikolčah, ki je mnogo lesa daroval za Velikováško šolo. Družbin pokrovitelj dr. Fran Celestin, vseučeliščni profesor v Zagrebu, se je prezgodaj preselil v večnost. Istotako pospeševatelj društvenih naših naporov pri ministerstvih na Dunaju: drž. in dež. poslanec kanonik Karol Klun. Načelnik podružnice v Zagorju ob Savi Matija Medved, veleposestnik in predsednik Pliberške podružnice Jurij Reš in tajnikov namestnik Trboveljske podružnice učitelj Frančišek Stanfer so se nedavno preselili v večnost. Isto tako ženske podružnice v Lašicah ustanovitelj † Škofic, adjunkt. V Trstu je nepričakovano hitro zatisnil oči kapitularni vikarij prošt dr. Ivan Šust, kateri je kot vnet rodo ljub na merodajnem mestu neizmerno veliko koristil naši družbi.

Pri današnji sv. daritvi se je po krščanski navadi naša družba spominjala vseh živih, posebno pa še teh in drugih nam neznanih zamrlih članov in dobrotnikov. Bodi jim med nami blag spomin, v večnosti pa obilno plačilo.

Ozír nazaj in naprej.

7. Slavna skupščina! Že iz teh črtic ste posneli, da si je vodstvo resno prizadevalo našo družbo obdržati na dosedanji stopinji ugleda in priljubljenosti mej narodom slovenskim, kakor v preteklem desetletju. — Prvo desetletje je bilo

odmenjeno v to, da smo sploh osnovali kaj zavodov in učilišč ter tako dokazali mero-dajnim faktorjem in vsemu svetu, da je v ob-mejnih krajih dokaj slovenske mladeži kateri se krati natorna pravica vzgoje v materinem jeziku. — In tu s ponosom beležimo uspeh — kajti število 15 društvenih zavodov (dasi dva začasno. prenehata) je gotovo častno za naše borne razmere. To doseči je bilo mogoče le z združe-nimi močmi, kakor so se v istini osredotočile prav v naši družbi; kajti vodstvu so šli na roke, kar beležimo s posebno hvaležnostjo, možje in dostojanstveniki, ki so s svetom in dejanjem vodstvo napotili, da se je odločilo za najpripravi-niši način v dosego družbinih smotrov. P. n. dr-žavni, cerkveni oziroma škofijski in družbini nad-zorniki — njih častna imena deloma najdete v „Vestniku“ pri društvenih zavodih — vsi so bodisi v didaktičnih, bodisi v ekonomskih zadevah opo-zarjali na to in ono — dotična podružnična na-čelništva in družbino učiteljstvo pa so vestno izvrševala svojo nalogo, tako da se sme imenovati uspeh naših zavodov v obče zelo dovoljen, osobito če se upoštevajo težkoče, ki se navadno nahajajo pri mladih učiliščih.

V drugem desetletju bo družbino vod-stvo brez dvoma moralo skrbeti osobito za to, da se konsolidujeta dva glavna šolska zavoda v Trstu in Velikovcu, za kar bo treba še veliko denarnih žrtev, katere bo naš

narod donašal vedoč, da se tu gre za njegov naraščaj, za njegovo bodočnost.

Predno sklenemo, še jedno pojasnilo! Najdejo se tudi mej Slovenci neverni Tomaži, ki nočejo umevati čistih namenov naše družbe in jo mečejo v jeden koš „z Lega nazionale, Deutscher Schulverein, Katholischer Schulverein“. A nič bolj neopravičenega nego to. Kdor le nekoliko spremlja javno delovanje dveh prvoimenovanih društev, razvidi, da je mej njima in mej družbo sv. Cirila in Metoda razloček kakor noč in dan. Tam je le zgolj napad. Pod krinko človekoljubnih namenov vabijo v svoje zavode in orodne otroke, da bi jih vzgajali za slovenske janičarje. Severni neprijatelji bi radi po naših gomilah sezidali „most do Adrije“; jugozahodni sovragi pa bi radi zemljo, ki je naša last že nad 1300 let, vzeli našemu rodu ter jo odtrgali tudi od naše staroslavne Avstrije, katere najzvestejši zaščitnik na jugozahodu je uprav naš krepki narod. -- Sorodniša je naša družba z zadnjeimenovanim „Kath. Schulverein“; nekaterim je tudi uzor za našo družbo. A ti ne pomislijo, da je naša družba bila prej. nego „Kat. Sch.“ in da se organizacija naše družbe opira na naše slovenske razmere. Kath. Sch. se bori le za konfesionalne šole, ker so se židje s svojim interkonfesionalnim zakonodavstvom vrinili tudi v kršč. šolstvo in si tako podjarmili kristjana — ne bori se pa za narodnost, ker nemška itak ni nikjer v nevarnosti, najmanj pa na Slovenskem. A

naša družba se ne bori samo za versko šolo prav v zmislu katol. cerkve, nego tudi za narodni, za slovenski značaj naših šol. In to ni nikak pretiran nacijonalizem; to je le zahteva krščanske pravičnosti: tako v interesu kat. cerkve, kakor naše Avstrije; to je za nas Slovence vitalno vprašanje. — Mi torej nismo agresivni, mi smo le defenzivni; po vseh kršč. načelih pa nam je dovoljena samoobramba, in če se ne bomo branili mi, kdo pa nas bo? — Mi smemo in moramo klicati našim neprijateljem: Spolnujte 7. zapoved Božjo Vi, kakor jo mi — pustite, kar je našega, mi ne želimo Vašega! — —

V očigled tem neutajljivim dejstvom: ali naj Vas, čč. skupščinarji! še opominjamo k vstrajnemu delovanju?! Vaša navzočnost že nam je priča, da Vaša srca goré za stare idejale slovenske — o da bi se ta ogenj zanesel po Vas tudi po vseh dolih in planjavah naše mile domovine, da se daleč na okrog srca vnemajo za družbo, katero si je ustvaril narod sam — za svojo mladež, za sebe. In v to svrho Vam kličemo v slovo besede, ki jih je letos izustil pesnik Vam, slovenske žene, bodreč Vaše domoljubno delo za našo družbo:

»Da se ne bo glasilo kdaj: »Nekoč
Žil je Slovén, a je pregnan iz raja!
Zato v bodočnost svojega naróda
Jedini družba nas Ciril-Metoda!»

Skupščina je odobrila tajnikovo poročilo z burnimi živio- in dobro-klici ter s ploskanjem.

Prvomestnik Temo Zupan se je spomnil umrlih družbenikov ter je pozval skupščinarje, naj se njim v spomin blagovole v znak hvaležnosti in iskrenega obžalovanja dvigniti s svojih sedežev. (Se je zgodilo.)

Prvomestnik vpraša na to zborovalce, želi-li kdo tajnikovemu poročilu kaj dodati. Ker se nihče ne oglasi, preide k 3. točki dnevnega reda.

Račun družbe sv. Cirila in Metoda za X. družbino leto 1895.

V. Glavni blagajnik Anton Koblar poroča po pravilih o denarnem družbinem stanju za l. 1895.

D o h o d k i		gld.	kr.
1	Doneski podružnic	6991	64
2	Pokroviteljina	1858	63
3	Podpora sl. dež. zbora kranjskega .	1000	—
4	Podpora slav. občinskega sveta ljubljanskega	500	—
5	Darila 26. slovenskih posojilnic . .	728	42
6	Prijateljica koroških Slovencev . . .	4000	—
7	Darovi družbi sploh	1138	63
8	Darovi za velikovško šolo	1159	79
9	Časniki so nabrali	3788	23
10	Nabiralniki so dali	163	02
11	Mohorjani so podarili	19	05
12	Volila	295	92
13	Obresti od naložene glavnice . . .	209	46
14	Prodane knjige	79	35
15	Razni dohodki	19	30
		21951	44
Troški		32908	17
Primanjklaaj		10951	73
Saldo 31. decembra 1894. leta . . .		17529	41
Saldo 31. decembra 1895. leta . . .		6577	68

	T r o š k i	gld.	kr.
1	Šole v Trstu in okolici	6285	42
2	Šole v Gorici in okolici	3100	—
3	Šolski vrtec v Mariboru	734	51
4	Šolski vrtec v Celju	456	52
5	Šolstvo na Koroškem	170	—
6	» » Štajerskem	209	—
7	» » Kranjskem	100	—
8	Šolsko poslopje v Trstu	8044	36
9	» » pri Velikovcu	12077	30
10	Knjige in njih vezanje	441	62
11	» Vestnik	361	01
12	Razne tiskovine	127	90
13	Nagrade	240	—
14	Nabiralniki, časniki, poštnina itd.	596	53
		32908	17

Po tem dokončanem svojem službenem poročilu si izprosi denarničar Anton Koblar besede ter zasebno nadaljuje:

Ako primerjamo dohodke 1895. leta z dohodki prejšnjih let, radostno opazimo, da celo v potresnem letu požrtvovalnost Slovencev za plemenito brambo narodne stvari ni opešala, ampak nadkrilila vse naše nade. Letošnje blagajnikovo poročilo je tedaj še jako ugodno, dasiravno je v njem govorjenje o primanjkljaju.

Izredno lepa podpora, katero je naklonila prijateljica koroških Slovencev, znaša 4000 gld., a tudi brez nje je imela družba deseto leto svojega obstanka 2000 gld. več dohodkov, kakor l. 1894 in sploh več, kakor katero si bodi leto poprej.

Ker je že IX. zvezek „Vestnika“ prinesel vsote, katere so darovale posamezne podružnice l. 1895., in ker je ravnokar izdalo društveno vodstvo precej obširni tiskani poročili o izvrstnem delovanju moških in ženskih podružnic v zadnjih dveh letih, dovoljujem si le posebej omenjati, da sem primoran tudi jaz vreči par zrnica kadila na slavo za družbo vnetim narodnim gospem in gospicam. Zgodi naj se, kakor je rekel g. tajnik v poročilu, v podobi suhih števil.

Med podružnicami, ki so vlansko leto nabrale večje vsote, kakor predvlanskim, jih je na Kranjskem 26 in med njimi je 9 ženskih podružnic, druge so večinoma mešane; med napredujočimi 10 štajerskimi podružnicami je ena ženska; Korošci še nimajo probujenega ženstva (vzbujati je začne naša velikovška šola, ko je jame poučevati v materinem jeziku); zato se pa bolj stavljajo doma na Goriškem in v Trstu, kjer je med 10 podružnicami, katere so se vlansko leto posebno odlikovale, 8 ženskih podružnic. Dobro vemo, kaj se pravi pobirati denar, če tudi v dobre namene, pri ljudeh; vemo, kako je treba včasih marsikatero grenko požreti od neprijateljev in polovičarskih prijateljev, da ni žalostnih posledic. —

Zato pa veljaj vsem družbinim članom in še prav posebno Vam, neutrudljive blagajničarice in nepogljivi blagajničarji pri naših podružnicah, in vam vsem, ki nabirate denar za družbo, za obilni trud in požrtvovalnost, vsem dobrim Slovencem, iz srca kipeča pristrčna zahvala in v nebo doneča slava!

Spečih podružnic letos ne hodem našteval, ker Slovenci zadnji čas delamo že toliko šuma po svoji domovini in po vsi Avstriji, da bode kmalu le malo krajev, ki bi bili brez narodne zavesti in bi se mogli prištevati narodno-spečim.

Da more družba dostojno odbijati ljute naskoke sovražnikov na naše narodne svetinje, potrebuje mnogo municije. Dobrovoljno jej je vlani v ta namen priskočilo na pomoč 19 pokroviteljev z lepo vsoto 1858 gld. 63 kr. Bog živi te rodoljube in jim obudi mnogo posnemalcev med imovitimi rojaki!

Kakor že več let poprej, tako je prejela družba tudi v minolem letu od visokega deželnega zbora kranjskega 1000 gld. in od slavnega zastopa mesta ljubljanskega 500 gld., za kar jima izrekamo iskreno zahvalo.

Tudi število slovenskih hranilnic in posojilnic, katere so velikodušno odprle svoje blagajnice v podporo naše družbe, se je pomnožilo. Njih imena in darila citate v tedenskih izkazih društvenega blagajništva po časnikih. Slovenci, držite se teh zavodov, ti so naši!

Darovi za velikovško šolo niso v računu pod 8. točko dohodkov vsi navedeni, precej darov, podeljenih v isti namen, obsegata tudi točki 7. in 9., a ni jih bilo mogoče natanko izbrati.

Slovenski časniki niso samo radovoljno prinašali objav vodstva in dohodkov društva, ampak slavna uredništva so tudi sama nabirala darove in jih pošiljala glavnemu blagajniku. Nabrali so časniki te-le vsote: „Mir“ 2271 gld. 60 kr., „Slov. Narod“ 1316 gld. 51 kr., „Slovenec“ 116 gld. 50 kr., „Danica“ 42 gld. 50 kr., „Slov. Gospodar“ 21 gld. 62 kr. in „Domovina“ 19 gld. 50 kr. Prav lepo zahvaljujem za nesebični trud vse gg. urednike teh listov in pravično se mi zdi, da z ozirom na težo navedenih števk še posebno pohvalim g. Alojzija Legata v Celovcu in g. Josipa Nollja v Ljubljani. Živeli!

Nova in zelo praktična naprava za izvabljanje drobiža iz žepov veselih ljudi so nabiralniki. Do duše me je ganilo včeraj, ko so mi ubogi ljubljanski delalci poslali 4 nabiralnike, napolnjene s svojimi, trdo prisluženimi novci. 200 nabiralnikov že stoji po gostilniških, čitalniških in raznih mizah slovenskih. Ker se po novih vedno še poprašuje, jih dobimo te dni še 200 iz neke ljubljanske izdelovalnice. Po nabiralnikih postaja družba sv. Cirila in Metoda in naša narodna borba znana vsem slojem prebivalstva. Hvalevredno delo opravljate, gospôda, ako večkrat poprašate narodne krčmarje in kavarnarje, kje je družbin nabiralnik.

Posebno vesel bode družbin finančni minister, ako se posreči vneti častite člane družbe sv. Mohorja, da bi se spominjali z malimi darovi naše družbe ob sprejemu knjig družbe sv. Mohorja. V tem obziru se lepo priporoča gg. poverjenikom, in uspehi bodo krasni.

V kratkem dobi družba tudi slovenske vžigalice, ki naj bi vžigala tudi mrzla srca za narodno stvar.

Tako bomo mogli reševati v družbinah zavodih v prihodnje še po več, kakor po 1500 slovenskih otrok in kazati nasprotnikom, ki se sovražno zbirajo v armadah „Schulvereina“ in „Legazione“, da nimamo še volje, vdati se jim na milost in nemilost.

Težka leta so pač nastopila za družbino blagajnico, ko je bilo družbino vodstvo primorano, oskrbeti družbi lastne domove, namreč šolski poslopji v Trstu in Velikovcu. Šolsko poslopje pri Sv. Jakobu v Trstu je stalo družbo s popravami vred okroglih 20.000 gld., in prekrasna nova šola v Št. Rupertu pri Velikovcu, katera imponuje tudi Nemcem, ki so nas doslej imeli za barbare, bode stala do 30 000 gld. Z zlatimi črkami se lesketa na velikovškem šolskem poslopju napis: „Narodna šola“. V poslopju bode prostora za deško in dekliško ljudsko šolo, za notranjo višjo dekliško izobraževalnico in nekako gospodinjsko šolo ter za stanovanje šolskim sestram učiteljicam. Če kdo, krčil se je posebno blagajnik proti tem velikim

izdatkom. Ali potrebni so bili, da nas niso škodoželjni Italijani, katerim smo prej plačevali visoko najemščino za hišo, nekega dne vrgli pod kap. S kom imamo opraviti, je pokazala zlobna roka, ki je hotela lani na sv. Štefana dan našo Tržaško šolo požgati, le da se ji ni posrečila peklenska nakana. Napravila je samo banki „Slaviji“, kot zavarovalnici naše hiše 111 gld. škode. — Kako zadovoljni so koroški bratje, da so dobili svoj „Narodni dom“ v Velikovcu, dokazujejo obilni darovi. Stoj tedaj trdno in ponosno naš svetilnik prosvete na bregu Jadranskega morja, okoli sebe zbiraj ladije slovenskih družin in kaži besnim Italijanom, da so Slovenci še tukaj doma. Stoj nepremakljivo veličastni branik naše narodnosti pri Velikovcu in ne dovoli, da bi le za ped se še kdaj pomaknila meja slovenskega jezika proti jugu! Ujunači dolga stoletja zatiranim bratom na oni strani Karavanek potrta srca, in še pozni vnuki naj se v tebi radujejo ob sadovih požrtvovalnosti svojih prednikov.

Toda odkod bode jemala družba denar za tako obširno delovanje? Nadejajmo se, da, dokler bode trajala sila, bode zato skrbela božja previdnost in dobrodelnost Slovencev. Kadar pa poneha nevarnost, katera nam preti s poginom, tedaj bode tudi vodstvo naše družbe poslano v zasluženi pokoj, naš finančni minister bode odpisati dal ves ta narodni davek slovenskim rodoljubom in ga naložil namenom, katerim gre po pravici, in mi se bomo sešli le še v beli Ljubljani v polnem številu

ter veselo zapeli: „Te Deum laudamus!“ Hvala Bogu, mi smo rešeni!

Toda, žal, žal, do zdaj še ne moremo in ne smemo péti takó. Noč in dan še kuje sovražnik orožje, še divja huda bitka za obstanek našega naroda na vsej črti. Glavni skupščini „Schulvereina“ o letošnjih binkošti v Brnu in „Lege nazionale“ v Kopru sta pokazali kaj črne nove oblake. Prva se je branila izpustiti iz svoje srede glavne podpornike — žide; druga je pa, kakor je razkril zadnji teden neki slovenski dnevnik, na dovolj predrzen način razodela, da je škiljenje čez avstrijsko mejo nekako glavni smoter njenega delovanja. In taki sosedje, ki nam bi rajši danes kakor jutri raztrgali sveto geslo, zapisano na naši trobojnici: „vse za vero; dom in cesarja“, naj bodo naši prijatelji? Ne, mi jim ne zaupamo! Poročilo sicer pravi, da se „Schulverein“-ovi dohodki sušijo, ker požidovljenim Nemcem zmanjkuje idealnosti, in zato so sklenili nekatere zavode na Češkem opustiti. Pri zavednem češkem narodu „Schulverein“ res nima nikakega uspeha. Toda uspeh ima, žalibog, med Slovenci. Zato, „Schulverein“, niti krajcarja ni sklenil manj izdati za napade na slovansko narodnost. Da, še hvalili so se v Brnu, da berolinške marke dobro delujejo na južni nemški meji, namreč med Slovenci, in blatili so prav ostudno posebno slovensko duhovščino, ki jim s svojim delovanjem črta račune. Previdnosti je tedaj posebno nam Slovencem treba, če tudi nekateri

optimisti trdijo, da se bliža že konec boju, ker „Schulverein“ hira. Gorje nam, ako bi zadremali v nehajstvu, meneč, da nas nasprotniki le sladko zibljejo. Po dolгих bojih nimamo še dostojne, od občine vzdrževane slovenske šole v Gorici, nad dve leti že ne dobimo odgovora na utemeljene pritožbe v Trstu, nemški časniki so še vedno polni napadov na pol slovensko gimnazijo v Celju, šolstvo naše na Koroškem je zatirano kakor je bilo; Devin, Jesenice itd. so v nevarnosti, in mi naj bi roke križem držali, ali pa obupni orožje proč pometali? Prepričan sem, da porečete: Nikakor ne! Konec boja pač pride gotovo, a pride tem preje in tem bolj gotovo, čim pogubneje in čim bolj jedini med seboj se bomo borili v prihodnje. Končam z vsklikom: Slovenci, ne vdajmo se, dokler nam ne napoči pravične zmage dan!

Opetovani živahni živio-klici so pričali, da je govornik vsem iz srca govoril.

VI. Prvomestnik pozove uda družbinega nadzorništva mestnega odbornika Oroslava Dolenec, naj veliki skupščini prebere „poročilo družbinega nadzorništva“.

To poročilo se glasi:

Nadzorstvo

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je dne 17. junija 1896. pregledalo in potrdilo račun za l. 1895.

z doneski	21951	gld.	44	kr.
s troški	32903	"	17	"

s primanjklejem . 10951 gld. 73 kr.

Saldo 31. decembra 1894 . 17529 " 41 "

Ostane . 6577 gld. 68 kr.

Leta 1896 je bilo do 17. junija

dohodkov . . . . . 7909 " 98 "

Skupaj . 14487 gld. 66 kr.

Leta 1896 je bilo do 17. junija

troškov . . . . . 7849 " 39 "

Saldo 6638 gld. 27 kr.

V blagajnici je bilo:

Hranilna knjižica mestne hran. ljublj. gld. kr.

št. 14229 . 1040—

št. 15302 . 94—

Hranilna knjižica posoj. društva v Ljub.

ljani (št. 49) . . . . . 100—

Pri posojilnici v Kranjski Gori . . . . 100—

" " " Mariboru . . . . . 100—

" " " Klečah . . . . . 500—

" " " Sevnici . . . . . 1633·64

" " " Pulju . . . . . 541·16

Obligacija št. 704.155 . . . . . 100—

3 delnice „Nar. Doma“ v Novem Mestu . 150—

V poštni hranilnici . . . . . 1817·37

V gotovini . . . . . 462·10

Skupaj . 6638·27

V Ljubljani 17. junija 1896.

Ivan Vrhovnik m. p. Oroslov Dolenec m. p.

Martin Malenšek m. p.

Nadzorništvo predlaga, da naj slavna skupščina potrdi račun za l. 1895. in v zmislu §. 22. družbinih pravil vodstvu da oprostilo.

Prvomestnik konstatuje, da je skupščina to nadzorniško izvestje soglasno sprejela v znanje in v oprostilo.

VII. Ker je bila na dnevnem redu tudi predsednikova volitev, prepusti prvomestnik predsedništvo podpredsedniku Luki Svetec. Ta naznanja, da bo letos skupščina volila prvomestnika in tri odbornike. Po pravilih izstopijo: 1. prvomestnik Tomo Zupan, 2. Ivan Hribar, 3. Anton Koblar in 4. Luka Svetec.

Skupščinar župnik Anton Berce nasvetuje, da se izvoli prvomestnikom z vzklikom dosedanjimnogozaslužni prvomestnik Tomo Zupan. Skupščina z dobro in živio-klici soglasno pritrdi temu nasvetu.

Isti nasvetuje, da se izvolijo z vzklikom letos izstopivši odborniki. Tudi ta nasvet se je z odobranjem vsprejel.

Podpredsednik preide k volitvi družbinega nadzorništva in razsodništva. Župnik Berce predlaga dosedanje člane, kar skupščina soglasno odobrava. (Imena nadzornikov in razsodnikov se objavijo skupaj ob koncu.)

Prvomestnik Tomo Zupan, kateri je zopet prevzel predsedništvo, se je zahvalil s toplimi besedami za zopet izkazano mu zaupanje.

Prvomestnik da besedo podpredsedniku Luki Svetec, da poroča o predlogih X. velike skupščine v Kranju, ki sta ju stavila advokat dr. Ivan Vilfan in c. kr. notar Viktor Globočnik.

a) Dr. Ivan Vilfan je predlagal, naj bi se družbina pravila v toliko premenila, da bi podružnice pri veliki skupščini zastopal dotični prvomestnik ali kak odbornik in bi potem ne bilo treba voliti posebnih delegatov, češ, da je to tudi v mnogih slučajih nemogoče, ker se vrše večkrat podružnični občni zbori po veliki skupščini.

b) Notar Viktor Globočnik je nasvetoval, naj bi bile vse slovenske dežele zastopane v družbinem vodstvu. Ker bi se pa ti člani radi oddaljenosti ne mogli redno udeleževati vodstvenih sej, naj se radi sklepčnosti imenovanih sej odbor pomnoži s takimi člani, ki stanujejo v Ljubljani ali nje obližju, kateri bodo redno zahajali k sejam.

Poročevalec naznanja, da se je o teh predlogih obravnavalo v vodstveni seji. Glede predloga dr. Ivana Vilfan se je izjavila bojazen, da bi se podružnični občni zbori ne sklicevali redoma, če bi se ta predlog vsprejel; glede nasveta notarja Viktorja Globočnika pa je že v §. 18. družbinih pravil preskrbljeno, ker si sme družbino vodstvo glasom tega §. izbirati v posameznih deželah svetovalcev za važne družbine reči. — Zato poročevalec predlaga, da naj se družbina pravila ne preminjajo, ker bi bilo za to treba iskati dovo-

ljenja pri vseh oblastnijah, ki so prvotna pravila potrdile, ter da naj se preide na dnevni red.

Predlog se vsprejme soglasno.

Prvomestnik naznanja, da je s tem vsposed končan ter vpraša, ima-li kateri čč. skupščinarjev kako željo ter ali sploh hoče kdo kakega pojasnila v družbinih zadevah.

Skupščinar Josip Pogačnik, posestnik v Podnartu, toži, da skupščinarji v Ljubljani niso bili tako slovesno vsprejeti, kakor drugod po deželi. Tu ni videti nikakoršnih dekoracij in zastav. Sploh priprosti ljudje še vedeli niso, da je danes v Ljubljani vélika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda. Govornik povdarja, da je umestno prirejati z vsem sijajem vélike skupščine ne radi počaščenja posameznih osob, ampak radi stvari same, ker se s takimi čini probuja priprosti narod. Zato prosi, naj se v prihodnje ne prirejajo vélike skupščine v Ljubljani, ampak na deželi v vseh slovenskih pokrajinah.

Prvomestnik se zahvaljuje predgovorniku za izraženo željo ter prosi, naj bi se za prihodnjo véliko skupščino zglašali kraji, ki so jo voljni vsprejeti. Glede izostalega okrašenja ljubljanskega mesta pa omenja, da je Ljubljana jako radodarna in bo raje dala dotični denar za družbine namene mesto za drage slavoloke. Tudi na deželi naj bi se denar raje dajal za družbo, nego za take reči. Družbeni odbor ni slavohlepen in tudi skupščinarji ne; vsem naj bo pri srcu le blagor družbe sv. Cirila in Metoda.

Ker nihče ne poprosi besede, izraža prvomestnik zahvalo preč. predstojništvu mestne župnijske cerkve oo. frančiškanov za prireditev Božje službe, skupščinarjem za obilen obisk in vsem, ki so po svojih močeh na ta ali drugi način pripomogli, da se je XI. vélika skupščina tako sijajno izvršila.

Prvomestnik Tomo Zupan nasvetuje, naj izreče velika skupščina potom deželnega predsedništva globoko udanost, zvestobo in pokorščino Njeg. Veličanstvu našemu cesarju. Ko skupščinarji stojé ter živio-klici na presvetlega cesarja odobre prvomestnikov nasvet, zaključi ta XI. véliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Takoj po sklepu zborovanja se poda prvomestnik Tomo Zupan privzemši si v spremstvo podpredsednika Luko Svetec in odbornika dr. Ivana Svetina k deželnemu predsedniku in ga nagovori tako-le:

Vaše Visokorodje —

Prečastiti gospod deželni predsednik!

Letos je glavni odbor družbe sv. Cirila in Metoda sodil, da bi bilo umestno obhajati véliko skupščino v tem stolnem mestu, v Ljubljani.

Vélike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda pa združujejo leto za letom inteligenco iz vsega slovenskega ozemlja: s Kranjskega, Koroškega, iz Primorja ter iz Štajarske.

In ti zastopniki slovenskega naroda v véliki naši skupščini so nas pooblastili ta trenutek, da

naj bi Vašemu Visokorodju naznanili izraze naj globokeje pokorščine, udanosti in zvestobe do Nj-Veličanstva, našega presvetlega vladarja.

Zato si usojamo Vas, visokorodni g. deželni predsednik, kot odposlanci družbe sv. Cirila in Metoda prositi, da bi o teh naših iskrenih čutilih sporočiti blagoizvolili do prejasnega prestola, Nj. Veličanstva, našega viteškega cesarja.

Deželni predsednik baron Viktor Hein, ki je deputacijo zelo prijazno sprejel, je obljubil lojalno izjavo naše XI. vélike skupščine dovesti do Najvišjega prestola.

Družba je vsled te lojalne izjave prejela naslednji čestilni jo dopis:

Štev. 6129.
c. kr. dež. preds.

Slavnemu vodstvu

družbe sv. Cirila in Metoda

v roke prečastitega gospoda Toma Zupana. c. kr. profesorja v Ljubljani.

Nj. c. in kr. apostolsko Veličanstvo so glasom brzojavke Najvišje kabinetne pisarne milostljivo naročili, da se nazpani Najvišja zahvala za izraz lojalnosti in udanosti, ki jo je izrekel občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani dné 11. t. m.

Usojam si to slavnemu vodstvu s tem naznaniti.

V Ljubljani, dné 12. avgusta 1896. l.

C. kr. dež. predsednik:

Hein l. r.

VIII. Po zborovanju je bil skupni obed v dvorani telovadnega društva „Sokol“. Obširna dvorana je bila popolnoma zasedena. Živahnost skupščinarjev je povzdigoval izborni ženski kvartet „Struna“. Vrsto oficijelnih napitnic je otvoril družbini prvomestnik Tomo Zupan nekako takole:

Častita družba!

Vsaka dobra in hvaležna obitelj ljubi svojega hišnega gospodarja.

Častiti! Tu nas je zbrana velika obitelj: odposlani smo iz vseh pokrajin, kjer se čuje naš materin glas. Dobri pa se hočemo zvati tudi mi vsi in hvaležni smo tudi mi vsi. — Saj Slovenca, da bi dober ne bil in da bi ne imel hvaležnega srca — ne bo z lahka dobiti. — Ker hočemo biti dobri in hvaležni: zato pa tudi ljubimo svojega mogočnega hišnega gospodarja — velike Avstrije vladarja: saj je dober on sam; saj nas očetovsko ljubi on sam.

Kdor je videl tega našega dobrega vladarja po vlanskem potresu tù v našem unesrečenem stolnem mestu, te simpatične podobe nikoli v življenji pozabil ne bo. Cesarjeva sôha na očitnem trgu Ljubljanskega mesta hoče poznim rodovom ta vlanski cesarjev prihod ohraniti v spominj.

V naprej jo pozdravljajoč cesarsko sôho v beli Ljubljani pa nosi vsak nas v čutečem srci duševno sôho tega vsesplošnega našega očeta: njegov spomenik ima izklesan vsak Vas v globini svojega srca.

S to njegovo živo podobo v svojem notranjem
vskliknite torej, Vas prosim, z menoj: Naš ljubezni
polni — zato ljubljeni gospodar vélike Avstrije —
cesar Fran Josip, naj živi!

Družbin podpredsednik notar Luka Svetec
se je zahvalil dr. Dragotinu vitezu Bleiweis-
Trsteniški in dr. Ivanu Tavčar, ker sta, prvi
kot predsednik „Narodne čitalnice“ in drugi kot
starosta „Ljubljanskega Sokola“, blagodušno pre-
pustila dvorani za veliko skupščino in skupni obed
na razpolago.

Državni in deželni poslanec Vekoslav
Spinčič je v navduševalnih besedah nazdravil
družbi sv. Cirila in Metoda ter osobito nje previd-
nemu voditelju prvomestniku Tomu Zupanu.

Ko je tajnik Anton Žlogar prebral došle
brzobjavke, so se skupščinarji poslovili, ker je mno-
gim že prišel čas odhoda.

* * *

Brzobjavno so pozdravili XI. véliko skupščino
družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani:

Črnomelj. Vse zbrane skupščinarje srčno po-
zdravlja, želeč jim najboljšega uspeha pri delu za narod
in miło našo deco.

Belokranjska

ženska podružnica v Črnomlju.

Dovje. Prihajamo od slovesne otvoritve Tri-
glavske koče ter kličemo skupščinarjem divnega društva:
Slava! Naprej!

Aljaž, Vinko Borštner, Pavla Borštner, Gričar,
Hubad, Krulec, Anton Mikuš, Elimeja Mikuš,
Razinger, Stritof, Terček.

Litija. Živeli in slava kličeva srčno skupščinarjem
Lorenec in Ivana Tura.

Litija. Neustrašeno stoječ na braniku narodnih
svetinj, čuvajmo jih brižno pred krutim sovražnikom.
Zbranim skupščinarjem kličem navdušeno: Živeli!
Gregorčič.

Litija. Strune naše danes glasno govoré:
Slava družbi, živi Bog častilce nje!
Litijske tamburašice: Lojzika Koblar, Olga
Jenko, Malči Hutter.

Litija. Blagoslovi Bog delovanje prepotrebne
družbe! Marija Koblar, Alojzija Hutter.

Litija. Živeli! Na mnoga leta!
Rodbina Koprovnikar.

Litija. Iz kipečega srca kličemo: Slava skupščinarjem! Živio! dragi narod!
Marija Jenko, Amalija Jenko, Kristina Koblar.

Litija. Srčni pozdrav!
Anton Koprivnikar.

Litija. Živeli zbrani skupščinarji!
Za občino Litijo: Damjan, župan.

Dolnji Logatec.

Kamniti Kras
Pozdravlja Vas,
Boritelje za slave rod.
Nad Vami čuj,
Vas ohrabruj
Na véke sv. Ciril Metod!

Podružnica Logatec:
Tolazzi Josipina, Arko Ivanka.

Sežana. Srdačni pozdrav in srečen uspeh zborovateljem slavne družbe.

Maša in Milena Dolenčevi.

Trst. Obžalovaje, da sem zadržan udeležiti se današnje skupščine, kličem: Bog poživi prepotrebno šolsko družbo!

Franc Dolenec, mestni svetovalec in deželni poslanec.

Omenjati je še, da so povodom XI. vélike skupščine neumorno delavne odbornice „Šent-peterske ženske podružnice v Ljubljani“ pridobile družbi lepo vsoto (155 gld.) za skupilo v spominj XI. vélike skupščine okusno skovanih svetinj; vzgledne in vztrajno delajoče „Litijske Slovenke“ pa so razprodajale razne drobnarije družbi v prid.

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna XII. velika skupščina

dne 5. avgusta 1897. leta v Škofji Loki.

I. Ta naša velika skupščina se je obhajala po običajnem vspredu ob krasnem vremenu v okusno nakiteni Škofji Loki s tisto navdušeno rodoljubno-požrtvovalno vnemo, ki je le Slovencem prirojena.

Že v predvečer, 4. avgusta, zbrala se je vsled vodstvenega vabila odlična družba skupščinarjev izven Kranjske ter toliko Ljubljančanov, da je bil prostorni vrt Ferlinčeve gostilne skoraj zaseden. Naši družbi posebno naklonjeno pevsko društvo „Ljubljana“ pa je s svojim močnim in izvrstnim zborom zabavalo veselo občinstvo.

Družbini prvomestnik Tomo Zupan je pozdravil navzočne približno tako-le:

Častita gospoda! Kakor običajno vsak večer pred veliko družbo sv. Cirila in Metoda, ste se udeležili tudi danes tega prijaznega sestanka.

Zahvaljojoč se Vam imenom naše družbe Vas pristrčno pozdravljam; vse čč. skupščinarje od daleč in vse čč. tu navzočno ljubljansko občinstvo.

Ljubljanska národna gospóda, ki se ta predvečer tako pridno in redoma zbirate izvenkranjskim Slovencem v počeščenje — Vi s takim činom bratske ljubavi sami sebe slavite najbolj.

Vam, č. Slovenke, in Vam, č. Slovenci iz dalnjih pokrajin pa, ki se ne strašite neugodnostij potovanja — in ki Vam je sijaj družbe sv. Cirila in Metoda nad vse — ponovljena Vam hvala imenom družbe sv. Cirila in Metoda za te Vaše národne napore. V srcu Slovenskega dobro nam došli! Vsi Vi živeli!

Po živahno sprejetem tem nagovoru predstavi prvomestnik z vznesenimi besedami v radost vseh pričujočih navzočnega slavnega srbskega pesnika Jovana Sundečić-a, kateremu imenom skupščinarjev izraža dolžnostno zahvalo, da je je počastil današnji večer s svojim posetom. Ponavljani klic „Živio Sundečić!“ je bil odmev prvomestnikovim navdušenim besedam.

Vidno ganjen in z živio-klici spremljan je šel Jovan Sundečić na pevski oder, kjer se je izrazil svoje simpatije do Slovanstva sploh in zlasti do jugoslovanskih plemen zahvalil na bratskem vsprejemu z obljubo, da ostane do „črnega groba“ zvest tem svojim idealom, ter da jih bode vselej in povsod tudi razširjeval. V posebnv ljubeznivih besedah je nagovoril pevsko društvo „Ljubljano“

rekoč, da osobito pesem pospešuje slovansko vzajemnost. Ako hočemo postati močni, treba nam je v prvi vrsti sloge. (Trajno odobravanje.)

Predsednik pevskega društva „Ljubljana“ Anton Trstenjak izjavlja, da se pevsko društvo strinja s Sundečičevimi ideali ter mu zakliče: Slava Vam!

Ob živahni zabavi so vzgledno marljive odbornice vseh treh ljubljanskih ženskih podružnic, in sicer: Šentklavsko-frančiškanske, Šentpeterske in Šentjakobsko trnovske prodajale vrpce in druge reči v gmotni družbini prid.

II. Dne 5. avgusta ob 7 05 uri zjutraj se je odpeljalo z gorenjskim vlakom lepo število skupščinarjev, katerim so se pridružili še drugi na postajah do Škofje Loke. Vsak skupščinar je imel na prsih narodno trobojnico.

Na škofjeloškem kolodvoru so bila z domžalsko godbo na čelu razvrščena sledeča škofjeloška narodna društva: „Čitalnica“ z zastavo, „Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“ z zastavo, gasilno društvo, ženska in moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ter „Bralno društvo“ iz Železnikov z zastavo. Ko se je vlak ustavil, zasvirala je domžalska godba narodno himno, in pričakujoče občinstvo je pozdravilo došlece z živio-klici in dobro došli!

Ko so se ti glasovi nekoliko polegli, pozdravil je v imenu škofjeloških narodnih društev došle goste podpredsednik moške podružnice Leon Lavrič govoreč:

Slavni skupščinarji!

Velečislani gospod prvomestnik!

Velika radost je napolnila naša srca, ko smo čuli vest, da ste si izbrali letos Škofjo Loko za glavno skupščino družbe sv. Cirila in Metoda. V imenu škofjeloške podružnice, katero imam čast kot podpredsednik zastopati, pozdravljam Vas srčno, srčno!

Dobro došli Vi dobrotniki, Vi rešitelji sosednih naših bratov iz tlačanstva nasproti Nemcem in Lahom, Vi vzgojitelji naše nadobudne mladine! Bodite prepričani: prišli ste v pravi kraj, dobro bode se jeli. V to pomози Bog — in sv. brata Ciril in Metod!

Živeli! — Na zdar!

Gospica Amalija Šušnikova je nagovorila na to skupščinarje v imenu loških dam tako-le:

Čestiti skupščinarji!

Velerodni gospod prvomestnik!

Izkazali ste našemu mestu izredno čast, izbrali ste je kot mesto XII. véliki skupščini. Naša dolžnost je, da Vašo preimenitno družbo kar naj-dostojnje sprejmemo ter se skažemo vredne zaupanja, ki ga stavite v nas — kot brate in sestre po mišljenju.

Sprejmite torej ob svojem dohodu, prečastiti gospod prvomestnik, naše zagotovilo, da ste nam ljubi gosti, dobro došli prišleci, kakor nam morejo biti le oni, s katerimi nas spaja vez bratoljubja, ideja slogе, ideja jedinstva. Bodite zagotovljeni, da

mi vsi, v katerih sredini se danes nahajate, stojimo v boju za Vašo sveto stvar na Vaši strani, in da se navdušujemo za vodilne ideje Vaše veleugledne družbe.

Znano nam je Vaše naporno delo za sveto narodno stvar, znana Vaša nesebičnost, znana Vaša požrtvovalnost, s katero se ne strašeč se ovir in težav žrtvujete blagru slovenskega naroda.

Bodite zagotovljeni, da zavedne Slovenke vemo ceniti velike Vaše zasluge, dične Vaše kreposti. Vedite torej, da nas z Vami ne veže samo enakost smotrov nego tudi — kar zaslužite v polni meri — iskreno občudovanje.

V tem smislu sprejmite v imenu loških dam najiskrenejše pozdrave. Bog in narod!

Ta prekrasno sestavljeni pozdrav je izzval dolgotrajno in nad vse navdušeno pritrjevanje.

Dražestna govornica je poklonila prvomestniku imenom škofjeloških dam krasen šopek v priznanje njegovega naporenega in nesebičnega delovanja.

Prvomestnik Tomo Zupan se je zahvalil tako-le:

Preblagorodna gospica!

Častite družbe!

Vseh Vas č. navzočnost to uro tu priča, da živo umevate naše narodno pozvanje.

V bližnjo jasno Loko pelje Vas kot nas danes taista pot k letošnji veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda.

Pohitimo vsi mi tje med tamošnje odločno slovensko misleče meščanstvo navduševati se za nadalnje svoje domorodno delovanje. — Živele na Vašem naporovanji Ve, domoljubne čast. gospice; živela v tem slovenskem imenu vsa tu navzočna slav. narodna društva!

III. Navdušeni: Živio! je bil odmev tej zahvali, in narcodne dame so na to pripenjale gostom šopke. — Občinstvo se je potem deloma odpeljalo v kočijah v mesto; velik del pa je spremljal društva, ki so korakala z domžalsko godbo na čelu ob pokanju topičev na Štemarje in od tod po mestu, s slavaloki, zastavami in zelenjem okusno in bogato okinčanem, tje na slavnostni prostor pred mestno hišo. Ta je bila z grbi, zastavami, venci in zelenjem posebno lično nakitena. Tu so pričakovali spreveda: mestni župan in c. kr. notar Niko Lenček z občinskimi svetovalci in župan Dagarin z občinskimi odborniki sosednje občine Zminec, mestni župnik Ivan E. Tomažič in mnogo meščanov

Ko se je sprevod ustavil, pozdravil je mestni župan skupščinarje približno tako-le:

V imenu svoje in sosedne občine Zminec izražam veselje ob prihodu toliko gostov iz raznih krajev slovenske domovine. Starodavno naše mesto pristrčno pozdravlja družbo sv. Cirila in Metoda, ker je vzvišena nad vse različne programe, ker deluje tiho, mirno pa tem plodoviteje za slovensko deco ob jezikovnih mejah. Imenom

mesta in kmetske občine Zminec zakličem: Dobro došli! Živio! (Živahno odobravanje.)

Mestni župnik in predsednik moške podružnice Ivan E. Tomažič je v krasnem svojem nagovoru omenja vrlega „Sokola“, ki je nedavno prišel v Škofjo Loko. Sokol je najvažnejši in najkrepkejši nositelj narodne ideje, ker druži v bratski slogi vse sloje. Takrat, nadaljuje govornik, so pozdravili v Škofji Loki „Sokola“ v najlepši harmoniji posvetni in duhovni rodoljubi. Tudi danes Vas je pozdravila mestna in sosedna občina ter vsa tukajšnja narodna društva. Pozdravljam tudi jaz kot duhovni pastir družbo sv. Cirila in Metoda, delajočo po geslu: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Tej dični naši družbi želim, da se vselej in povsod oživlja in krepi, ter v to ime zakličem: Dobro došli v „pisani“ Loki!

Da je izšel ta iskren pozdrav iz rodoljubnega srca in došel v srca navzočnih rodoljubov, to so spričevali vmesni dobroklici in konečni ertuzijastični „Živio!“

Tudi je izjavil govornik, da bode pri sv. daritvi molil za žive in mrtve družbenike, priporočal družbo njenima zaščitnikoma sv. Cirilu in sv. Metodu ter prosil Očeta luči, da nakloni milemu slovenskemu narodu kmalu to srečo, da zavlada sloga povsod, kjer se glasi slovenska beseda.

Ko je povabil skupščinarje, da naj se v obilnem številu udeleže sv. opravila, zahvalil se je mestnem županu in mestnemu župniku za njune

vznesene nagovore družbini prvomestnik Tomo Zupan nastopno:

Preblagorodni gospod mestni župan! Prečastiti gospod mestni župnik!

Svojo XII. veliko skupščino je družba sv. Cirila in Metoda došla praznovat danes v Vaše staroslavno mesto, ki je ključ dvema tolikrat ponosom imenovanima dolinama: Poljanski dolini in Seliški dolini.

Veseli časi so šli, žáli časi so šli tekom stoletij memo loških zidin, in velik kos kranjske zgodovine je spojen z osodo tega Vašega lepega mesta.

Za Boga, za Avstrijo in za slovensko domovino pa so v hudih in dobrih dneh zvesto gorela srca bivalcem tega kraja prej ko slej: v starodavnih časih tako kot danes.

Svedok temu je tudi Vaše današnje nad vse sijajno sprejetje družbe, ki pod praporom: za vero, cesarja in domovino pozna le jeden nerazdvojen slovenski rod.

Preblagorodni mestni župan! V zahvalo tej Vaši ljubavi želim imenom družbe sv. Cirila in Metoda: naj živi, naj raste in cvete Vašemu okrilju izročeno to mesto ob sovodju valovite Selščice in šumne Poljanske Sore. Živela Loka!

Ob 9. uri je bila v prelepo okinčani mestni župni cerkvi za žive in mrtve družbine člane sv. maša, katero je daroval mestni župnik Ivan E. Tomažič, in pri kateri je izborni pel domači cerkveni zbor.

IV. Ob $1\frac{1}{2}$ 11 uri se je pričela glavna skupščina v čitalnični dvorani, ki je bila zelo lepo okrašena s podobami, zastavami in z lipovimi vejicami.

Na odru je bilo zbrano družbino vodstvo (in povabljeni).

Živahno pozdravljeni prvomestnik Tomo Zupan otvori skupščino, rekoč:

Slavna XII. vélika skupščina!

Posameznih rodoljubov ljubezen in požrtvovalnost do slovenskega naroda je ustanovila družbo sv. Cirila in Metoda.

Ljubezen in požrtvovalnost vsega slovenskega naroda je ustanovljeno družbo vzdržavala pretekla leta in jo vzdržuje danes.

Slednja družba z leti rada zastari, in marsikdo se je bal te čisto naravne prikazni tudi v družbi sv. Cirila in Metoda — a čudno: v naši družbi zastaranja ni zaznati.

Ista vnema za družbo sv. Cirila in Metoda klije namreč med narodom danes, kot se je izjavila za njo njen rojstveni dan.

A ne ista vnema! vnema za njo se je celo pomnožila.

Pomnožila se je namreč sosebnost, odkar se je slovensko ženstvo poprijelo naše družbe tako, da je čisto v senco postavilo moški svét.

Ta ljubezen slovenskega ženstva do naše družbe je postala nje preporodnica.

One, ki s svojo ljubeznijo ustvarjajo srečo rodbin — one so naši družbi največja sreča. Prispevki naših moških podružnic — vsa čast jim in poštenje — so mnogokrat nad zmožnost našega ljudstva obili: a ženske podružnice, te nam redoma vročajo nepričakovanih svot. V sredstvih pa na našo korist je slovensko ženstvo kar mogoče iznajdljivo.

Zato naj XII. današnja velika skupščina še prav posebno počasti domoljubno slovensko ženstvo.

Konečno razmeram dostavek: Preteklo naše upravno leto je bilo zunaj naše družbe med Slovenci uprav bojno leto — ne prav za prav bojno: ampak leto „mesarskega klanja“.

Zato se je pojavljala sem ter tje umljiva bojazen: da se morda ugnjezdi tudi v našo družbo razdvojba.

Častiti! Vsaka bojazen o tem je slovenskemu ljudstvu nepotrebna.

Nepremenjena jedinost od prvega njenega dne do danes vlada v naše družbe vodstvenem odboru. A ta jedinost ni le nespremenjena: ona je sploh nespremenljiva. Saj se je naša družba ustanovila na stalu nerazcepljenega slovenskega naroda; vspevala je na tem stalu in jedino na tem stalu jej je zajamčena njena prihodnost. Naša družba je vseslovenska in ta paladij je družbi svet in neoskrunljiv.

Naša družba je in ostane Slovencu svetlik in učenik — glasno oznanjujoč te-le svarilne

besede: Če smo v naši družbi jedini mi; kako da bi ne mogli biti jedini vsi; vsi bratje in sestre od Drave do Jadranskega morja, vsi bratje in sestre od Soče do ogerskih ravnin. — Živela slovenska jedinstvo! (Odobrovanje in ploskanje.)

V. Vodstveni tajnik Anton Žlogar naznanja, da se je v zmislu §. 14. družbinih pravil zglasilo zadostno število skupščinarjev s posvetovalno in glasovalno pravico. Prosi pa, da naj se branje zglašencev opusti, ker se s tem le čas trati, in se isti objavijo v prihodnjem Vestniku. (Obvelja.)

S posvetovalno in glasovalno pravico so se zglasili:

Izmed družbinih *pokroviteljev*:

Konzist. svetnik vodijski Tomo Zupan; abiturijenti slovenski izza l. 1896.: zastopnik stud. iur. Leon Stare; zasebnica gosp. Josipina Arce-tova; ljubljanski mestni odbornik in hišni posestnik Oroslov Dolenec; bralno društvo v Trebnjem: zastopnik c. k. notar Emil Orožen; Čitalnica v Kranju: deželni poslanec Viktor Globočnik, pooblaščenec; društvo učiteljsko za kranjski šolski okraj: pooblaščenec učitelj Slavko Flis za zastopnika nadučitelja Dragotina Česnik; duhovščina ljubljanskega mesta št. I.: zastopnik mestni župnik Martin Malenšek; deželni poslanec, stolni kanonik Andrej Kalan; klub slovenski v Celovcu: zastopnik mestni kapelan Josip Rozman; deželni arhivar Anton Koblar; gospa Ana dr. Zarnik-ova, pooblaščenka za pokrovi-

teljico gospo Antonijo Mally-jevo; okrožni
 zdravnik dr. Janko Marolt; mestna občina Idrija:
 zastopnik mestni župan Dragotin Lapajne;
 mestna občina Ljubljana: zastopnik ljubljanski
 častni meščan, mestni župan Ivan Hribar; pred-
 sednik c. kr. kmetijske družbe, ces. svetnik Ivan
 Murnik; občina Selice: zastopnik župan Fran-
 čišek Šlibar; podružnica Kropa — Kamena Go-
 rica — Dobrava: pooblaščenec nadučitelj Josip
 Korošec; podružnica za Mokronog: pooblaščenec
 mestni župan in c. kr. notar Niko Lenček; moška
 podružnica za Kamenik: zastopnik lekarnar Josip
 Močnik; moška podružnica za Vrhniko: poobla-
 ščenec kapelan Frančišek Košir; ženska po-
 družnica za Ajdovščino in okolico št. I.: poobla-
 ščenec nadučitelj Frančišek Bajt; ista št. II.:
 zastopnica gospa Roza Bajt-ova; ženska podruž-
 nica za Idrijo: zastopnica gospa Dragotina La-
 pajne-jeva; ženska podružnica za Kamenik: po-
 oblaščenec lekarnar Josip Močnik; ženska po-
 družnica za Kranj: zastopnica gospa županja
 Leopoldina Šavnik-ova; šentjakobsko-trnovska
 ženska podružnica v Ljubljani št. I.: zastopnica
 gospa Hedviga Šubič-eva; ista št. III.: zastop-
 nica gospica mestna učiteljica Minka Marolt-ova;
 ista št. VII. zastopnica gospa Ivana Zupančič-eva;
 ista št. VIII. zastopnica gospa profesorjeva Marica
 Perušek-ova; šentpeterska prva ženska podružnica
 v Ljubljani št. I.: zastopnica gospica Helena
 Bavdek-ova; ista št. II.: zastopnica gospica Mici

Kopač-eva; ženska podružnica za Logatec: zastopnica gospa Amalija Majdičeva; ženska podružnica za Škofjo Loko, pooblaščenka gospica Amalija Sušnik-ova za zastopnico gospico Jerico Dolenč-evo; ženska podružnica za Vrhniko št. I. in II.: pooblaščenec okrožni zdravnik dr. Janko Marolt; župnik Andrej Ramoveš; župnik Jernej Ramoveš; lekarnar Josip Močnik, pooblaščenec za pokrovitelja posestnika Josipa Rode; tovarnar Viktor Rohrmann; Slavija banka: zastopnik ljubljanski častni meščan, mestni župan Ivan Hribar Slovenke litijske št. II.: pooblaščenka gospa Terezija Svetec-eva za zastopnico gospo Heleno Bevk-ovo; iste št. III.: pooblaščenka gospica Ljudmila Roblek-ova za zastopnico gospo Milivojo Vončina-vo; Slovenke litijske in šmartinske št. I.: zastopnica gospa Terezija Svetec-eva; iste št. II.: zastopnica gospica Ljudmila Roblek-ova; iste št. VII.: pooblaščenka gospica Ljudmila Roblek-ova za zastopnico gospico Amalijo Jenko-vo; „Sokol Ljubljanski“: zastopnik predsednik c. kr. kmetijske družbe, ces. svetnik Ivan Murnik; c. kr. notar Luka Svetec; profesor dr. Ivan Svetina; gospa Marija Grošeljeva pooblaščenka za pokroviteljico gospo Ivanko dr. Trtnik-Škofic-evo; gospa Franja dr. Tavčar-jeva; mestni župnik Ivan E. Tomažič; trg Litija: zastopnik c. kr. notar Luka Svetec; visokošolci slovenski na Dunaji: zastopnik stud. med. Jernej Demšar; mestni župnik Ivan Vrhovnik; župnik

Anton Žlogar; župnija Breznica: zastopnik župnik Tomo Potočnik; župnija Kranjska Gora: zastopnik župnik Anton Žlogar; župnija Trnovo v Ljubljani: zastopnik mestni župnik Ivan Vrhovnik.

Od družbinega *vodstva*:

Prvomestnik: Tomo Zupan; podpredsednik: Luka Svetec; glavni tajnik: Anton Žlogar, glavni blagajnik: Anton Koblar; odborniki: deželni poslanec in župnik Gregor Einspieler, ljubljanski častni meščan in mestni župan Ivan Hribar, predsednik c. kr. kmetijski družbi, ces. svetnik Ivan Murnik in c. kr. gimn. profesor dr. Ivan Svetina.

Od družbinega *nadzorništva*:

Mestni odbornik Oroslov Dolenec, mestni župnik Martin Malenšek, in mestni župnik Ivan Vrhovnik.

Od družbinega *razsodništva*: deželni poslanec in stolni kanonik Andrej Kalan.

Podružnični zastopniki za XII. skupščino v zmislu §. 14. glavnih pravil:

1. Brdo: notarski kandidat Matko Hafner trgovec in posestnik Luka Mlakar.

2. Črnomelj: prva belokranjska ženska podružnica: c. kr. živinozdravnik Josip Zadnikar, pooblaščenec.

3. Gorenjska Dolina: župnik Anton Žlogar.

4. Idrija: moška podružnica: c. kr. notar Luka Svetec, pooblaščenec.

5. Idrija, ženska podružnica: gospa Dragotina Lapajne-jeva.

6. Kamenik, moška podružnica: lekarnar Josip Močnik, pooblaščenec.

7. Kamenik, ženska podružnica: lekarnar Josip Močnik, pooblaščenec.

8. Kostanjevica: c. kr. profesor Simon Rutar, pooblaščenec.

9. Kranj, moška podružnica: posestnik in trgovec Ciril Pirc in c. kr. profesor Anton Štritof.

10. Kranj, ženska podružnica: učiteljica Janja Miklavčič-eva in gospa županja Leopoldina Šavnik-ova.

11. Kropa-Kamena Gorica-Dobrava: državni poslanec Josip Pogačnik.

12. Litija: Pavel Svetec in župnik Jernej Zupančič.

13. Ljubljana: Šenklavško-frančiškanska ženska podružnica: gospa Ana Lah-ova in gospa Franja dr. Tavčar-jeva.

14. Ljubljana: Šentjakobsko-trnovska moška: uradnik Jernej Kilar in mestni katehet Mavrilij Šarabon.

15. Ljubljana: Šentjakobsko-trnovska ženska: gospica Mihaela Javornik-ova in gospa Marija dr. Kušar-jeva.

16. Ljubljana: Šentpeterska moška: trgovec Ivan Bonač in mestni odbornik Josip Turk.

17. Ljubljana: Šentpeterska prva ženska: gospa Ana dr. Zarnik-ova, gospa Marija Grošeljeva in gospica Mici Kopačeva.

18. Logatec, ženska podružnica: gospica Mimi Tollazzijeva.

19. Mokronog: mestni župan in c. kr. notar Niko Lenček, pooblaščenec.

20. Novo Mesto: c. kr. profesor dr. Josip Marinko in c. kr. notar Emil Orožen.

21. Poljanska Dolina: podobar Valentin Šubic.

22. Selice: župnik Matija Erzar.

23. Škofja Loka, moška podružnica: mestni župnik Ivan E. Tomažič.

24. Škofja Loka, ženska podružnica: gospica Amalija Sušnik-ova.

25. Trnovo-Bistrica: okr. zdravnik dr. Arko, pooblaščenec.

26. Vrhnika, moška podružnica: kapelan Frančišek Košir in okrožni zdravnik dr. Janko Marolt.

27. Vrhnika, ženska podružnica: okrožni zdravnik dr. Janko Marolt, pooblaščenec z dvema glasovoma.

28. Žužemberk: kapelan Henrik Povše.

29. Brasloviče: kapelan Anton Vetrnik.

30. Gornji Grad: profesor dr. Anton Medved, pooblaščenec.

31. Maribor: profesor dr. Anton Medved.

32. Slovenji Gradec: profesor dr. Anton Medved, pooblaščenec.

33. Slovenska Bistrica: mestni kapelan Ernest Terstenjak.

34. Trbovlje: deželni arhivar Anton Koblar, pooblaščenec.

35. Vransko: profesor dr. Anton Medved, pooblaščenec.

36. Beljak: deželni poslanec in župnik Gregor Einspieler.

37. Celovec: mestni kapelan Josip Rozman.

38. Kotmaraves: posestnik Matija Prosekar.

39. Rožak: trgovec Valentin Falle in veleposestnik Josip Paul.

40. Velikovec: kanonik in župnik Frančišek Treiber.

41. Ziljska Dolina: župnik Martin Krejči.

42. Ajdovščina, moška podružnica: nadučitelj Frančišek Bajt.

43. Ajdovščina, ženska podružnica: gospa Roza Bajt-ova.

44. Bolec: župnik Anton Žlogar, pooblaščenec.

45. Cerklje: Ravnika.

46. Gorica, moška podružnica: dež. glavarja namestnik dr. Anton Gregorčič in c. kr. profesor dr. Frančišek Kos.

47. Kobarid, moška podružnica: kurat Iv. Leben.

48. Sežana, ženska podružnica: gospa Marija Skrinjar-jeva, pooblaščenka z dvema glasovoma.

49. Šempas: kapelan Frančišek Guzelj.

50. Tolmin: nadučitelj Frančišek Papa, pooblaščenec.

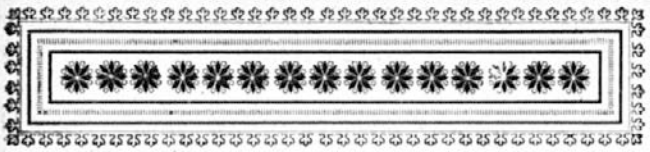
51. Rojan, ženska podružnica: profesor dr. Ivan Svetina, pooblaščenec.

52. Trst, moška podružnica: mestni župnik Ivan Tomažič, pooblaščenec z dvema glasovoma.

53. Trst, ženska podružnica: gospica učiteljica Josipina Delkin-ova, gospica učiteljica Amalija Reichmann-ova in gospa Marija Skrinjar-jeva.

Prvomestnik Tomo Zupan pozove glasom §. 16. družbinih pravil glavnega tajnika župnika Antona Žlogarja, da naj objavi vodstveno poročilo od XI. velike skupščine v Ljubljani, dne 11. avgusta 1896. l., pa do danes.

Poročilo tajništva

za XII. veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda
v Škofji Loki 5. avgusta 1897.

— — — — —
Slavna skupščina!

Velecenjene dame! Častiti rojaki!

Odkar se je z letom 1848 narod slovenski začel bolj zavedati svojih pravic, suče se glavna borba z neprijatelji njegovimi okrog šolstva, katero še sedaj osobito po obmejnih naših pokrajinah ni uravnano niti po načelih katoliške cerkve, niti v zmislu temeljnih državnih zakonov, najmanj pa po zahtevah narodne enakopravnosti.

Na nebrojne načine je naš narod že izrazil svoje opravičene želje glede šolstva, žal! da se mu še niso izpolnile. Ko so pa v nedavnem času naši neprijatelji: sosedje na severu in jugozahodu vedno predrzneje jeli stegovati svoje roke po naših de-

želah in izvabljati slovensko mladež sladkimi obljubami v svoje šolske zavode, da bi jo odtujili našemu že itak malemu narodu, tedaj se je vzdramil naš prezirani rod ter zaklical svojim zatiralcem: Do tu in ne več dalje! S prenovljeno življenjsko silo se je postavil v bran in sezidal trdnjavo v šolski „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Njenemu vodstvu pripada še posebna naloga, da bistrim očesom opazuje, odkod preti večja nevarnost, in prihiti na pomoč. Kako je v zadnji upravni dobi izpolnjevalo to dolžnost, oziroma kaj je naša družba storila v prospeh slovenskega šolstva, o tem je treba obvestiti slavno skupščino.

Vodstvene seje.

Pri XI. skupščini v Ljubljani so bili v vodstvo zopet soglasno poklicani praviloma izstopivši: gg. prof. Tomo Zupan, dež. poslanec Ivan Hribar, arhivar Anton Koblar in starosta Luka Svetec. Ker je bilo vsled tega voliti i prvomestnika z novič, poklicala je skupščina soglasno mej živahnim odobravanjem na to častno a trudapolno mesto dose danjega načelnika konz. svétnika Tomo Zupana Istotako je bilo prejšnje nadzorništvo in razsodništvo soglasno izvoljeno.

Način poslovanja pri družbinem vodstvu je bil kakor v zadnjih letih; dospele vloge so se reševale deloma upravnim potom, deloma pa in sicer v vseh važnejših zahtevah v vodstvenih sejah.

katerih je bilo preteklo leto osem, in sicer: prva te upravne dobe ali 95. seja dne 3. septembra 1896; druga ali 96. dne 18. septembra; 97. dne 30. septembra; 98. dne 25. novembra 1896; 99. dne 27. januarja 1897; 100. dne 1. aprila; 101. dne 3. junija; 102. dne 8. julija 1897.

V interesu vodstvenih sej in družbinih zadev sploh je pač želeti, da se slavna skupščina pri volitvi novih odbornikov ozira na rodoljube, biva-joče v Ljubljani, sicer vodstvo nikakor ni v stanu zadostovati zahtevam, znamovanim v §. 20. družbinih pravil.

O podružnicah.

Glavna družba bi svoje vzvišene naloge ne mogla izvrševati, ako bi iz svojih podružnic ne zajemala življenske moči. Prejšnjim hčerkam sta prirastli v glavnem imeniku dve novi, in sicer zaporedna št. 133. Velenje na Štajerskem, ki je bila sicer osnovana že l. 1894., a še le v zadnji upravni dobi naznanjena vodstvu. Št. 134. Ženska podružnica v Rojanu pri Trstu.

Krogu teh podružnic je zopet prirastlo lepo število pokroviteljev, namreč 21. Prestopili smo letos v tretjo stotino pokroviteljev, in sicer tek. št. 201: Ženska podružnica za Sežano in okoličico št. IV. po zastopnici gospici Ivanki Lozejevi. Št. 202. Občina Selice na Gorenjskem po zastopniku vsakokratnem županu; sedaj Fran Šlibru. Št. 203. Bralno društvo v Trebnjem na Dolenjskem

po zastopniku, t. č. predsedniku, c. kr. notarju Emilu Orožen. Št. 204. Andrej Ramoveš, župnik v Dobrépoljah. Št. 205. Ženska podružnica v Idriji. Št. 206. Ivan Evg. Tomažič, mestni župnik v Škofji Loki. Št. 207. Podružnica Kropa-Kamenagorica-Dobrava. Št. 208. Podružnica Železniki. Št. 209. „Slovenski abiturijentje l. 1896. v Ljubljani“, zastopnik stud. iur. Leon Starè. Št. 210. Simon Gregorčič, pesnik, vikarij v Gradišču. Št. 211. Ženska podružnica v Logatcu na Notranjskem. Št. 212. Ženska podružnica na Vrhniki št. II. Št. 213. Gospa Antonija Mally-jeva, tovarnarjeva soproga v Ljubljani. Št. 214. Ženska podružnica v Trstu št. IV. po zastopnici gospici Marici Nadlišek-ovi. Št. 215. Moška podružnica na Vrhniki št. II. Št. 216. Ženska podružnica v Sežani št. V. po zastopnici gospici Maši Dolenčevi. Št. 217. Litijske in Šmartinske Slovenke št. VII. po zastopnici gospici Amaliji Jenko-vi, posestnici v Litiji. Tu nam je pripomniti, da so litijske in šmartinske Slovenke že uplačale 7 pokroviteljnin; litijske same pa 4 in jedno pesniku Simonu Gregorčiču v čast, to je 12 pokroviteljnin. Poleg teh pa so plačali še pokroviteljnino: vas Šmartno, trg Litija, gospica Vekoslava Koblar-jeva in gospa Marija Koblarjeva, vkup torej 16 pokroviteljnin, čez 1600 gld. od 19. februvarija 1888. do 15. aprila 1897. torej v 9 letih. Dozdaj jih ne prekosi nobeden kraj na Slovenskem, Št. 218. Avgust Skočir, župnik deželne bolnice v Gradcu. Št. 219. „Bogoslovci ljubljanski“ l. 1897.,

zastopnik Ivan Baloh. Št. 221. Vaso Petričič, bivši mestni podžupan in veletržec v Ljubljani. Št. 221. Posojilnica in branilnica v Trstu. Št. 222. Ženska podružnica v Ajdovščini št. II. Št. 223. Slovensko bralno društvo v Litiji. Št. 224. Mestna občina Ljubljana. Do 1. avgusta 1897. šteje naša družba: 24 moških, 29 ženskih in 81 mešanih podružnic, vkup 134 z 11.170 društveniki.

Ako prelistujemo imenik podružnic, ne nahajamo v njem nekaterih krajev, ki bi si lahko osnovali v probujo slovenske zavesti lastno podružnico. Zato rodoljubom v onih krajih prav toplo priporočamo to zadevo, da stopijo čim prej v krog naših 134 podružnic.

V pridobitev denarnih sredstev so podružnice prirejale koncerte in druge primerne zabave ter poučne shode. Kolikor se je vodstvu javilo, imele so poleg svojih občnih zborov take zabavno poučne shode nastopne podružnice: Kropa-Kamenagorica-Dobrava; „Gorenjska Dolina“ v Kranjski Gori, Rožek in okolica povodom odkritja prof. Lendovšek-ovega spomenika; Šiška. Rečica v Savinjski Dolini, Žalec dvakrat, Moška in ženska podružnica na Vrhniki, Trbovlje, Ajdovščina, Akademiška podružnica v Gradcu dvakrat, pri katerih veselicah so v izraz simpatije do Slovencev sodelovali dijaki vseh slovanskih slojev; Moška in ženska podružnica v Kameniku, Mariborska podružnica s Čitalnico, Ženska v Trstu poseben kon-

cert, Beljak in okolica, Greta pri Trstu, Šmarje-Slatina, Ženska in moška podružnica v Ormožu, Izvenakademiška podružnica v Gradcu, Šenklavško-frančiškanska ženska podružnica v Ljubljani; Moška in ženska Šentpeterska v Ljubljani, Šentjakobsko-trnovska ženska v Ljubljani, Velikovec, Mokronog, Moška podružnica v Trstu 4. julija, v predvečer sv. Cirila in Metoda in 11. julija šolsko veselico.

Da se zanimanje za družbo bolj oživi, vpe-ljala je ženska podružnica v Prvačini nov način, namreč duhovne ali verske koristi posameznim družbenicam. V to svrho si oskrbé društveno za-stavo ter se udeležujejo vseh cerkvenih slavnosti korporativno; dan sv. Cirila in Metoda imajo vsako leto društveno sv. mašo z nagovorom; ako umrje katera društvenica, udeleže se korporativno po-greba, osmine in obletnice — vselej s slovenskimi trakovi na prsih.

V krajih, kjer ni drugih društev, so posebno važni podružnični shodi, saj ti lahko nadomestujejo vsa druga društva, ker podružnice v zmislu glavnih pravil lahko zborujejo po vsem svojem okrožju; v takih zborih se ne govori samo o šolstvu, ampak izvzemši strogo politiška vprašanja o vseh strokah našega javnega življenja, kakor uprav v dotičnem kraju nanese potreba. Za vzgojo našega priprostega naroda je to jeden izmed najboljših pripomočkov. S takimi shodi bi se še lahko na tisoče udov pridobilo za našo družbo.

Šolski zavodi.

Obiščimo v duhu družbine zavode. Najstarejše po svoji osnovi je:

1.) Zabavišče ali otroški vrtec v Celju pod vodstvom čč. šolskih sester. Upisanih je bilo v ta vrtec 59 otrok.

2.) Novejše po svoji osnovi je zabavišče v Mariboru istotako v zavodu čč. šolskih sester. Sprejetih je bilo vanj 58 otrok. Dokaz, da je v Mariboru dovolj slovenskega življa, kar se je prej vedno tajilo.

3.) Slovenska petrazredna deška ljudska šola pri sv. Jakobu v Trstu. Po odpovedi voditelja Mihaela Kamuščiča dne 31. marca 1896 je vodil zavod nadučitelj Fran Rakuša do 1. oktobra 1897., potem ga je nadomestoval v vodstvu Anton Bitenec in do konca šolskega leta tega radi njegove bolezni v šoli šolska sestra Ivana Pfeifer-jeva. Upisani so v ta zavod 203 dečki. Ker se je bilo zabavišče z Belvederja prestavilo na Greto, preselil se je dne 5. avgusta 1896. v isti prostor V. razred od sv. Jakoba, a 19. novembra se je opustil. Ta šola je pod moškim vodstvom.

4.) Slovenska dvorazredna dekliška ljudska šola pri sv. Jakobu v Trstu pod vodstvom čč. šolskih sester. Vanjo je bilo sprejetih 144 deklic.

Šolski vodstvi pod št. 3. in 4. ste izdali skupno letno poročilo o zasebnih zavodih s pravico

javnosti za šolsko leto 1896/97 in o tržaških šolskih vrtcih družbe sv. Cirila in Metoda. Šolska kronika omenja važnejših dogodkov na ondodni šoli.

5.) Zabavišče v Rojanu je pohajalo 120 otrok.

6.) Zabavišče na Greti. Ta vrtec se je bil opustil 31. julija 1895 ter premestil meseca februarja 1896 na Belveder, a 16. septembra istega leta je bil zopet prestavljen na Greto. Število otrok je 46.

7.) Zabavišče v Pevmi pri Gorici je zbiralo v svojih prostorih do 45 otrok.

8.) Zabavišče v Ločniku ima le 15 otrok. To zabavišče se je 30. novembra opustilo, ker je vanje pohajalo premalo otrok.

9.) Slovenska jednorazrednica pri Št Rupertu poleg Velikovca. Po srečno odstranjenih vseh zaprekah se je dne 25. oktobra 1896 s primerno slavnostjo odprla prva naša narodna šola na Koroškem, ki se bode leto za letom pomnoževala z razredom.*) Naša družba je vodstvo tega zavoda izročila čč. šolskim sestram iz matice njihove v Mariboru. Učiteljica-voditeljica je s. Cirila Šijanec, učiteljica ženskih ročnih del s. Otilija Sekolec. Katehet kanonik in župnik Fran Treiber.

Upisanih je bilo 92 dečkov in deklic.

Naša družba podpira v toliki meri naslednje zavode, da jih sme šteti med svoje:

*) V tekočem šolskem letu ima dva razreda in internat.

10.) Zabavišče v Podgori pri Gorici, v katero je zahajalo 67 otrok.

11.) Drugo zabavišče v Podgori pri Gorici pohaja 46 otrok.

Čč. skupščinarjem je znano, s kako vzgledno požrtvovalnostjo skrbi društvo „Sloga“ v Gorici za slovenske učne zavode do tedaj, ko dospejo ondodni Slovenci do svojih natornih in državljan-skih pravic. Brez pomoči naše družbe bi „Sloga“ ne mogla vstrajati. Z združenimi močmi se vzdržuje:

12.) Društva „Sloge“ zabavišče v Gorici v ulici sv. Klare. Vanj je pohajalo 65 otrok.

13.) Istega zabavišče v ulici Barzellini z 99 otroki.

14.) Istega slovenska petrazrednica s 539 učenci. Ta zavod ima z vsposednicami vkup 8 razredov.

15.) Istega zabavišče „Pod Kostanjevico pri Gorici“, ki je vsprejelo 72 otrok.

Na dalje je z družbino pripomočjo dne 1. julija 1897. odprla gospa Antonija Grmek-ova:

16.) Zabavišče pri Sv. Ivanu poleg Trsta s 67 otroki, in pričetkom bodočega šolskega leta otvori jednako zabavišče privatna otroška vrtnarica Dragica Gregorič-eva v Škednju poleg Trsta.

Čč. skupščinarji! Kdor premotrava te našete zavode in blizo dva tisoč otrok, ki se vzga-jajo v njih, mora priznati, da je naša družba do-segla uprav velike uspehe. Ako presojujemo njeno delovanje s krščanskega stališča, moramo pri-

znati, da prav umeva svoje dolžnosti, skrbeč za tisto deco svojega rodu, ki je v največji nevarnosti, da s potujčenjem izgubi tudi živo vero, ki je zmir prešinjala naše pradede. Tako izvršuje družba krščansko delo usmiljenja v duhu Kristovem, ki velevala v prvi vrsti skrbeti za svoje. Če je pretehtujemo s patrijotičnega stališča, vidimo, da naša družba deluje v eminentno avstrijskem duhu, česar se ne more trditi o njenih tekmeceh ali bolje izzivalcih — bodi si o nemških ali o italijanskih, kajti ti faktično škilijo čez meje naše skupne domovine.

In ako premišljujemo družbino delovanje z narodnega stališča, moramo soglaševati, da je ubrala pravo struno, ker vzgaja sebi izročeno mladež in priprosti narod v slovenskem duhu. Ali ne dokazujejo tega vse cerkvene, dinastične in narodne šolske slavnosti, katere so prirejali družbini šolski zavodi, kakor {tudi shodi in zborovanja, ki so je snovale podružnice širom domovine? Družbino vodstvo spominja čč. skupščinarje le na slavnosti, ki so je tekom leta prirejali naši zavodi v Gorici, Trstu, Celju, Mariboru in v Velikovcu; osobito pa velikovške slavnosti ob otvoritvi 25. oktobra 1896, božičnice 30. decembra 1896 in slavnosti ob blagoslovljenju šolske zastave 11. julija 1897. Vse take slavnosti so naši časniki obširneje popisovali. Dovolj je, ako družbino vodstvo v dokaz svoje zgornje trditve navede markanten stavek, ki ga je „Mir“ dne 20. julija

objavil povodom zadnje slavnosti v Velikovcu. Piše namreč: „S to slavnostjo se je naša „Narodna šola“ še bolj prikupila kmetom; postala je ne samo izobraziteljica otrok, ampak tudi odraslih . . . Veliko spremembo je napravila „Narodna šola“ v javnem življenju: otroci se vzgojujejo v prav verskem duhu, dobro napredujejo v šoli, ker se poučujejo na podlagi materinega jezika, in v vedno širše kroge prodira prepričanje, da je tako urejena šola edino prava šola za nas koroške Slovence“. — Mi le pristavljamo: Ne samo za koroške, nego za vse Slovence. In ali ni uprav naša družba prva pokazala v dejanju, kako se morajo pedagogično-didaktična načela izpeljevati v naših šolah? Ali ni ona dejansko že upeljala konfesijonalno-narodne šole, za katero delujejo škofje in se je za njo izrekel naš celokupni narod? Ako tak duh zavlada po vseh učilnah in vzgojevalnah na Slovenskem, potem poneha prepir, potem se bo dajalo Bogu, kar je Božjega, cesarju, kar je cesarjevega, narodu, kar je narodovega. In to bo v blagor cerkve, države in domovine slovenske.

Šolski in učni pomočki.

Ker so se razne podružnice in društva zglašala za podaritev knjig, vstreglo je vodstvo večinoma njihovim prošnjam. Družba jih je imela deloma sama v zalogi, ali jih je prejela v dar, ali jih pa naročevala za denar. Razposlalo se je 2258

zvezkov šolskih in drugih poučno-zabavnih knjig. Istotako se je darovalo mnogo šolskih potrebščin, posebno družbinih svinčnikov.

Za dekliško šolo v Trstu je družbino vodstvo vsled ondotne prošnje nabavilo najpotrebniša učila za prirodoznanstvo in zemljepis. Istotako je za njeno šolsko knjižnico oskrbelo mnogo knjig, posebno več letnikov „Vrtca“, „Angeljčka“ in „knjižnico za mladino“.

Ko je „Glasbena Matica“ v Ljubljani osnovala v korist naši družbi izborni koncert, poklonil jej je pesnik Engelbert Gangl za dramatično predstavo „Materine sanje. Slika v jednom dejanju“, ki je izšla v posebnem zvezku.

Dobrotniki naše družbe.

Ker so se družbini zavodi razširili in se potrebuje zmir več denarnih sredstev, katera so se pa vsled usodne potresne katastrofe dökaj skrčila, mislilo se je na nove vire prispevkov.

Kakor so se družbini „nabiralniki“ dobro obnesli in že osrednji blagajni izročili lepe vsote, tako se je izpolnila nada, katero je gojil podtajnik Alojzij Kecelj, ko je nasvetoval „Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda.“ Družbin pokrovitelj, veletržec ljubljanski Ivan Perdan je omislil te vžigalice, ki se hvalijo kot zelo rabljive. Izročil pa je omenjeni trgovec družbi že kot čisti dobiček 500 gld. *)

*) Do danes že 1000 gld.

Ljubljanski trgovec Fran Petrič pa je istotako omislil v raznih kakovostih in bojah „Svinčnike družbe sv. Cirila in Metoda“. Čistega dobička od njih je družbi došlo 166 kron.

Kakor prej so i zadnje leto slovenska društva po vseh pokrajinah naši družbi ohranila svoje simpatije. Slovenska društva v Gorici, Trstu, Celju in Mariboru vselej podpirajo stremljenje naše družbe. „Gorotan“ je ostal zvest tej svoji tradiciji, mnogi pevski zbori po Koroškem so podružnične slavnosti povzdigovali. Bralno društvo v Radečah in Mokronogu, Čitalnica v Brežicah priredila so v prid naši družbi izborne veselice. Istotako pevski društvi „Slavec“ in „Ljubljana“ zmir radi sodelujete v naš prosep. „Ljubljana“ nam je uprav 28. julija naznanila posebnim odlokom, „da si smatra za čast in posebno narodno dolžnost, sodelovati pri vseh družbinih slavnostih“. Osobito pa nam je omenjati dveh prekrasnih koncertov, ki jih je družbi v korist priredila „Glasbena Matica“ v Ljubljani dne 14. in 15. novembra 1896. Tedaj je tudi družbi došla ta čast, da je prvemu koncertu prisostoval visokorodni gospod deželni predsednik Viktor baron Hein, drugemu pa veleblagorodni gospod deželni glavar Oton Detela.

„Ciril-Methodovi darovi“, in „Ciril-Methodovi kresovi“ so se že udomačili mej slovenskim svetom in sicer v korist naši družbi. Ni ga bilo skoro dogodka, žalostnega ali veselega, da bi se zanj tu ali tam ne bilo pobiralo. Narodno ču-

teče ženstvo v Gorici in Trstu je ob božičnicah in šolskih slavnostih vedno poiskalo novih virov za prispevke. Iznajdljivo ženstvo v Ljubljani, Litiji in drugod ni zaostajalo za svojimi tovarišicami tam ob Adriji. —

Imena posamnih darovalcev so objavili sproti slovenski časniki. In uprav te moramo zahvaliti, da se je naša družba pospela do tolike priljubljenosti. „Narod“, „Edinost“, „Soča“, „Mir“ imajo stalne predele za „kronske darove“ v korist naši družbi, oziroma za Velikovško šolo. V relativno manjši meri tudi drugi časniki objavljajo sproti darove za našo družbo. — „Mir“ je poleg „kronskih“ objavil še darove za zastavo Narodne šole v Velikovcu. — Družbin pokrovitelj župnik Ivan Vrhovnik je spisal in izdal v prid naši družbi korenito literarno studijo: „O stoletnici Lublanfkih Noviz“. Prinesla je družbi 341 gld. 98 kr. dobička.

Običajna vodstvena okrožnica do slovenskih posojilnic in hranilnic izvabila je nekaj pokroviteljn in dokaj zdatnejših darov.

Kakor časteče nas priznanje vspešnega delovanja smeta se smatrati že stalni letni podpori visokega deželnega zbora Kranjskega in slavnega mestnega zbora Ljubljanskega.

Občudujoč toliko jednodušnost v požrtvovalnosti za družbine namene izraža danes vodstvo ginjenim srcem vsem podružničnim načelništvom,

vsem narodnim časnikom, vsem blagim podpor-
nikom in dobrotnikom zasluženno priznanje in glo-
boko zahvalo.

Žal, da zamrlih dobrotnikov ne moremo
vseh imenoma navesti, ker se nam niso vsi javili.
Pokojna gospa Marija Jemec v Ljubljani je družbi
volila 100 gld. Istotako † Jera Filipič, doma pri
Ljutomeru. Rajnki duhovnik Melhijor Goličnik v
Slov. Bistrici jej je zapustil 10 gld., pokojni Josip
Skrbinec, župnik v Vogričah na Koroškem, je volil
družbi 100 gld. Preselil se je v večnost Fran Ste-
pančič, veleposestnik na Temnici pri Komnu, bil
je družbin pokrovitelj. Na Koroškem v nemških
Kotarčah je umrl mlad rodoljub, kapelan Andrej
Romavh, ki je komaj pol leta služboval mej Nemci
hrepeneč po slovenskem kraju. Sporočil je, naj se
skupiček vseh njegovih knjig in obleke izroči naši
družbi. Slovenjgraška podružnica je zgubila svojega
prvomestnika, Antona Ostrožnik, župnika v Pa-
mečah, kateri je skrbel, da se je obvršavalo največ
podružničnih shodov v okrožju njegovemu prvo-
mestništvu poverjene t. j. Slovenjgraške okolice.
Brdska podružnica objokuje izgubo svojega pod-
predsednika Janka Kersnika, graščaka, in z njo vred
vsa Slovenija tega blagega moža, izbornega pi-
satelja.

Pri današnji sv. daritvi se je naša družba
vseh živih in zamrlih, znanih kakor tudi ne-
naznanjenih udov in dobrotnikov hvaležno spomi-
njala; ohranimo je tudi mi v blagem spominu!

Iz tega kratkega obrisa ste se oč. skupščinarji utegnili prepričati, da je bila naša družba tudi v tem 12. letu svojega obstanka zvesta svojim dosedanjim tradicijam. O da bi mogla to, kar nosi v svojem srcu, tudi v dejanju izpeljati! Pred vsem vzdržati to, kar je do zdaj v njej ustvarila narodova požrtvovalnost — prepotrebne svoje zavode ob sinji Adriji in tam v milem Korotanu. Potem pa še pridejati novih šol — osobito mej koroškimi brati. Boli to mogoče? Da — družbina preteklost nam jamči i za bodočnost; z lepo vzajemnostjo smo dosegli že krasne uspehe, ki bodejo v oči naše dušmanine. Ubožni Slovenec vendar še kljubuje mogočnemu orjaku — Nemcu i Lahu. Z jednodušno požrtvovalnostjo naj prihité vsi sloji našega naroda družbi na pomoč; vodstvo bo z veseljem izpeljavalo, kar bo za najpotrebnejše spoznalo.

Naši nasprotniki se morda nadejajo, da se Slovenci slednjič naveličamo, ter da naše narodno delo sčasoma zaspi. Dobro vedo, da se mi tako gmotno slabimo in denar izdajamo za šole, za katere je dolžno skrbeti postavno šolsko oblastvo. V istini tako plačujemo dvojni davek. Po dolgih borbah, n. pr. 13 let št. Jakob v Rožu se nam nekaj privoli, a da bi se vzel v roke meč in ž njim presekali gordični vozle nepedagogičnega šolstva po obmejnih naših krajih, do tega še niso prišli.

Navezani smo torej sami na se s prepričanjem, da Bog čuva nad našo usodo. A Bog daje

svojo pomoč le onim, ki se sami trudijo, ki sami storijo, kolikor morejo. Smemo-li o sebi reči, da storimo, kar je po našem pesniku mož storiti dolžan? Zlasti pa bi morali sedaj, ker se nad Slovenijo od raznih strani zbirajo gromonosni oblaki, ko stojimo pred odločitvijo, ali nam bo umreti ali častno živeti, treba napeti vse moči, vsi se moramo posvetiti v obrambo naše narodnosti. Zato pa — da nadaljujoč povzamemo besede „Slov. Gosp.“ od 29. julija 1897. št. 30 — „prosimo vse slovenske duhovne, pravnike, zdravnike, profesorje in učitelje, skratka vse razumništvo slovensko, naj vse, kar ni neobhodno potrebno, za ta čas, dokler si ne osiguramo svojega narodnega obstanka, pusti na stran! Kaj nam bodo pomagali stari klasiki, pojasnjeni in preloženi v najlepšo slovenščino, če nikogar ne bo, ki bi jih čital! Kaj nam koristi slovenska pedagogika, iztuhtana po najmodrejših glavah, ako ne bo več slovenskih šol? . . . . Treba je ves narod probuditi, vsakemu posamesniku bo lahko najti delokrog, da po svoji moči prispé v ohranitev našega naroda“.

In ker je uprav naša družba sredotočje plemenitega stremljenja po dobri katoliško-narodni šoli, katera je neoporekljiv pogoj za nadaljnji naravni razvoj našemu narodu — zato ona opetovano kliče vse tiste, ki ljubijo cerkev in dom, na delo na vztrajnost v tej nam vsiljeni samoobrambi.

Osobito Ve, žene slovenske! stojte na strani moštvu, da ne omaga; vsaj ste v naši

družbi lepo razvrščene, kakor posadke po vsečiherni Sloveniji. Ščitite svojo deco, ni jednega otroka ne dajte več odtrgati slovenski materi — da čem prej neha ta pravcati detomor betlehemiški, katerega provzročujejo našemu narodu nasprotni Herodi.

V očigled tolikim nevarnostim zbirajmo se vsi jednodušno pod praporom družbinih zavetnikov sv. Cirila in Metoda, zanašajoč se na njuno priprošnjo. Naši trudoljubivosti uspeh ne izostane ako nas bo zmir navduševalo bodrilo:

Naprej zastava naša!

Naj grom razsaja, strela vdarja,

Za vero vse, za dom, cesarja!

Tajnikovo poročilo se je sprejelo z dolgotrajnim odobravanjem v znanje.

Prvomestnik Tomo Zupan se še posebej spominja umrlih in za družbo zaslužnih družbenikov, zlasti pa v tem kraju službujočega pokojnega sodnika dr. Frančiška Škofica, ki je skoraj vse premoženje daroval družbi, in letos umrlega slovenskega pisatelja, deželnega poslanca in graščaka Janko Kersnika. Zborovalci so v znak sožalja in v počeščenje njihovega spomina vstali

Ker ni nihče želel k tajnikovemu poročilu besede, prešlo se je k 3. točki dnevnega reda.

VI. Glavni blagajnik Anton Koblar poroča
po pravilih o denarnem družbinem stanju za l. 1896.
**Račun družbe sv. Cirila in Metoda v
Ljubljani za XI. družbino leto 1896.**

D o h o d k i		gld.	kr.
1	Doneski podružnic	7991	70
2	Pokroviteljina	1985	—
3	Podpora sl. dež. zbora kranjskega .	1000	—
4	Podpora slav. občinskega sveta mesta ljublanskega	500	—
5	Darila 26 slov. hranilnic in posojilnic	458	—
6	Razni darovi družbi	1504	67
7	Časniki so nabrali	2575	84
8	Nabiralniki so dali	166	02
9	Mohorjani so podarili	44	95
10	Volila	297	72
11	Obresti od naložene glavnice . . .	132	75
12	Prodane knjige	42	58
13	Zavarovalnina	111	—
14	Vračilo	300	—
		17110	23
Troški		20634	57
Primanjklaj		3524	34
Saldo 31. decembra 1895. leta . . .		6577	68
Saldo 31. decembra 1896. leta . . .		3053	34

Nadzorništvo :

Oroslav Dolencec.

Martin Malenšek.   Ivan Vrhovnik.

T r o š k i		gld.	kr.
1	Šola v Trstu	5405	06
2	Šolsko poslopje v Trstu	3393	48
3	Šolski vrtci na Belvederju, v Rojanu in na Greti	2421	—
4	Šolstvo na Goriškem	1920	—
5	Šolski vrtec v Mariboru	759	36
6	Šolski vrtec v Celju	410	—
7	Šolsko poslopje v Velikovcu	4269	65
8	Podpore in nagrade	780	45
9	Knjige	284	84
10	»Vestnik« in druge tiskovine	305	80
11	Nabiralniki	300	—
12	Razni troški	384	98
		20634	57

V Ljubljani, dne 18. februvarija 1897.

Vodstvo:

Tomo Zupan,
prvomestnik.

Anton Žlogar,   **Anton Koblar,**
tajnik.   blagajnik.

Po tem dokončanem svojem službenem poročilu je pojasnil blagajnik s prvomestnikovim dovoljenjem razne točke računa, posebno o spečih in živih podružnicah, o volilih, o troških za zidanje šolskih poslopij v Trstu in Velikovcu ter s toplimi besedami vzbujal k vstrajnosti.

Blagajnikovo poročilo se je vsprejelo z dcbro-
klici.

VII. Prvomestnik pozove uda družbinega nad-
zorništva Ljubljanskega mestnega odbornika Oro-
slava Doleneč, naj veliki skupščini prebere „po-
ročlo družbinega nadzorništva“.

To poročilo se glasi: Nadzorništvo je pregle-
dalo račune in skontrovalo blagajno dne 19. julija
1897 in je našlo, da se je blagajnično stanje vje-
malo z blagajnično knjigo

Dne 19. julija 1897 je bilo v blagajni 1747 gl.
47 kr., in sicer naloženih pri sledečih denarnih
zavodih: v poštni hranilnici 637 gld. 8 kr., v poso-
jilnici v Pulju 541 gld. 16 kr., v mariborski hra-
nilnici 100 gld., v posojilnici v Kranjski Gori
100 gld., tri delnice „Narodnega Domu“ v Novem
Mestu 150 gld., državna obligacija 100 gld., del-
nica dolenjskih železnic 100 gld. in v gotovini
19 gld. 23 kr.

Nadzorništvo predlaga, da naj slavna skup-
ščina potrdi račun za l. 1896. in v zmislu § 16.
družbinih pravil da vodstvu oprostilo.

Prvomestnik konstatuje da je skupščina nad-
zorniško izvestje soglasno sprejela v znanje in v
oprostilo.

Skupščinar nadučitelj v Ajdovščini, Fran-
čišek Bajt prosi, naj bi se v bodoče velike skup-
ščine ne vršile takrat, ko zborujejo druga tudi
važna društva. Danes namreč zboruje v Celju

„Zaveza slovenskih učiteljskih društev“, ki je mnogo preje objavila vmenjeno svoje zborovanje.

Prvomestnik objublja po možnosti uvaževati ta nasvet.

VIII. Prvomestnik naznanja, da bo letos skupščina volila jedno tretjino družbinega vodstva. Po pravilih izstopijo letos naslednji udje: 1. Ivan Murnik, 2.) dr. Ivan Svetina, 3. dr. Josip Vošnjak, 4.) Andrej Zamejic.

Mestni župnik Ivan Tomažič predlaga, naj se izvolijo dosedanji odborniki, le mesto dr. Josipa Vošnjaka, ki se je v prihodnje odborništvu odpovedal, naj se izvoli c. kr. gimn. profesor Martin Petelin.

Nasvet soglasno obvelja.

Prvomestnik izreka dr. Josipu Vošnjaku zahvalo za njegovo mnogoletno vspešno delovanje kot družbinemu blagajniku in odborniku ponavljajoč to, kar je povedal ob X. veliki skupščini v Kranju.

Prestopi se k volitvi nadzorništva in razsodništva.

Mestni župnik Ivan Tomažič predlaga dosedanje nadzornike in razsodnike, kar se soglasno sprejme.

Prvomestnik naznanja, da je s tem vspešno končan ter vpraša, imali kateri čl. skupščinarjev kako željo, ter ali sploh hoče kdo kakega pojasnila v družbinih zadevah. — Ker nihče ne želi besede, prosi prvomestnik dovoljenja, da pismeno izjavi

potom slavnega c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju lojalna čustva današnje velike skupščine do Najvišjega prestola.

Sprejeto z burnim odobravanjem.

K sklepu se prvomestnik zahvaljuje mestnemu župnijskemu predstojništvu za Božjo službo v prelepo okinčani mestni župni cerkvi; za pobožnost vnemajoče cerkveno petje; vsem prijaznim bivalcem Škofjeloškega mesta, osobito mestnemu županu in župniku, odposlanstvu mestnega zastopa in zastopa bližnje občine Zminec; vsem narodnim društvom na ljubem njihovem sprejemu; vsem čč. zborovalkam in zborovalcem; vsem delegatom naših posameznih podružnic; sploh vsem udeležnikom, ki so vsak po svoje sodelovali ob današnji veliki skupščini — prav vsem, katerim je pri srcu družba sv. Cirila in Metoda.

Mestni župnik Ivan Tomažič izreka imenom vseh skupščinarjev družbinemu odboru, posebno pa vodstvu toplo zahvalo za uspešno in neumorno delovanje s prisrčno željo, da bi družba rastla, se razcvitala, krepila z novimi podružnicami ter ustanavljala še mnogo takih šol, kakoršna je v Velikovcu.

Skupščinarji pritrujejo tej v nadaljno delovanje vspodbudljivi zahvali.

Družba je vsled lojalne izjave XII. velike skupščine prejela naslednji čestilni jo dopis:

Št. 78.

Častiti

družbi sv. Cirila in Metoda

v roke visokočastitega gospoda Tomo Zupan-a, c. kr. profesorja, kn. škofijskega konzistorijalnega svétnika i. t. d.

Kabinetna pisarna Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva je s pismom z dne 7. t. m. št. 4. vsled Najvišjega povelja prosila, da se letni veliki skupščini sv. Cirila in Metoda, katera se je vršila 5. avgusta t. l. v Škofji Loki, za lojalno izražanje naznani Najvišja hvala Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva.

O tem mi je čast naznaniti vsled ukaza vis. c. kr. deželnega predsedništva z dne 10. t. m. štev. 3952.

Kranj, dne 12. avgusta 1897.

C. kr. okrajni glavar:

Dr. Mihael Gstettenhofer s. r.

IX. Popoludne ob 1. uri je bil skupni obed na Štemarjih. Udeležba je bila tolika, da je bil prostorni vrt zaseden. Med obedom je prav pridno svirala domžalska godba. Z napitnicami je pričel prvomestnik Tomo Zupan nekako tako-le:

Častita družba!

Ljubezen slovenskih razumnikov do svojega rodú je stvarila družbo sv. Cirila in Metoda.

Mi vsi, zjedinjeni ob veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda, ljubimo svoj narod in se združeni v tej ljubezni ponosno spominjamo

danes onega, ki tudi z ljubeznijo načeluje že desetletja združenim rodovom slovenskemu in vsem rodovom širne Avstrije — našega cesarja Fran Josipa. Slovenci mu vračamo ljubezen z ljubeznijo.

Stareji če je naš viteški cesar — ljubljénji je. On je tisti srečni vladar, ki bi smel svojo venčano glavo položiti k sladkemu počitku slednjemu svojih državljanov v naročje.

Zato Vas, slavna gospôda, pozivljem — da v ljubezni do presvetlega vladarja z menoj dvignete kozarec govoreč: Ljubitelj vseh svojih ljudstev — ljubljeni cesar Fran Josip naj živi!

Po tej ob sviranju cesarske pesmi z velikim navdušenjem sprejeti napitnici je prvomestnik imenoval stoloravnateljem mestnega župana Niko Lenček-a, ki je takoj nazdravil družbinemu podpredsedniku Luki Svetec-u, kot slovenskemu starosti in kot vzgledno delalnemu in požrtvovalnemu Slovencu.

Luka Svetec se je predgovorniku zahvalil ter napil mestnemu županu Niku Lenček-u, mestnemu župniku Ivanu Tomažič-u, čč. duhovščini, mestnemu prebivalstvu in osobito narodnim društvom, ki so z medsebojnim tekmovanjem priredila tako sijajen vsprejem in tako prijetno bivanje v Škofji Loki.

Mestni župan odzdravlja Svetecu in napije družbinemu vodstvu povdarjajoč, da je mestno prebivalstvo s sprejemom velike skupščine storilo le svojo narodno dolžnost.

Nazdravili so še: mestni župnik Ivan Tomažič pokrajinskim Slovencem; gdč. Amalija Sušnikova prvomestniku izročivši družbi 100 gl. pokroviteljnine ženske podružnice v Škofji Loki s prošnjo, da naj sprejme loške rodoljubkinje med pohvaljene družabnice; blagajnik Anton Koblar narodni eneržiji; dr. Arko slovenski slogi; stud. iur. Viktor Sušnik narodnemu ženstvu; dr. Valentin Krisper napredku delalne družbe sv. Cirila in Metoda; prof. dr. Anton Medved jedinsti kranjskih Slovencev, dež. poslanec, župnik Gregor Einspieler, slovenski vzajemnosti; g. Jaklič iz Trsta slovenskim materam; gospa Marija Skrinjarjeva iz Trsta narodno ženstvo oživljajoči družbi sv. Cirila in Metoda; g. Ravnikar iz Cerknega slovenski slogi; gdč. učiteljica Janja Miklavčičeva slovenskemu narodu; mestni kapelan v Celovcu Josip Rozman se je zahvaljeval v daljšem jedrnetem govoru za prejete darove, katere je družba naklonila koroškim Slovencem osobito pa za Velikovško šolo.

Ko je tajnik Anton Žlogar prebral 34 došlih brzojavek, pričel se je koncert po četrtturnem odmoru.

Pri koncertu so sodelovali: „Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“, „Bralno društvo“, „Pevski klub“, „Čitalniški tamburaški zbor“ in domžalska godba.

Vspored je bil skrbno izbran; pevke, pevci, tamburašice in tamburaši pa so s svojim izbornim

izvajanjem koncertovih toček jasno označevali narodno napredujočo Škofjo Loko.

Ob prijetni tej zabavi je zaplamtel na bližnjem hribčku Kamenitniku velikanski kres kot znamenje, da je nastopil čas odhoda.

Udeležniki XII. velike skupščine so se razšli, in preverjeni smo, da jim ostane ta dan v Škofji Loki v preprijetnem spominji.

* * *

Brzjavno so pozdravili XII. veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda v Škofji Loki:

Celje. Slovensko in hrvatsko učiteljstvo, zbrano pri glavni skupščini „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Celju, kliče Vam boriteljem in izvrševateljem narodne ideje: Slava! Bog in narod!

Odgovor: Odzdravljajoč Vaši čestitki želimo, da vse učiteljstvo hrvatsko in slovensko deluje v Ciril-Metodovem duhu! Živeli zborovalci! Živel narod!

Skupščina v Škofji Loki.

Črnomelj. Bog blagoslovi plemenito delo prekoristne družbe. Živeli zbrani skupščinarji!

Schweiger, župan.

Črnomelj. Doklér Ciril in svét' Metod,
Varújeta slovánski rod —
Slovenec stvarnika proslavljal,
Najvikši bo ga blagoslávljal.

Odbor I. belokranjske ženske podružnice.

Gornji Grad. V duhu z Vami, neumorno za ohranitev naše dece delujoči družbi kliče: Živela! Slava!

Podružnica Gornji Grad.

Gradec. Današnji skupščini kličemo gromoviti živio! Procvitaj družba plodonosno v bratski slogi in vzajemnosti. Triglav.

Kamenik. Bog živi vrle skupščinarje, živeli!
Kristina, Olga Grebenec, Anica Grašek.

Koborid. Vam posvetujočim se za ohranitev mile mladine našemu narodu — voščijo najboljših uspehov ter kličejo srčni živio!

Sestre Kobariške podružnice.

Kočevje. Slavni potrebni družbi in skupščinarjem navdušeni naprej! Slovenci v Kočevju.

Krško. Slava zborovalcem prekoristne družbe!
Marija Pfeifer.

Litija. V duhu, dragi, z Vami zbrani
Kličemo: Bog Vas ohrani!

Rodbina Bevk.

Litija. Kličemo na zdar slavni skupščini in odličnim zborovalcem gromoviti živijo.

Amalija Jenko, Olga Jenko, Malči Hutter.

Litija. Duh blagovestnikov nas krépi v narodnem boju!
Ivan in Kristina Gregorčič.

Litija. Z vsemi silami branimo svetinje narodne. Ne udajmo se! Slovensko bralno društvo.

Litija. Srčen pozdrav zbranim skupščinarjem
Rodbina Koprivnikar.

Litija. Vse za blagor in prosveto naroda!
Josip Damjan, župan.

Litija. Slava družbi in skupščinarjem!
Lovro in Ivana Tura.

Ljubljana. Skupščinarjem srčni pozdrav. Bog
daj obilo uspeha!

Učitelji-vojaki: Lavtižar, Kosec.

Dolnji Logatec. Logaške Slovenke pozdrav-
ljamo zbrano družbo, ter ji kličemo: vspevaj dično
društvo v prosep in slavo mili Sloveniji!

Dolnji Logatec. Zadržana osebno udeležiti se
pošiljam zbrani skupščini rodoljubne pozdrave.

Ema Abram, tržaške podružnice predsednica.

Mokronog. Če tudi tebi, družba zluta, včasih
preté oblaki spora! Vendar neslogi Tvoji ne odpro se
vrata, ker so ključarji Tvoji vajeni napora!

Bralno društvo.

Mokronog. Kdor želi med brati spora,

Ta je narodu poguba!

S takim vun iz tega zbora!

Tù je kraj za rodoljuba.

Mokronoški rodoljubi.

Mokronog. Ne na levo, ne na desno, temveč
naravnost napréj! Pot je znana, delo resno! Slogom do
živenja skrajnih mej!

Pirnat, Rohrman.

Mokronog. Heala Bógu, družba vrla, da visók
je Tvoj braník! Če tudi je osebnost brate sprla, do Tebe
ne sega njihov bojni krik! Podružnica Mokronoška.

Pesnički dvor. Ciril-Metodov duh Slovence vse
prešini, — da zvesto vdan bo vsak Bogu in domovini.

Jareninski Slovenci.

Planina. Naj združi vse ljubav nas domovinska,
— pozdravlja Vas čitalnica Planinska. Podboj.

Podravlje. Iz Beljaka: Naj vodi družbo tudi
zanaprej duh sloge, duh ljubezni, pravi duh slovenski.

Prisegnimo danes skupaj, da za blagor domovine, napredek naroda nikdar nam skrb ne zgine.

*Rožanski Slovenci: Gabron, Rutar, Kobentar,
Šervicelj, Ripič, Vospernik, Hribernik, Snoj,
Hojž.*

*Solkan. Ne vdajmo se: kličemo Vam v proslavo
tugujoči ob gomili na braniku slovenskega naroda!*

Moška podružnica Prvačina.

*Solkan. V plodonosno bodrilo rodoljubnim so-
vrstnikom.*

Ženska podružnica Prvačina.

*Tolmin. Prepotrebni in prekoristni zborujoči
družbi želi imenom moške podružnice najboljših uspehov
v versko in narodno rešitev naše ljubljene mladine.*

And. Vrtovec, načelnik.

*Ukve. V slovenskih Ukvah zbrani rodoljubi Ko-
rotanski kličejo dični družbi: Slava!*

*Dekan Inčko, Selnik, dr. Exner, Grm,
Svaton, Aicholzer.*

Vipava. Sveta Ciril in Metod!

*Skupščino blagoslovita,
Složen ves slovenski rod
Veri, domu ohranita!*

Podružnica Vipavska.

*Vransko. Vranska podružnica veselo pozdravlja
skupščino in se strinja z njenimi sklepi.*

Gršak.

*Vrhnika. Do narodove sreče pot je mnoga, a
glavna izmed vseh je sloga. Vodite nas po poti tej, da
pridemo poprej naprej!*

*Dekan Gantar, Bohinjec, Smolnikar,
Voljč.*

Žalec. Krepko se razcvitaj, dična družba, in
ozgoji nam obilo čilih narodnih bojevcev.

Podružnica Žalec.

Omenjati je še, da so povodom XII. vélike
skupščine iznajdljive národne dame nabrale za
družbo velikih svot s prodajanjem vrpcev ter drugih
stvarij in sicer gospe: Marija dr. Kušarjeva, Franja
dr. Tavčarjeva, Ana dr. Zarnikova, Marija Zupan-
čičeva in gospice: Helena Bavdek-ova, Mihela
Javornikova, Franja Kobilčeva, Mici Kopačeva,
Amaliya Sušnikova in Leopoldina Trtnikova.

Imenik podružnic

z izkazom poslanih doneskov za leto 1896.
in 1897.

I Kranjsko.

1. **Bistriški okraj na Notranjskem:** Ženska podružnica. Ustanovljena 16. oktobra 1887. Ustanovnic 12, letnic 68, podpornic 22, skupaj 102. — Za l. 1897. 24 gld. 40 kr.
2. **Bled:** Ustanovljena 30. marcija 1886, z odl. min. za notr. št. 4775. 1. Predsednik: J. *Peternel*, posest.; 2. tajnik Josip *Žirovnik*, nadučitelj v Gorjah; 3. blagajničarica gospica *Katinka Drol-ova*, učiteljica. Namestniki: 1. Anton *Hudovernik*, posestnik; 2. in 3. —. Pokrovitelj 5, ustanovnikov 5, letnikov 59, skupaj 69. — 41 gld. 29 kr. za l. 1896. in 39 gld. 31 kr. za l. 1897.
3. **Brdski sodnijski okraj:** Ustanovljena z odl. dež. vlade 24. septembra 1886, št. 9627 — 1. Frančišek *Kadunec*, župnik v Krašnji; 2. Mato *Hafner*, not. kand.; 3. Janko *Janežič*, mestni učitelj v Ljubljani. Namestniki: 1. † Janko *Kersnik*, deželni poslanec, graščak. — Pokrovitelja 2, ustanovnikov 8, letnikov 61, podpornikov 8, skupaj 79. — Gld. 82-62 za l. 1896. in 63 gld. 30 kr. za l. 1897.
4. **Cerklje na Gorenjskem:** Ustanovljena l. 1889. 1. † Andr. *Vavken*, nadučitelj in župan; 2. Fran *Krek*, kapelan; 3. Radoslav *Hočevar*, farmacevt. — Pokrovitelj 1, ustanovnikov 12, letnikov 28, podpornikov 18, skupaj 59. — Gld. 41 za l. 1896. in 47-58 za l. 1897.
5. **Crknica in okolica s sedežem na Rakeku:** Ženska podružnica. Ustanovljena 30. avgusta 1892, z odl. št. 11.278. — 1. gospa *Matilda Sebenikar-jeva* na Rakeku; 2. gđc.

- Marija *Werli-jeva* v Crknici; 3. gospa Klementina *Piš-eva* v Crknici. Namestnice: 1. gospa Manica *Milavč-eva* v Crknici; 2. g. Marija *Zagorjan-ova* v Crknici; 3. gospa Fani *de Schiava-va*. Odbornice za Crknico gospe: Zofija *Serk-ova*, Marija *Pogačnik-ova* in Karolina *Werli-jeva*; za Begunje: gospa Antonija *Strgulec-eva*; za Grahovo: gospa Agneza *Krajec-eva*; za Unec: gospa Alojzija *Jeršan-ova*; za Martinjak: gospa Franja *Premrov-ova*; za Rakek gospa Karolina *Gaspari-jeva*, gospa Marija *Zecha-va*, gospa Marija *Hieng-ova* in za Ivanje Selo: gđč. Kristina *Modic-eva*. — Pokroviteljici 2, letnic 84, podpornic 1, skupaj 87. — Gld. 52·80 za l. 1896. in 130 za l. 1897.
6. **Črnomelj**: Moška podružnica: Ustanovljena leta 1886, potrjena dne 21. marcija 1887 vsled odl. c. kr. okr. glavarstva v Črnomlju. 1. Fran *Šetina*, učitelj; 2. R. *Justin*, učitelj; 3. Janko *Schweiger*, posestnik. — Ustanovnikov 5, letnikov 34, podpornikov 2, skupaj 41. — Gld. — —
7. **Črnomelj**: Prva belokranjska ženska podružnica. Ustanovljena 8. oktobra l. 1892. 1. Gospa Zofija *Haring-ova*; 2. Gdč. Rafaela *Inglič-eva*; 3. gđč. Magda *Pezdirec-eva*. Namestnice: 1. gospa Albina *Bučar-jeva*; 2. gđč. Minka *Urbančič-eva*; 3. gđč. Olga *Haring-ova*. Ustanovnic 6, letnic 36, skupaj 42. — Gld. 23·15 za l. 1896. in 32 gld. za leto 1897.
8. **Gorenska Dolina**: Sedež v Kranjski Gori. Ustanovljena z ministr. odlokom dné 8. aprila 1886, št. 6134. — 1. Anton *Žlogar*, župnik in tajnik družbi sv. Cirila in Metoda; 2. Josip *Bregar*, nadučitelj; 3. Josip *Vrankar*, kapelan. Namestniki: 1. dr. Frančišek *Kogoj*, okrožni zdravnik; 2. Gašpar *Lavtižar*, podžupan. Kot poverjenika za Belo Peč: Ignacij *Fertin*, župnik in Avgust *Mally*, c. kr. poštar; za Rateče: J. *Pintbach*, župan in J. *Jalen*, gostilničar; za Dovje: Jakob *Aljaž*, župnik in J. *Janša*, župan; za Jese-nice: Alojzij *Schrey*, c. kr. poštar in Jakob *Matijan*, kapelan; za Koroško Belo: Avgust *Turk*, župnik in Anton *Šoklič*, župan. Pokrovitelja 2, ustanovniki 3, letnikov 42,

- podpornikov 53, skupaj 100. — Gld. 70:20 za l. 1896. in gld. 44:75 za l. 1897.
9. **Idrija:** Moška podružnica Ustanovljena z odl. c. kr. deželne vlade Kranjske 1. sept. 1886, št. 8837. 1. Alojzij *Novak*, c. kr. šolski ravnatelj; 2. Ivan *Petrič*, c. kr. pisar; 3. Lavoslav *Pogačnik*, c. kr. pomočni pisar. Namestniki: 1. Josip *Šepetavec*, trgovec; 2. Frančišek *Vončina*, c. kr. paznik; 3. Matija *Seljak*, c. kr. rudar. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 11, letnikov 24, podpornikov 44, skupaj 80. — Gld. 43:28 za l. 1896. in gld. 30:37 za l. 1897.
10. **Idrija:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odl. c. kr. deželne vlade dne 29. oktobra 1892, št. 13.037. 1. gospa Dragotina *Lapajne-jeva*, posestnica; 2. gospa Dragotina *Šotola-va*; 3. gospa Natalija *Šepetavec-eva*. Namestnice: 1. gospa Lucija *Milčinski-jeva*; 2. gospa Marija *Levstek-ova*; 3. gospa Marija *Lapajne-jeva*. Pokroviteljica 1, ustanovnic 21, letnic 66, skupaj 88. — Gld. — za leto 1896 in gld. 50 za l. 1897.
11. **Kamenik z okolico:** Moška podružnica. Ustanovljena 31. marcija 1889., št. 3502. 1. Josip *Močnik*, mestni župan; 2. Josip *Hribar*, učit; 3. Josip *Sadnikar*, c. kr. okr. živinozdravnik. Namestniki: 1. Ivan *Žargi*, trgovec; 2. Janko *Grašek*, trgovec in hišni posestnik; 3. Frančišek *Hajek*, tovarnar. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 10, letnikov 47, skupaj 57. — Gld. 121:18 za l. 1896. in gld. 57:30 za leto 1897.
12. **Kamenik:** Ženska podružnica. Ustanovljena 6. sept. 1891. 1. † gospa Julija *Močnik-ova*, soproga mestnega župana; 2. gospa Marija *Vremšak-ova*, soproga obč. tajnika; 3. gospa Kristina *Fajdiga-Janežič-eva*. Namestnice: 1. gospa Alojzija *Žargi-jeva*, soproga trgovčeva; 2. gdč. Antonija *Polak-ova*; 3. gdč. Terezija *Karolnik-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnici 2, letnic 35, podpornic 20, skupaj 58. — Gld. 37 za l. 1896. in gld. 42:16 za l. 1897.
13. **Kostanjeviški okraj:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade 12. maja 1890, št. 5826, intimacija c. kr. okr. gla-

varstva 22. maja 1890, št. 9788. 1. Aleks. *Hudovernik*, c. kr. notar; 2. Oton *Vidic*, not. kand; 3. Janko *Hudovernik*, not. kand. Namestniki: 1. Lavoslav *Abram*, nadučitelj; 2. Božidar *Lappein*, c. k. davk. pristav; 3. Karol *Trošt*, učitelj v Št. Jarneji. — Ustanovnikov 6, letnikov 35, skupaj 41. — Gld. — —

14. **Kranj:** Moška podružnica: Ustanovljena 28. novembra 1885., štev. 4426. 1. Vinko *Majdič*, veletržec; 2. † Avgust *Drukar*, not. koncepient; 3. Frančišek *Luznar*, učitelj na Primskovem. Namestniki: 1. Ferdo *Polak*, trgovec; 2. Ferdo *Sajovič*, trgovec; 3. dr. Val. *Štempihar*, odvetnik. Pokrovitelji 4, ustanovnikov 15, letnikov 53, podpornik 1, skupaj 73. — Gld. 70:40 za l. 1896 in gld. 91 za l. 1897.
15. **Kranj:** Ženska podružnica. Ustanovljena 13. avgusta 1892. z odlok. št. 10.889. 1. gospa Leopoldina *Šavnik-ova*, soproga mestnega župana; 2. gospa Helena *Pavšlar-jeva*, soproga posestnikova; 3. gospa Josipina *Omers-ova*, soproga trgovčeva. Namestnice: 1. g. Matilda *Majdič-eva*, soproga veletržčeva; 2. gdč. Pavla *Omers-ova*; 3. gospa Marija *Drukar-jeva*, soproga notar. kand. Pokroviteljica 1, ustanovnic 21, letnic 84, podpornica 1, skupaj 107 — Gld. 107:20 za l. 1896. in gld. 79 za l. 1897.
16. **Kropa-Kamena Gorica-Dobrava:** Ustanovljena z minist. odl. dné 30. marcija 1886., št. 4774. 1. Josip *Pogačnik*, drž. poslanec in posestnik v Podnartu; 2. Fr. *Šolar*, tajnik zadruga v Kropi; 3. Josip *Korošec*, nadučitelj v Kropi. Namestniki: 1. Ignacij *Zupan*, posestnik in izdelovatelj orgelj; 2. Ivan *Zupan*, izdelovatelj orgelj v Kameni Gorici; 3. Mihael *Pesjak*, trgovec v Kameni Gorici. Pokrovitelji 4, ustanovnikov 8, letnikov 37, skupaj 49 — Gld. 146 za l. 1896. in gld. 140:20 za l. 1897.
17. **Krško in okolica:** Moška podružnica. Ustanovljena 6. marcija 1887, z odlokom deželne vlade v Ljubljani 24. marcija, št. 3013. 1. Dr. Ivan *Mencinger*, odvetnik; 2. dr. Tomo *Romič*, mešč. šole učitelj; 3. F. *Cernovšek*, uradnik v pokoju. Namestniki: 1. A. *Gregorin*; 2. G. *Križman*;

3. Ivan *Lapajne*, ravnatelj mešč. šole. — Ustanovnikov 7, letnikov 32, skupaj 39. — Gld. — —
18. **Krško in okolica:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade v Ljubljani 27. julija 1834., št. 13.985. — 1. gospa Marija *Pfeifer-jeva*; 2. gđč. Ana *Smidinger-jeva*; 3. gđč. Marija *Kessler-jeva*. Namestnice: 1. Gospa Amalija *Jugovič-eva*; 2. gospa Leopoldina *Kalan-ova*; 3. gospa Ivanka *Lilek-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnice 4, letnic 52, podpornic 10, skupaj 67. — Gld. 43.30 za l. 1896. in 25.10 za l. 1897.
19. **Litija:** Ustanovljena 1. novembra 1886. štev. 10.929. 1. Jernej *Zupančič*, duhovnik; 2. Luka *Sveteč*, podpredsednik družbi sv. Cirila in Metoda, c. kr. notar; 3. Fran *Knaflič*, trgovec in posestnik v Šmartnem. Namestniki: 1. Valentin *Vončina*, uradnik; 2. Martin *Molek*, župnik; 3. Fran *Slanec*, posestnik v Litiji; — Pokrovitelj 17, ustanovnikov 7, letnikov 41, podpornikov 84, skupaj 149. — Gld. 170 za l. 1896. in gld. 155 za l. 1897.
20. **Ljubljana:** Prva ljubljanska. Ustanovljena z odlokom deželne vlade dne 14. oktobra 1885, št. 10.133. 1. Ivan *Gogola*, predsednik notarski zbornici, c. kr. notar; 2. Karol *Pleivec*, notarski koncipijent; 3. Ravnatelj Gustav *Pirc*, tajnik c. kr. kmetijske družbe. Pokrovitelj 27, ustanovnikov 29, letnikov 30, skupaj 86. — Gld. — —
21. **Ljubljana:** Šenklaško-frančiškanska ženska podružnica. Ustanovljena 25. julija 1892. 1. Gospa Franja dr. *Tavčar-jeva*; 2. gospa Ter. dr. *Jenko-va*; 3. gospa Franja dr. *Gregorič-eva*. Namestnice: 1. gospa Ana *Lah-ova*; 2. gospa Lina dr. *Hudnik-ova*; 3. gospa Julija dr. *Ferjančič-eva*. Odbornice: gospa podžupanova Marija dr. *Bleivceis-ova pl. Trsteniška*, gospa Marija *Graselli-jeva*, gospa Marija dr. *Kušar-jeva*, gospa veletržca Ursula *Souvan-ova* in gospa Marija dr. *Zupanč-eva*. Pokroviteljic 7, ustanovnic 20, letnic 71, skupaj 98. — Gld. 291.20 za l. 1896. in gld. 48 za l. 1897.
22. **Ljubljana:** Št. jakobska-trnovska moška. Ustanovljena z ministerijalnim odlokom 29. marcija 1886, št. 3164.

1. dr. Fran *Papež*, odvetnik in deželni poslanec; 2. Josip *Pichler*, c. kr. okr. tajnik v pok.; 3. Ivan *Vrhovnik*, trnovski župnik, nadzornik družbi sv. Cirila in Metoda; Namestniki: 1. *Mavriliš Sarabon*, mest. katehet; 2. *Jernej Bahovec*, hišni posestnik in komptoarist; 3. *Karol Lahajnar*, hišni posestnik. Pregledovalec računov: *Lavoslav Belar*, vpok. šol. ravnatelj in *Dragotin Žagar*, dež. blagajnik. Pokrovitelji 5, ustanovnikov 14, letnikov 53, podpornikov 20, skupaj 92. — Gld. 105 za l. 1896. in gld. 70-74 za l. 1897.
23. **Ljubljana:** Št. jakobska-trnovska ženska. Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dne 4. avgusta 1892. št. 9208. 1. gospa *Ivana Zupančič-eva*, stavbenikova soproga; 2. gospa *Gabrijela Žužek-ova*, nadinženerjeva soproga ter góspici *Brigita* in *Vera Souvan-ovi*; 3. gdč. *Jelica Lozar-jeva* in gospa *Helena Vidmar-jeva*. Namestnice: 1. gospa *Marija dr. Kušar-jeva*; 2. góspici *Marijanica Prosenec-eva* in *Ivanka Vidmar-jeva*; 3. gospa *Marija Petrovčič-eva* in gdč. *Leopoldina Trtnik-ova*. Odbornice: gospa *Franja dr. Tavčar-jeva*, dež. odbornika soproga, gospa županja *Milica Hribar-jeva*, gospa veletržceva *Ursula Souvan-ova*, gospa trgovčeva *Jelena Naglas-ova*, gospa profesorjeva *Marija Perušek-ova*, góspici mestni učiteljci *Minka Marolt-ova* in *Ivanka Praprotnik-ova*. Pokroviteljic 9, ustanovnic 14, letnic 136, podpornic 162, skupaj 311. — Gld. 94 za leto 1896. in gld. 647-79 za l. 1897.
24. **Ljubljana:** Šentpetrska moška. Ustanovljena z odlokom c. kr. ministerstva notranjih zadev dne 14. aprila 1886, št. 5771. 1. *Martin Malenšek*, župnik; 2. *Julij Dev*, živinozdravnik; 3. *Mihael Bulovec*, semen. podvodija. Namestniki: 1. *Viktor Rohrman*, tovarnar; 2. *Frančišek J. Mulaček*; 3. *Ivan Bonač*, knjigovez. Odbornik: *Jakob Furlan*, mestni učitelj. Pregledovalca računov: *Ivan Murnik*, ces. svetnik, dež. odbornik i. dr. in *Aloj. Poljanec*, ravn. prisilne delalnice. Pokrovitelji 9, ustanovnikov 24, letnikov 57, skupaj 90. — Gld. 376-80 za l. 1896 in 79 gld. za l. 1897.

25. **Ljubljana:** Šentpeterska prva ženska v Ljubljani. Ustanovljena 12. julija 1891. 1. g. Ana dr. *Zarnik-ova*, posestnica; 2. gđč. Helena *Bavdek-ova*, posestnica; 3. gospa Marija *Terček-ova*, veleposestnica. Namestnice: 1. gospa Marija *Grošelj-eva*, trgovčeva soproga; 2. gospa Josipina *Dev-ova*, soproga živinozdravniku; 3. gđč. Mici *Kopač-eva*. Pokroviteljice 4. ustanovnic 21, letnic 106, podpornice 3, skupaj 134. — Gld. 669-65 za l. 1896. in 518 gld. 78 kr. za l. 1897
26. **Logatec:** Moška podružnica. Ustanovljena 6. januarija 1887. 1. Tomo *Tolazzi*. Gld. — —
27. **Logatec:** Ženska podružnica. Ustanovljena 21. avgusta 1892, z odlokom c. kr. deželne vlade št. 9854. 1. gospa Josipina *Tolazzi-jeva*; 2. gđč. Ivanka *Arko-va*; 3. gđč. Alojzija *Skala-va*. Namestnice: 1. gospa Amalija *Majdič-eva*; 2. gospa Ana *Turk-ova*; 3. gđč. Mimi *Tolazzi-jeva*. Pokroviteljici 2, ustanovnice 3, letnic 40, podpornic 10, skupaj 55. Gld. 100 za l. 1896, in 137 gld. za l. 1897.
28. **Loški Potok:** Ustanovljena s c. kr. minister, odlokom dne 28. aprila 1886, št. 6133. 1. Anton *Morè*, župnijski administrator; 2. Andrej *Crar*, učitelj; 3. Ivan *Kveder*, občinski tajnik. Namestniki: 1. Frančišek *Zakrajšek*, župnik v Dragi; 2. Bernard *Andoljšek*, učitelj v Dragi. 3. — — Pokrovitelja 2, ustanovnikov 17, letnikov 19, podpornikov 21, skupaj 59. — Gld. 43-50 za l. 1897.
29. **Meniševska v Begunjah:** Ustanovljena z odlokom deželne vlade dne 16. novembra 1886, št. 10.511. ——. Ustanovnikov 10 Gld. — —
30. **Metlika:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dne 16. aprila 1886. št. 4866. 1. Anton *Aleš*, dekan v Semiču; 2. Anton *Navratil*, zasebnik v Metliki; 3. — —. Namestniki: 1. Fran *Štajer*, c. kr. notar v Metliki; 2. Fran *Zupan*, davčni pristav; 3. Andrej *Šest*, nadučitelj in c. kr. okrajni šolski nadzornik. Ustanovnikov 9, letnikov 32, skupaj 41. — Gld. 9-50 za l. 1896. in — — za l. 1897.

31. **Mokronog:** Ustanovljena z ministerijalnim odlokom leta 1886, št. 1, 1. *Stanko Pirnat*, c. kr. notar; 2. *Josip Rohrmann*, notarski kandidat; 3. *Edmund Bohinec*, učitelj. Namestniki: 1. *Josip Pogačar*, c. kr. kancelist; 2. *Jernej Ravnihar* nadučitelj; 3. *Jernej Šbil*, trgovec. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 6, letnikov 32, skupaj 40. — Gld. 38-67 za l. 1896. in 49 gld. 26 kr. za l. 1897.
32. **Naklo z okolico na Gorenjskem:** Ustanovljena 18. septembra 1887. Gld. — —
33. **Novo Mesto:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dne 3. marcija 1886. št. 3318. 1. *Vilko Rohrmann*, adjunkt; 2. *Otmar Skale*, c. kr. okrajni živinozdravnik; 3. *Ivan Krajec*, tiskar. Namestniki: 1. *Ivan Škerlj*, c. kr. sodni svetnik; 2. *Gustav Guzelj*, c. kr. sodni adjunkt; 3. *Jurij Pfeifer*, c. kr. fin. nadkomisar. Pokrovitelji 4, ustanovnikov 16, letnikov 80, skupaj 100. — Gld. 100 za l. 1896. in 180 gld. za l. 1897.
34. **Pivka s sedežem v Št. Petru:** Ustanovljena z odl. c. kr. deželne vlade 3. oktobra 1886., št. 9917. 1. *Ivan Zupan*, kurat; 2. *Andr. Lavrenčič*, gostilničar; 3. *Mihael Kalan*, nadučitelj. Namestniki: 1. *Fran Groznik*, vikar v Zagorju; 2. *Štipko Jelenec*, učitelj v Trnju; 3. *Simon Punčuh*, nadučitelj v Slavini. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 22, letnikov 52, skupaj 75. — Gld. 36 za l. 1896. in 55 gld. za l. 1897.
35. **Poljanska Dolina:** Ustanovljena 17. septembra 1886. 1. *Jernej Ramoveš*, župnik v Poljanah; 2. *Valentin Šubic*, podobar; 3. *Fran Grošelj*, posestnik. Namestniki: 1. *Fran Petrovčič*, župnik na Trati; 2. *Radivoj Rant*, učitelj; 3. *Alojzij Giacomini*. Pokrovitelj 1, ustanovniki 3, letnikov 41, podpornikov 11, skupaj 56. — Gld. 20 za l. 1896. in 25 gld. za l. 1897.
36. **Postojna:** Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade dne 13. avgusta 1886, št. 8053. 1. *Gregor Pikel*, trgovec; 2. *Josip Brešar*, kapelan; 3. *Rihard Seber*, tiskar. Namestniki: 1. *Anton Ditrich*, trgovec; 2. *Alojzij Kraigher*, trgovec. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 26, letnikov

- 29, skupaj 58. — Gld. 109 za l. 1896. in 75 gld. 28 kr. za l. 1897.
37. **Postojna:** Ženska podružnica. Ustanovljena 28. julija 1892, potrjena dne 17. aprila 1893 z odlokom c. kr. dež. vlade št. 2161. 1. gospa Josipina *Vičič-eva*, nadžupanova soproga; 2. gđč. Malči *Vičič-eva*, nadžupanova hči; 3. gospa Josipina *Raigher-jeva*, trgovčeva soproga. Namestnice: 1. gospa Zofija *Smolič-eva*; 2. gospa Franja *Thumova*, soproga c. kr. okrajnega šolsk. nadzornika; 3. gospa Marija *Pikl-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnic 6, letnic 54, skupaj 38. — Gld. 7 za l. 1896. in 6. gld. za l. 1897.
38. **Prem:** Ustanovljena dne 3. septembra 1886, z odl. c. kr. deželne vlade, št. 8964. 1. Nikolaj *Križaj*, župnik; 2. Josip *Kostanjevec*, nadučitelj; 3. Anton *Grahor*, zasebnik. Namestnik: 1. Fr. *Žnidaršič*, trgovec. Ustanovnikov 5, letnikov 19, podpornikov 14, skupaj 38. — Gld. 7 za l. 1896. in 6 gld. za l. 1897.
39. **Radovljica:** Ustanovljena 26. septembra 1892. 1. dr. Ivan *Vilfan*, advokat; 2. Andr. *Gerčar*, nadučitelj; 3. Frančišek *Mulej*, trgovec. Namestniki: 1. — —; 2. Vinko *Hudovernik*, sodiščni pisar; 3. Anton *Grundner*, c. kr. davkar. Pokrovitelj 1, ustanovniki 4, letnikov 50, skupaj 55. — Gld. 18 za l. 1896. in 5 gld. za l. 1897.
40. **Ribnica:** Ustanovljena z min. odlokom 5. februvarija 1886, števil. 1871, c. kr. okr. glav. Kočevje 18. februvarija 1886, št. 2218. 1. — —; 2. Andrej *Podboj*, posestnik; 3. — —. Namestniki: 1. Světnik Fr. *Višnikar*, dež. poslanec; 2. Josip *Vogljar*, župnik, za Sodražico; 3. Ivan *Komljanec*, c. kr. gimn. profesor, za Kočevje. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 17, letnikov 76, podpornikov 23, skupaj 118. — Gld. — —
41. **Selica na Gorenjskem:** Ustanovljena 31. maja 1886, z odl. c. kr. okr. glavarstva v Kranju, št. 5007. 1. Župan Fr. *Slibar*, posestnik; 2. Josip *Grošelj*, podobar; 3. Miha *Bergant*, posestnik. Pokroviteljica 1, letnikov 25, skupaj 26. — Gld. 18-20 za l. 1896. in 14 gld. 20 kr. za l. 1897.

42. **Senožeče:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade v Ljubljani 23. aprila 1886, štev. 4933. 1. Ignacij *Okoren*, župnik; 2. — —; 3. Anton *Jemec*, kapelan. Namestniki: 1. — —; 2. Ivo *Trošt*, učitelj; 3. Josip *Meden*, posestnik. Ustanovnikov 6, letnikov 37, podpornikov 12, skupaj 55. — Gld. — —
43. **Smlednik:** Ustanovljena 29. junija 1887. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 11, skupaj 12. — Gld. — —
44. **Stari Trg pri Ložu:** Moška podružnica. Ustanovljena dne 12 febr. 1893 z odl. c. kr. dež. vlade dne 11. januv. 1893, št. 15.820 de 1802. 1. Frančišek *Strašek*, c. kr. notar; 2. Ferdo *Vigele*, učitelj; 3. Ivan *Benčina*, posestnik. Namestniki: 1. Frančišek *Peče*, trgovec; 2. Frančišek *Žagar*, posestnik; 3. Jakob *Žebre*, učitelj. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 6, letnikov 17, skupaj 25. — Gld 100 za l. 1896. in — — za l. 1897.
45. **Stari Trg pri Ložu:** Ženska podružnica. Ustanovljena dne 12. febr. 1893. 1. gospa Franja *Žagar-jeva*; 2. gospa Franja *Neuberger-jeva*; 3. gdč. Viktorija *Peče-jeva*. Namestnice: 1. gospa Kati *Grohmann-ova*; 2. gospa Olga *Peče-jeva*; 3. gospa Marija *Vigele-va*. Letnic 24, skupaj 24. — Gld — —
46. **Šiška:** Ustanovljena 17. febr. 1885. 1. Jakob *Matjan*, posestnik; 2. Josip *Tavčar*, uradnik; 3. Anton *Rojina*, slikar. Namestniki: 1. Anton *Javoršek*, nadučitelj; 2. Ivan *Suwa*, posestnik; 3. Frančišek *Drenik*, posestnik in Frančišek *Bizjan*, slikar. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 11, letnikov 31, podpornikov 62, skupaj 106. — Gld. 135 za l. 1896. in 50 za l. 1897.
47. **Škofja Loka:** Moška podružnica. Ustanovljena z ministerskim odlokom dne 28. marcija 1886, št. 4772. 1. Ivan *Tomažič*, mestni župnik; 2. — —; 3. Vinko *Premk*, c. kr. davčni pristav. Namestniki: 1. Leon *Lacrič*; 2. Avgust *Sušnik*; 3. — —. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 7, letnikov 43, skupaj 51. — Za l. 1897. združena z žensko podružnico 131 gld. 50 kr.

48. **Škofja Loka in okolica:** Ženska podružnica. Ustanovljena 24. februvarija 1894 z odlokom c. kr. deželne vlade, št. 1551. 1. gospa Helena *Hafner-jeva*; 2. gdčna. Ivanka *Hafner-jeva*; 3. gdč. Jerica *Dolenč-eva*. Namestnice: 1. gdč. Marija *Klun-ova*; 2. gdč. Pavla *Deisinger-jeva*. Pokroviteljici 2, ustanovnice 3, letnic 44, skupaj 49. — Gld. 23 za l. 1896. in za l. 1897. skupaj z moško.
49. **Trnovo-Bistrica:** Ustanovljena 13. avgusta 1886 z odlokom c. kr. vlade kranjske pod št. 47. navedeno svoto. 1. Ivan *Vesel*, dekan v Trnovem; 2. Janko *Rahnè*, c. kr. notar, 3. Ivan *Valenčič-Severjev*, posestnik. Namestniki: 1. Martin *Zarnik*, nadučitelj; 2. Davorin *Judnič*, učitelj; 3. Andrej *Uršič*, uradnik. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 16, letnikov 37, skupaj 57. — Gld. 32 za l. 1896 in — za l. 1897.
50. **Turijak:** Ustanovljena 26. marcija 1886. 1. Lovro *Gerjol*, župnik; 2. Alojzij *Vdorič*, posestnik; 3. Ivan *Kožar*, posestnik. Namestniki: 1. Jakob *Gruđen*, župnik v p; 2. Frančišek *Grebenec*, trgovec; 3. Mihael *Vdorič*, posestnik. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 6, letnikov 27, podpornikov 22, skupaj 56. — Gld. — za l. 1896. in 6 gld. za l. 1897.
51. **Velike Lašče:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. okr. glavarstva v Kočevju 2. januarja 1896, št. 12.271. Načelnistvo: 1. gospa Ema *Suflaj-eva*, soproga c. kr. dež. sod. svétnika; 2. gdč. Ema *Suflaj-eva*; 3. gdč. Olga *Grebenčeva*. Namestnice: 1. gospa Ana *Globočnik-ova*, soproga c. kr. notarja in gospa Terezina *Grebenčeva*; 2. gdč. Tinica *Grebenčeva* in gdč. Pavla *Götl-ova*; 3. gdčna. Danica *Šuflaj-eva* in gdč. Pavla *Hočevlar-jeva*. Odbornici: gospa Mici *Doganoc-eva* in gospa Roza *Benedik-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnice 3, letnic 62, skupaj 66. — Gld. 192 za l. 1896. in 146 gld za l. 1897.
52. **Št. Vid nad Ljubljano:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom deželne vlade dne 12. decembra 1892, št. 15.434. 1. — —; 2. gospa Zofija *Vartol-ova*; 3. g. Franja *Cirman-ova*. Namestnice: 1. gospa Marija *Sič-eva*; 2. gospa Marija *Pečnik-ova*; 3. gospa Terezija *Kanč-eva*.

- Pokroviteljica 1, ustanovnice 3, letnic 50, skupaj 54. — Gld. — — za l. 1996. in 12 gld. 50 kr. za l. 1897.
53. **Vipava:** Ustanovljena z odl. c. kr. dež. vlade 24. septembra 1886, št. 965. 1. Matija *Erjavec*, dekan; 2. Rud. *Dolenec*, učitelj; 3. Radoslav *Silvester*, trgovec. Namestniki: 1. Štefan *Tomšič*; 2. Miha *Arko*, dekan v Idriji; 3. A. *Hrovatin*. Pokroviteljica 1, ustanovnikov 16, letnikov 39, skupaj 56. — Gld. 26 37 za l. 1896. in 18 gld. za l. 1897.
54. **Vrhnika:** Moška podružnica. Ustanovljena dne 19. marca 1887, potrjena za pravni obstoj z odlokom c. kr. dež. vlade 19. aprila 1887, št. 4123. 1. dr. Janko *Marolt*, okr. zdravnik; 2. Luka *Smolnikar*, kapelan; 3. Ivan *Gruden*, c. kr. davkar v p. Namestniki: 1. Gabrijel *Jelovšek*, deželni poslanec in župan; 2. Alojzij *Luznik*, učitelj; 3. Josip *Karčič*, c. kr. davčni kontrolor. Odbornik za Borovnico: Francišek *Papler*, nadučitelj. Pokrovitelji 4, ustanovnikov 20, letnikov 39, skupaj 63 — Gld. 39 za l. 1896. in 62 gld. 50 kr. za l. 1897.
55. **Vrhnika:** Ženska podružnica. Ustanovljena 10. oktobra 1892. z odlokom c. kr. deželne vlade št. 12368. 1. Gospa Mici dr. *Marolt-ova*, soproga okr. zdravnika; 2. gđc. Ana *Pour-jeva*, učiteljica; 3. gospa Berta *Komotar-jeva*; soproga c. kr. notarja. Namestnice: 1. Gospa Marija *Gruden-ova*, soproga c. kr. davkarja v p.; 2. gđc. Mici *Tršar-jeva*, posestnikova hči; 3. gospa Kati *Flis-ova*, soproga c. kr. knjigovodje. Pokroviteljice 3, ustanovnic 6, letnic 52, skupaj 51. — Gld. 142 za l. 1896. in 62 gld. 50 kr. za l. 1897.
56. **Zagorje ob Savi:** Ustanovljena dne 17. novembra 1892 z odlokom okr. glavarstva št. 3152. 1. Andrej *Mauer*, posestnik; 2. Francišek *Perme*; 3. Francišek *Mandelj*. Namestniki: 1. Pavel *Weinberger*; 2. Jakob *Hrastelj*; 3. Lavoslav *Jerin*. Pokrovitelji 4, ustanovniki 3, letnikov 20, skupaj 27. — Gld. 20 za l. 1896. in — — za l. 1897.
57. **Zatična-Višnja Gora:** Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade 3. septembra 1886, št. 9963. 1. — —; 2. Janko *Skrbinec*, nadučitelj; 3. J. *Škufca*, posestnik. Namestniki:

1. J. *Pirnat*, c. kr. notar v Zatičini; 2. Fran *Kovač*, nadučitelj v Zatičini; 3. — —. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 14, letnikov 15, skupaj 32. — Gld. —.—.
58. **Železniki na Gorenjskem**: Ustanovljena 17. junija 1886, št. 5. 1. — —; 2. Jakob *Dermota*; 3. I. C. *Demšar*, trgovec. Namestniki: 1. Josip *Levičnik*, učitelj; 2. Fran. *Oblak*; 3. Anton *Klemenčič*. Pokroviteljica 1, letnikov 14, podpornikov 12, skupaj 27. — Gld. 100 za l. 1896 in —.— za l. 1897.
59. **Žužemberk in okolica**: Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade 2. julija 1887. št. 6490. 1. Jakob *Dereani*, posestnik; 2. Ivan *Pehani*, posestnik; 3. Henrik *Povše*, kapelan. Ustanovnikov 11, letnikov 56, skupaj 67. — Gld. 55·24. za l. 1896. in 43 gld. 10 kr. za l. 1897.

II. Štajarsko.

1. **Brasloviče**: Ustanovljena dne 3. marca 1886, z odlokom ministerstva za notranje zadeve, št. 6521. 1. Matija *Stoklas*, dekan; 2. Frančišek *Pečnik*, kapelan; 3. Frančišek *Sporn*, posestnik. Namestniki: 1. Ivan *Vrankovič*, posestnik; 2. Frančišek *Korun*, posestnik; 3. Erancišek *Prislan*, posestnik. Ustanovnikov 13, letnikov 31, podpornikov 16, skupaj 60. — Gld. 17·33 za l. 1896. in 20 gld. 85 kr. za l. 1897.
2. **Breški okraj v Brežicah**: Ustanovljena z odl. vis. vlade 27. julija 1890, št. 15.332. 1. Andrej *Levak*, posestnik; 2. Alojzij *Cižek*, mest. kapelan; 3. Josip *Mešiček*, mest. župnik. Namestniki: 1. Josip *Šetinec*, adv. konc.; 2. Josip *Agreš*, adv. uradnik; 3. Lavoslav *Schwentner*, trgovec. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 11, letnikov 24, skupaj 36. — Gld. 19 za l. 1896. in 134 gld. za l. 1897.
3. **Celje**: Moška podružnica. Ustanovljena z minist. odl. 24. decembra 1885, št. 3563. 1. dr. *Dečko*, odvetnik; 2. Fran *Lončar*, tajnik celjske posojilnice; 3. dr. Frančišek *Rožina*, adv. kand. Namestniki: 1. Frančišek *Irgel*, vikar; 2. Ivan *Vavken*, tajnik »južnoštajarske hranilnice«; 3. Dra-

- gotin *Treo*, odv. kand. Pokrovitelj 5, ustanovnikov 8, letnikov 45, skupaj 58. — Gld 77-92 za l 1896. in 11 gld. 30 kr. za l. 1897.
4. **Celje:** Ženska podružnica. Ustanovljena 19. novem. 1893 z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu. št 29.547. 1. gospa Ter. dr. *Sernec-eva*; 2. gospa *Zavadlal-ova*; 3. g. Marija *Glaser-jeva*. Namestnice: 1. gospa Roza *Vrečko-ra*; 2. g. Minka *Jošt-ova*; 3. — —. Letnic 40. Gld. — —
5. **Gornji Grad:** Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu 27. februarja 1896, št. 2593. 1. Anton *Svetina*, c. kr. notar; 2. in 3. Ignacij *Sijanec*, učitelj. Namestniki: 1. Anton *Rodošek*, župnik v Šmartnem; 2. in 3. — —. Ustanovnikov 23, letnikov 25, podpornikov 20, skupaj 68. — Gld. 30 za l. 1896. in — — za l. 1897.
6. **Gradec:** Akademiska podružnica. Ustanovljena z min. odl. dné 26. januarja 1886, št 1112. 1. Slavko *Krmavnar*, stud. iur.; 2. Frančišek *Korošec*, stud. iur.; 3. Fran *Ceh*, stud. med. Namestniki: 1. Hinko *Dolenec*, stud. med.; 2. in 3. Ljudovik *Brence*, stud. iur. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 5, letnikov 23, podpornikov 8, skupaj 37. — Gld. 100 za l. 1896. in 100 gld. za l. 1897.
7. **Gradec:** Izvanakademiska podružnica. Ustanovljena z min odl. 15. maja 1886, št. 7231. 1. dr. Frančišek *Žižek*, zdravnik; 2. Anton *Vamberger*, kurat deželno-prisilne delalnice v Messendorf-u; 3. Frančišek *Hraševce*, c. kr. okr. sodnik v pok. Namestniki: 1. Avgust *Skočir*, župnik v dež. bolnici; 2. Gustav *Premru*; 3. Ivan *Sadnikar*, trgovec. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 23, letnikov 141, skupaj 167. — Gl. 188-10 za l. 1896. in 340 gld. za l. 1897.
8. **Št. Jurij ob južni železnici:** Moška podružnica. Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva 8. maja 1886, št. 896. 1. Frančišek *Bratkovič*, kapelan; 2. Josip *Culek*; 3. Anton *Rataj*, posestnik. Namestniki: 1. Ivan *Hren*; 2. Anton *Munda*; 3. Jakob *Vrečko*. Ustanovnikov 5, letnikov 31, podpornikov 8, skupaj 44. — Gld. 50 za l 1896. in 74 gld. za l. 1897.

9. **Št. Jurij ob južni železnici:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu 9. novembra 1891., št. 19 609. 1. gospa Ant. *Kavčič-eva*, trgovčeva soproga; 2. gđč. Ana *Rüpschl-ova*; 3. gđč. Antonija *Kavčič-eva*. Namestnice: 1. gospa Nežika *Pisančeva*; 2. gđč. Ter. *Praunseis-ova*; 3. gđč. Dragica *Ipavčeva*. Pokroviteljici 2, ustanovnic 5, letnic 53, podpornic 14, skupaj 74. — Gld. 50 za l. 1896. in — — za l. 1897.
10. **Konjice:** Ustanovljena z min. odlokom 26. marcija 1886., št. 4252. 1. dr. Iv. *Rudolf*, odvetnik; 2. Ant. *Marguč-Sattler*, posojilnični uradnik; 3. Ivan *Sepec*, trgovec. Namestniki: 1. — —; 2. Francišek *Napotnik*, posestnik; 3. Iv. *Pospisil*, lekarnar. Ustanovnikov 15, letnikov 16, podpornikov 52, skupaj 83. — Gld. 30·36 za l. 1896. in — — za l. 1897.
11. **Laški trg in okolica:** Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu dné 18. septembra 1891., št. 21.236. 1. Konrad *Elsbacher*, trgovec; 2. I. *Cetina*, učitelj; 3. Leopold *Skuhersky*, vikar. Namestniki: 1. dr. Josip *Kolšek*, odvetnik; 2. Jurij *Merzel*, užitninski uradnik; 3. Andrej *Šoter*, posestnik. Ustanovnikov 8, letnikov 75, podpornikov 35, skupaj 118. — Gld. 10 za l. 1896. in 29 gld. 48 kr. za l. 1897.
12. **Lehen:** Ustanovljena 27. marca l. 1887, z odlokom c. kr. deželne vlade štajarske. 1. Jern. *Pavlič*, posestnik; 2. Josip *Osvald*, posestnik; 3. Radoslav *Kopič*, nadučitelj v Lehnu. Ustanovniki 4, letnikov 54, podpornikov 14, skupaj 72. — Gld. — — za l. 1896. in 35 gld. za l. 1897.
13. **Sv. Lenart v Slovenskih goricah:** Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu 13. oktobra 1888, št. 21.440. — — —.
14. **Ljutomer z okolico:** Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva v Gradcu 10. oktobra 1892., št. 23.714. 1. dr. Josip *Rakež*, zdravnik; 2. Josip *Gomilšek*, posestnik; 3. Martin *Cagran*, urar. Namestnik: Ivan *Skuhala*, dekan. Družabnikov 80. — Gld. 71·20 za l. 1896. in 30 gld. za l. 1897.

15. **Maribor:** Ustanovljena z ministr. odlokom 10. januvarija 1888., št. 353. 1. dr. Ivan *Glaser*, odvetniški kandidat; 2. Frančišek *Korošec*, prefekt; 3. Bl. *Matek*, c. kr. gimn. profesor. Namestniki: 1. dr. Anton *Medved*, gimn. profesor; 2. Matej *Strakel*, korni vikarij; 3. Frančišek *Dolenec*, trgovec. Pokrovitelj 7. ustanovnikov 12. letnikov 70, podpornikov 8, skupaj 97. — Gld. 74-55 za l. 1896. in 165-80 za l. 1897.
16. **Ormoški okraj:** Moška podružnica. Ustanovljena z odl. c. kr. deželne vlade dne 17. oktobra 1887., št. 21.104. 1. Jakob *Menhart*, mestni kapelan v Ormožu; 2. Avgust *Šabec*, učitelj na Humu; 3. Adolf *Rosina*, učitelj v Ormožu. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 12, letnikov 40, skupaj 53. — Gld. 24 za l. 1896. in 58 gld. 57 kr. za l. 1897.
17. **Ormož:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu dne 21. jan. 1892., št. 721. 1. gospa Roza *Mikl-ova*, trgovčeva soproga in posestnica; 2. gđc. Ursula *Kuharič-eva*; 3. gospa Marija *Gomzi-jeva*. Namestnice: 1. gospa Angela *Porekar-jeva*, nadučiteljjeva soproga na Humu; 2. gospa Matilda *Kranjc-eva*; 3. gospa Marija *Geršak-ova*. Ustanovnic 9, letnic 65, podpornic 22, skupaj 96. — Gld. 96-66 za l. 1896. in 115 gld 29 kr. za l. 1897.
18. **Ponikva:** Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu 8. marcija 1887, št. 4219. 1. Fran *Podgoršek*, župan; 2. Fran *Šetinec*, učitelj; 3. Josip *Dobnik*, nadučitelj. Namestniki: 1. Gašpar *Senica*; 2. Anton *Galjuf*; 3. Miha *Zdolšek*. Ustanovnikov 5, letnikov 16, podpornikov 15, skupaj 36. Gld. —
19. **Ptuj:** Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva v Gradcu 27. decembra 1885, št. 28.258. 1. o. Karol *Belšak*, kapelan; 2. Silvester *Šentjurec*, organist; 3. Ant. *Gregorič*, posestnik, Pokrovitelja 2, ustanovnikov 17, letnikov 20, podpornikov 15, skupaj 54. — Gld. 16 za l. 1896. in — za l. 1897.
20. **Rečica v Savinjski dolini:** Ustanovljena z ministerskim odlokom 15. aprila 1886, št. 5233. 1. Anton *Turnšek*, župan

- in trgovec; 2. Ivan *Klemenčič*, nadučitelj; 3. Štefan *Pivec*, kapelan. Namestniki: 1. Josip *Pirš*, tajnik v Mozirji; 2. Frančišek *Lorber*, učitelj; 3. Anton *Goričar*, c. kr. poštar v Mozirju. Ustanovnika 2, letnikov 36, skupaj 38. — Gld. 45 30 za l. 1896. in — — za l. 1897.
21. **Sevnica**: Ustanovljena z ministr. odlokom 27. maja 1886., št. 8017. 1. Fran *Vršec*, c. kr. notar; 2. Ivo *Pišl*, kapelan; 3. Josip *Ozmeč*. Ustanovniki 4, letnikov 31, podpornikov 7, skupaj 45. — Gld. — —
22. **Slovenji Gradec in okolica**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu 3. marcija 1887, št. 3927. 1. †; 2. Franč. *Hurt*, kapelan v Starem Trgu; 3. Fran *Hajtnik*, obrtnik. Namestniki: 1. Josip *Farsky*; 2. Ivan *Vivod*; 3. Lovio *Varpot*. Ustanovnikov 19, letnikov 156, podpornikov 400, skupaj 575. — Gld. — — za l. 1896 in 12 gld 66 kr. za l. 1897.
23. **Slovenska Bistrica**: Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva v Gradcu 13. septembra 1892, št. 20.790. 1. Mart. *Medved*, mestni kapelan; 2. Ernest *Terstenjak*, mestni kapelan; 3. Tomo *Kamšek*, uradnik. Namestniki: 1. dr. Urban *Lemež*, odvetnik; 2. Josip *Verdnik*, krojač; 3. Peter *Novak*, gostilničar. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 8, letnikov 10³, skupaj 112. — Gld. — —
24. **Šaleška Dolina v Šoštanju**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestnije 20. februarja 1896, št. 3698. 1. Ivan *Govedič*, župnik v Šoštanju; 2. Kristijan *Kern*; 3. Ivan *Kramar*. Namestniki: 1. Ivan *Vošnjak*, veleposestnik; 2. Iv. *Kačič*, c. kr. notar; 3. I. *Virbnik*. Ustanovnikov 6, letnikov 22, podpornikov 30, skupaj 58. Gld. — —
25. **Škofja Ves pri Celju**: Ustanovljena 3. oktobra 1890 z odl. c. kr. namestnije št. 35.890. 1. — —; 2. Josip *Vrečar*; 3. Fran *Vratarič*. Namestniki: 1. Miha *Bikovšek*, župan; 2. Fr. *Ofentavšek*; 3. Ivan *Stepišnik*. Ustanovniki 4, letnikov 13, podpornikov 11, skupaj 28. Gld. — — za l. 1896. in 12 gld. 24 kr. za l. 1897.

26. **Šmarije-Slatina:** Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade v Gradcu 10. decembra 1886. št. 24.839. 1. dr. Josip *Rakež*, zdravnik v Šmarji pri Jelšah; 2. Iv. *Debelak*, učitelj; 3. Rudolf *Hovšek*, c. kr. davčni pristav. Namestniki: 1. Anton *Fröhlich*, nadžupnik pri Sv. Križu in dr. Frančišek *Jurtela*, dež. poslanec, odvetnik i. dr.; 2. Josip *Trafenik*, kapelan pri Sv. Križu in Štefan *Javornik*, občinski tajnik v Šmarji pri Jelšah; 3. Josip *Cerjak*, kapelan v Rogatcu in Miroslav *Stumberger*, c. kr. oficijal v Šmarji pri Jelšah. Ustanovnikov 5, letnikov 48, podpornikov 28, skupaj 81. Gld. 71.64 za l. 1896. in 11 gld. 30 kr. za l. 1897.
27. **Teharje:** Ustanovljena z odl. c. kr. namestnije 7. januarja 1893, št. 29.984. 1. Josip *Potoršek*, kapelan; 2. Gašpar *Vrečar*; 3. Ignacij *Cajhen*. Namestniki: 1. Josip *Pečnak*; 2. Andrej *Samec*; 3. Štef. *Stante*. Pokrovitelj 1, ustanovniki 4, letnikov 35, podpornikov 36, skupaj 76. Gld. — —
28. **Trbovlje in okolica:** Ustanovljena kot podružnica za »Zidani Most in okolico« z odlokom c. kr. namestništva 7. dec. 1886, št. 24.545; a 25. oktobra 1891 se je preselila ter ima sedaj sedež v Trbovljah, kar je na znanje vzelo c. kr. namestništvo dné 20. m. m. 1892, št. 6047. 1. Peter *Erjavec*, župnik; 2. Anton *Veternik*, kapelan; 3. Anton *Volavšek*, gostilničar. Namestniki: 1. Ferdinand *Roš*, veleposestnik in župan; 2. — —; 3. Fr. *Peklar*, gostilničar v Dolu. Ustanovnikov 22, letnikov 67, podpornikov 66, skupaj 155. — Gld. 44.40 za l. 1896. in 30 gld. 25 kr. za l. 1897.
29. **Velenje:** Ustanovljena z odlokom c. kr. glavarstva v Slovenjem Gradcu 19. septembra 1891. št. 2879. 1. Frančišek *S. Cizej*, župnik pri Sv. Martinu pri Šaleku, p. Velenje; 2. Anton *Postružnik*, kapelan; 3. Urh *Lager*, trgovec. Namestniki: 1. Frančišek *Skubic*, zdravnik; 2. Vinko *Ježovnik*, zdravnik; Josip *Jan* in *Rotnik*, posestnik. Letnikov 26, podpornikov 39, skupaj 65. — Gld. 232 za l. 1896. in 36 gld. 10 kr. za l. 1897.
30. **Velika Pirešica:** Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva 22. julija 1888, št. 15.216. 1. Iv. E. *Košar*, župnik

- v Galiciji; 2. Iv. *Kač*, obč. tajnik; 3. Jos. *Dolar*. Namestniki: 1. Ivan *Tržan*; 2. Josip *Klemenčič*, nadučitelj v Galiciji; 3. Jakob *Vibis*. Ustanovnik 1, letnikov 32, podpornikov 42, skupaj 75. — Gld 6:30 za l 1896. in 8 gld. 50 kr. za l. 1897.
31. **Vransko**: Ustanovljena 9 januvarija 1891. 1. J. *Geršak*, župnik; 2. Simon *Meglič*, učitelj; 3. Janko *Munda*, kapelan. Namestniki: 1. — —; 2. Anton *Klobučar*, zasebnik; 3. J. S. *Oset*, trgovec. Ustanovniki 4, letnikov 35, podpornik 1, skupaj 40. — Gld 30:10 za l. 1896 in — — za l. 1897.
32. **Vuhred-Marenberški okraj**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu dné 10. februvarija 1886, št. 2958, 1. Martin *Kocbek*, c. kr. beležnik; 2. Avguštin *Hecl*, dekan; 3. Jos. *Cernko*, župnik v Vuhredu. Namestniki: 1. Alojzij *Arzenšek*, župnik v Trbonjah; 2. Jurij *Žmarec*, župnik na Remšniku; 3. Artur *Klobučar*, pisar. Ustanovnikov 10, letnikov 14, podpornikov 16, skupaj 40. — Gld. 35 za leto 1896. in 33 gld. za l. 1897.
33. **Žalec pri Celju**: Ustanovljena 28. februvarija 1886. z odl. c. kr. namestništva v Gradcu, št. 2621. 1. Ernest *Širca*, posestnik in trgovec; 2. Ivan *Kač*, obč. tajnik; 3. Anton *Goršek*. Namestniki: 1. Josip *Zunčar*; 2. Ignacij *Pehani*; 3. Anton *Petriček*, učitelj. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 16, letnikov 24, podpornikov 30, skupaj 71. — Gld. 30 za l. 1896. in 34 gld. za l. 1897.

III. Koroško.

1. **Apače**: Ustanovljena z odl. c. kr. deželne vlade v Celovcu 16 maja 1888, št. 601. 1. Luka *Bolte*; 2. Mihael *Spek*; 3. Josip *Lučovnik*. Namestniki: 1. Anton *Božič*; 2. Andrej *Butej*; 3. Lenart *Lakonik*. Ustanovnik 1, letnikov 14, podpornikov 51, skupaj 66. — Gld. 20:60 za l 1896. in 22 gld. 50 kr. za l 1897.
2. **Beljak in okolica**: Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade v Celovcu 21. oktobra 1886, št. 1954. 1. Matija *Wutti*, po-

- sestnik; 2. Frančišek *Bergman*, župnik v Št. Lenartu; 3. Janez *Gajler*, posestnik. Namestniki: 1. Gr. *Einspieler*, župnik in dež. poslanec in Ivan *Lapuš*, posestnik; 2. Mat. *Kofler* in Pavel *Oprijesnik*, posestnika; 3. Ivan *Grabar* slikar in Ivan *Vilčnik*, posestnik. Ustanovnikov 20, letnikov 16, podpornikov 186, skupaj 222 — Gld. 29.80 za l. 1896. in 20 gld. za l. 1897.
3. **Celovec in okolica:** Ustanovljena 8. januarja 1886 z ministrskim odlokom št. 96. 1. Ivan *Urc*, posestnik v Šmartnem pri Celovcu; 2. Anton *Pelnaž*, mestni kapelan; 3. Mat. *Ražun*, stolni kapelan. Namestnik: Tomo *Schrey*, c. kr. profesor v pok. Pokrovitelji 4, ustanovnikov 8, letnikov 32, podpornikov 5, skupaj 49 — Gld. 37.50 za l. 1896 in — — za l. 1897.
4. **Črna in okolica:** Ustanovljena 12. maja 1889. 1. Ivan *Müller*, posestnik; 2. Prim *Walter*; 3. Alojzij *Božič*. Namestnik: Tomo *Sepulj*. Ustanovnikov 6, letnikov 42, podpornikov 86, skupaj 134. Gld. — —
5. **Haber pri Medgorjah:** Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade v Celovcu 20. okt. 1888, št. 1447. 1. Mat. *Drobnik*, posestnik; 2. Štefan Fr. *Bayer*; 3. Jurij *Drobnik*. Namestniki: 1. Josip *Kordež*; 2. Simon *Sušnik*; 3. Ureh *Tolmaier*. Ustanovnik 1, letnikov 36, podpornikov 71, skupaj 108. — Gld. 17.30 za l. 1896. in 20 gld. za l. 1897.
6. **Št. Janž v Rožni Dolini:** Ustanovljena 16. septembra 1888. 1. Martin *Stih*, posestnik; 2. Iv. *Simonič*, župnik; 3. Mat. *Ambrož*, dekan. Namestniki: 1. Fr. *Colarič*; 2. Iv. *Kuraš*; 3. Jur. *Fajnik*. Ustanovnik 1, letnikov 59, podpornikov 71, skupaj 145. — Gld. — —
7. **Št. Kancijan in okolica:** Ustanovljena 21. maja 1888 z odl. c. kr. deželne vlade, št. 636. 1. Josip *Poroden*, posestnik; 2. Karol *Silan*, kmečki sin; 3. Lovro *Milár*, posestnik. Namestniki: 1. Š. *Temelj*, kmet; 2. Boštijan *Ražun*, posestnik; 3. Martin *Ročičjak*, posestnik. Ustanovnika 2, letnikov 70, podpornikov 228, skupaj 300. — Gld. 53.50 za l. 1896. in in 23 gld. 35 kr. za l. 1897.

- 8 **Kotmara Ves in okolica:** Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade 11. marcija 1890, št. 298. 1. Matija *Prosekar*, posestnik in župan; 2. Val. *Stangelj*, posestnik; 3. Ivan *Stih*, posestnik. Namestniki: 1. Tomo *Koban*; 2. Mihael *Pak*; 3. Rupert *Krušič*, posestnik in Mihael *Robas*, posestnik. Ustanovnik 1, letnikov 23, podpornikov 132, skupaj 156. — Gld. 18 za l. 1896. in 16 gld. za l. 1897.
- 9 **Libeliče:** Ustanovljena 8. februarja l. 1891, z odlokom c. kr. dež. vlade 20. marcija l. 1892, št. 400. 1. Iv. *Držanič*, župnik; 2. Ivan *Staudegger*; 3. Francišek *Trampuš*. Namestniki: 1. Anton *Messner*; 2. J. *Hlevnik*; 3. Ureh *Kušnik* in Andrej *Stimnikar*. Letnikov 20, podpornikov 80, skupaj 100. — Gld. —
- 10 **Pliberk in okolica s sedežem v Šmihelu:** Ustanovljena 2. aprila 1888. 1. Jurij *Reš*, veleposestnik; 2. Ant. *Gabron*, župnik; 3. And. *Kuhar*, posestnik. Namestniki: 1. I. *Jernej*; 2. M. *Hanin*; 3. Iv. *Kraigher*, posestnik. Ustanovnikov 6, letnikov 65, podpornikov 152, skupaj 223. — Gld. 1250 za l. 1896. in — za l. 1897.
- 11 **Pribla Ves in okolica:** Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade 22. marcija 1890, št. 385. 1. Jos. *Lipuš*, posestnik; 2. Fran *Lenc*, provizor; 3. Francišek *Kumer*, posestnik. Namestniki: 1. Jurij *Piževnik*; 2. Jos. *Fugger*, kapelan; 3. Janez *Glinik*. Letnikov 9, podpornikov 76, skupaj 158. — Gld. 550 za l. 1896. in 7 gld. za l. 1897.
- 12 **Rožák in okolica:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dne 19. julija 1893, stev. 1178. 1. Jožef *Paul*, veleposestnik v Dolinčicah; 2. Peter *Markovič*, slikar; 3. Greg. *Arnejec*, posestnik. Namestniki: 1. Janez *Miklavčič*; 2. Mat. *Stikar*; 3. Francišek *Janah*. Ustanovnikov 8, letnikov 30, podpornikov 120, skupaj 158. — Gld. 25 za l. 1896. in 21 gld. za l. 1897.
- 13 **Št. Šteben in okolica na Zilji:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dne 22. februarja 1890, stev. 249. 1. Vinko *Javk*, posestnik; 2. Gašpar *Leks*; 3. Iv. *Mihorl*. Namestniki: 1. Jernej *Leks*; 2. Jakob *Urbanec*; 3. Martin

Leks. Letnikov 16, podpornikov 90, skupaj 106. — Gld. 24 za l. 1896. in — za l. 1897.

14. **Tolsti Vrh in okolica:** Ustanovljena z odlokom dež. vlade 6. junija 1888, št. 677. 1. Dominik *Kotnik*, posestnik; 2. Jos. *Pogačnik*; 3. Fr. *Kogelnik*. Namestniki. 1. Fr. *Ločnik*; 2. Lovro *Osojnik*; 3. Iv. *Herman*. Ustanovnik 1, letnikov 21, podpornikov 37, skupaj 59. — Gld. 12.60 za l. 1896. in — za l. 1887.
15. **Velikovec in okolica:** Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. predsedništva v Celovcu z dné 6. oktobra 1893, št. 1616. 1. Josip *Pušl* p. Zgornje Trušnje; 2. Valentin *Gross*; 3. Matej *Škofic*. Namestniki: 1. Frančišek *Reš*; 2. Jur. *Rutar*; 3. Janez *Marklar*. Letnikov 32, podpornikov 52, skupaj 84. — Gld. 25.50 za l. 1896. in 28 gld. 16 kr. za l. 1897.
16. **Ziljska Dolina in župnija Vrata:** Ustanovljena kot podružnica v Ziljski Bistrici, a razširila si okrožje pod zgornjim naslovom, odobrenim z deželnovladnim odlokom dné 6. novembra 1887, št. 1492. 1. Jos. *Katnik*, posestnik v Ziljski Bistrici; 2. Martin *Krejči*, župnik na Vratih; 3. Valentin *Žnabl*, posestnik. Namestniki: 1. Iv. *Hebein* in Ant. *Svener*; 2. Ivan *Milonik* in Val. *Brandstätter*; 3. Luka *Piss* in Tomo *Vigle*. Ustanovniki 3, letnikov 50, podpornikov 70, skupaj 123. — Gld. 43.10 za l. 1896. in 30 gld. za l. 1897.

IV. Primorsko.

a) Goriško.

1. **Ajdovščina in okolica:** Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. okr. glavarstva v Gorici dné 9. septembra 1886, št. 11.979. 1. Iv. *Dugulin*, župnik; 2. Jos. *Budična*; 3. Anton *Terdelj*. Namestniki: 1. Ignacij *Kovač*; 2. Mihael *Malik*; 3. Anton *Lokar*. Ustanovnik 1, letnikov 46, podpornikov 7, skupaj 54. — Gld. 70 za l. 1896. in 45 gld. za l. 1897.
2. **Ajdovščina in okolica:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva v Trstu, dné 11. novembra

- 1892, št. 19.261. 1. gospa Terezija *Gabrijelčič-eva*; 2. gdč. Marica *Mahorčič-eva*; 3. gospa Josipina *Berbuč-eva*. Namestnice: 1. gospa Marija *Lokar-jeva*; 2. gospa Jadviga *Kalin-ova*; 3. gdč. Antonija *Šapla-va*. Pokroviteljici 2, letnic 78, podpornic 40, skupaj 120. — Gld. 146 za l. 1896. in 168 za l. 1897.
3. **Bolec**: Ustanovljena 20. decembra 1886. z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, št. 19.586. 1. Fr. *Novar*, dekan; 2. Adolf *Komac*, učitelj; 3. Frančišek *Pečenko*, obč. tajnik. Namestniki: 1. Vekoslav *Sorč*, c. kr. poštar v p.; 2. Kristijan *Bratina*, nadučitelj; 3. Anton *Šulin*, urar. Ustanovnikov 6, letnikov 29, skupaj 35. — Gld. 34 za l. 1896. in — za l. 1897.
4. **Briska podružnica, sedež v Biljani**: Ustanovljena 29. nov. 1888, z odlokom c. kr. namestništva v Trstu št. 18.671. 1. Lovro *Juvančič*, župnik v Št. Lorencu; 2. Andr. *Širok*, nadučitelj; 3. Josip *Vidmar*, biljanski kapelan. Namestniki: 1. Avgust *Poveraj*, učitelj šmartniški; 2. Josip *Semolič*, učitelj biljanski; 3. Josip *Kožlin*, posestnik. Ustanovnikov 10, letnikov 43, skupaj 53. — Gld. — za l. 1896. in 30 gld. za l. 1897.
5. **Cerkijanski okraj, sedež v Cerknem**: Ustanovljena z odl. tržaškega namestništva dne 10. decembra 1887. št. 18.322. 1. Ivan *Morovec*, dekan; 2. Frančišek *Šmid*, l. kapelan; 3. Andrej *Kobal*. Namestniki: 1. Ant. *Sedej*; 2. Ant. *Kranjec*; 3. Ant. *Kosmač* st. Ustanovnika 2, letnikov 27, skupaj 29. — Gld. 1470 za l. 1896. in — za l. 1897.
6. **Dornberg, Prvačina in Gradišče**: Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. ministerstva dne 15. okt. 1887, št. 17.813. 1. Blazij *Bevek*, duh. pomočnik v Prvačini; 2. Frančišek *Saksida*, posestnik v Dornbergu; 3. Josip *Mozetič*, trgovec. Namestniki: 1. Josip *Orel*, učitelj v Prvačini; 2. Ivan dr. *Rojec*, zdravnik in posestnik v Zaloščah; 3. Andrej *Šinigoj*, posestnik v Prvačini. Ustanovniki 3, letnikov 31, podpornikov 110, skupaj 144. — Gld. 30 za l. 1896. in 21 gld. za l. 1897.

7. **Dornberg:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu 14. avg. 1892, št. 13.893/I. 1. gospa Josipina *Bizjak-ova*; 2. gdč. Amalija *Jelšek-ova*; 3. gdčna. Frančiška *Križman-ova*. Namestnice: 1. gospa Viktorija *Mrevlje-va*; 2. gospa Josipina *Poljšak-ova*; 3. gospa Josipina *Pelicon-ova*. Odbornice: gg. Kat. *Krševani-jeva*, Terezija *Vodopivčeva*, Kat. *Žorž-eva* in Viktorija *Budin-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnica 1, letnic 53, podpornic 90, skupaj 145. — Gld. 11.60 za l. 1896. in 96 gld. za l. 1897.
8. **Gorica:** Moška podružnica. Ustanovljena 29. marca 1886, št. 4753, z odlokom c. kr. ministerstva. 1. Deželnega glavarja namestnik dr. A. *Gregorčič*, prof. bogoslovja, drž. in dež. poslanec; 2. Ant. *Šantel*, gimn. profesor; 3. Val. *Kancler*, nadučitelj v pok. Namestniki: 1. And. *Gabršček*, urednik; 2. Benedikt *Poniž*, c. kr. učitelj; 3. Anton *Fon*, posestnik in krčmar. Pokroviteljev 6, ustanovnikov 13, letnikov 73, podporniki 3, skupaj 95. — Gld. 50 za l. 1896. in 41 gld. za l. 1897.
9. **Gorica:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, dné 9. maja 1889, št. 7300. 1. gospa Avgusta *Šantel-ova*; 2. gdč. Ana *Dorgan-ova*; 3. gospa Amal. *Drufoeka*. Namestnice: 1. gospa Ivanka *Dekleva-va*; 2. gdč. Lavoslava *Koršič-eva*; 3. gospa Karol. *Makuc-eva*. Odbornice: gospa Marija *Kancler-jeva*, gospa Karolina *Žavnik-ova* in gdč. Milena *Premrov-ova*. Ustanovnic 24, letnic 153, podpornic 35, skupaj 212. — Gld. 100 za l. 1896. in 200 gld. za l. 1897.
10. **Kanal:** Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva v Trstu, dné 23. februv. 1888, št. 3002. 1. Mihael *Zega*, nadučitelj; 2. Anton *Gabrijelčič*; 3. Anton *Križnič*. Ustanovniki 4, letnikov 37, skupaj 41. Gld. —.—
11. **Kobarid:** Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, dné 11. dec. 1886, št. 18.847/I. 1. Jurij *Peternel*, dekan; 2. Josip *Miklavič*, učitelj; 3. Jos. *Rakovšek*, učitelj. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 8, letnikov

- 18, podpornika 2, skupaj 29 — Gld 53.30 za l 1896. in 19 za l. 1897.
12. **Kobarid:** Ženska podružnica 1. g. Anica *Krajnik-ova*; 2. gdč. Ljudmila *Mašera-va*; 3. gdč Josipina *Šlunder-jeva*. Namestnice: 1. gospa Marija *Miklavič-eva*; 2. gdč. Ljudm. *Gruntar-jeva*; 3. gdč. Antonija *Gruntar-jeva*. Letnic 36, podpornic 54, skupaj 90. — Gld 36.55 za l. 1896. in — za l 1897.
13. **Komenski okraj:** Ustanovljena dné 5. julija 1891. 1. Ivan *Lukežič*, dekan; 2. Vekoslav *Strekelj*, posestnik; 3. Jakob *Rejec*, kapelan. Namestniki: 1. Vekoslav *Luznik*, učitelj; 2. Jos. *Kovačič*, župan; 3. Jos. *Strekelj*, učitelj. Ustanovnikov 14, letnikov 45, podpornikov 100, skupaj 159. — Gld. 19.40 za l. 1896. in — za l. 1897.
14. **Naklo na Krasu:** Ustanovljena dné 24. aprila 1887.
15. **Prvačina:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu l. 1894, štev. 1264. 1. gospa Avgusta *Orel-ova*; 2. gospa Alojzija *Mozetič-eva*; 3. gdčna. Viktorija *Poljšak-ova*. Namestnice: 1. g. Ant. *Gregorič-eva*; 2. gospa Josipina *Zorn-ova*; 3. gospa Terezija *Pahor-jeva*. Pokroviteljici 2, letnic 45, podpornic 30, skupaj 77. — Gld. 50 za l. 1896. in 35 gld. za l 1897.
16. **Sežana in okolica:** Moška podružnica. Ustanovljena 10. avgusta 1894, z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, št. 14.126 1. Matko *Kante*, c. kr. okr. šolski nadzornik; 2. Anton *Kosovel*; 3. Jan. *Renčelj*. Namestniki: 1. Ivan *Rožič*; 2. Vinko *Pregelj*; 3. Ivan *Stolfa*. Pokrovitelji 4, ustanovnika 2, letnikov 46, skupaj 52. — Gld. 31.49 za l. 1896. in — za l. 1897.
17. **Sežana in okolica:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom tržaškega namestništva dné 6. oktobra 1892, št. 16.977/l. 1. gospa Josipina *Dukič-eva*, sodn. soproga; 2. gdč. Maša *Dolenč-eva*, obrtnica; 3. g. Adela *Omahen-ova*, post. načelnika soproga. Namestnice: 1. gospa Olga *Vodopivec-eva*; 2. gospa Marija *Pregelj-eva*, trgovčeva soproga; 3. gdč. Antonija *Drufova*. Odbornice: gospa posestnica

- Franja *Gulič-eva*, gospa Josipina *Ozbič-eva* in gospa Milika *Zorzi-jera*. Pokroviteljic 5, ustanovnic 6, letnic 120, podpornici 2, skupaj 133. — Gld. 260 za l. 1896. in 180 gld. za l. 1897.
18. **Šempas**: Ustanovljena z odlokom tržaškega namestništva dné 15. julija 1887, št. 9830/I. 1. Blazij *Grča*, župnik in dež. poslanec; 2. Anton *Bele*, nadučitelj v Oseku; 3. Ant. *Rustija*, nadučitelj v Šempasu. Namestniki: 1. Ant. *Monari pl. Neufeldski*, veleposestnik; 2. Franč. *Špacapan*, opekar-nar v Ozeljanu; 3. Filip *Abram*, kapelan v Črničah. Ustanovnika 2, letnikov 9, podpornikov 12, skupaj 23. Gld. 32 za l. 1896. in 7 za l. 1897.
19. **Tolmin**: Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom tržaškega namestništva 22. avg. 1887, št. 12.278. 1. Josip *Kragelj*, dekan; 2. dr. Henrik *Tuma*, deželni odbornik; 3. Andr. *Vrtovec*, učitelj. Namestniki: 1. Ivan *Kavčič*; 2. in 3. — —. Ustanovnikov 5, letnikov 25, skupaj 30. — Gld. 58·78 za l. 1896. in — — za l. 1897.
20. **Tolmin**: Ženska podružnica. Ustanovljena 24. oktobra 1892. 1. gospa Ilika *Devetak-ova*, soproga poštarjeva; 2. gdč. Marija *Gianola-va*; 3. gospa Josipa *Vrtovčeva*, soproga učiteljeva. Namestnice: 1. gospa Aloj. *Brecelj-eva*, soproga gostilničarjeva; 2. gdč. Julika *Gabriček-ova*; 3. gdč. Rozal. *Fon-ova* in gospa Josipina *Kovačič-eva*. Ustanovnic 9, letnic 114, podpornic 226, skupaj 349. Gld. — —

b) Trst.

1. **Greta pri Trstu**: Ustanovljena 2. februv. 1889, z odlokom tržaškega namestništva, št. 2377/I. 1. Josip *Katalan*, gostilničar; 2. Frančišek *Guštin*, kapelan; 3. Ivan *Gerdol*, uradnik in posestnik. Namestniki: 1. Ivan Marija *Gombač*, pisar; 2. Josip *Pertot*, prodajalničar; 3. Frančišek *Dolenec*, dež. poslanec. Pregledovalci računov: Frančišek *Godnik*, tiskar; Val. *Piščanec*, posestnik in Josip *Požar*, posestnik. Pokrovitelj 5, ustanovnikov 8, letnikov 88, podpornikov 21, skupaj 122. — Gld. 100·83 za l. 1886. in — — za l. 1897.

2. **Rojan pri Trstu:** Ženska podružnica. Ustanovljena 15. aprila 1897. 1. gospa Marija *Debelak-ova*; 2. gđna. Viktor. *Kavčič-eva*, otr. vrtnarica; 3. gospa Iv. *Mikelič-eva*. Namestnice: 1. — —; 2. gđ. *Piščančeva*; 3. gđ. *Kramar-jeva*. Letnic 47. — Gld. —
3. **Sv. Ivan v Vrdeli pri Trstu:** Ustanovljena 24. avg. 1887. 1. Ivan Marija *Vatovec*, trgovec; 2. Milko *Sašelj*, kapelan; 3. Jos. *Gasperšič*. Namestniki: 1. Miha *Kamušič*, učitelj družbine šole pri sv. Jakobu; 2. Ilija *Gregorič*; 3. Franč. *Godina*. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 10, letnikov 39, podpornika 2, skupaj 53. — Gld. 100 za l. 1897.
4. **Trst:** Moška podružnica. Ustanovljena z minist. odl. dné 27. februv. 1886 št. 3267. 1. profesor Matko *Mandič*, deželni poslanec; 2. Gregor *Bartol*; 3. Josip *Abram*, odv. kand. Namestniki: 1. dr. Otokar *Rybař*, advokat; 2. Vikt. *Klinar*; 3. Luka *Saražin*. Pokrovitelj 9, ustanovnikov 41, letnikov 139, skupaj 189. — Gld. 935.30 za l. 1896. in 250 gld. za l. 1897.
5. **Trst:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva v Trstu dné 12. februarja 1887, št. 1800/I. 1. gospa Ema *Abram-ova*; 2. gđ. Marica *Nadlišek-ova*, učiteljica; 3. gđ. Ljudmila *Mankoč-eva*, veletrgovčeva hči. Namestnice: 1. gospa Karla *Ponikvar-jeva*; 2. gđ. Matilda *Pertot-ova*; 3. gđ. Josipina *Delkin-ova*, učiteljica. Pokroviteljic 5, ustanovnic 25, letnic 155, skupaj 185. Gld. 249.48 za l. 1896. in 1227 gld. 62 kr. za l. 1897.

c) Istra.

1. **Podgrad:** Ustanov. 2. avgusta 1886. 1. Anton *Rogač*, dekan v Hrušici; 2. Josip *Hubat*, kapelan; 3. J. *Volk*, poslovodja. Namestniki: 1. Slavoj *Jenko*, deželni poslanec; 2. — —; 3. Iv. *Makarovič*, nadučitelj za Jelišane in Vatr. *Počivalnik* za Brezovico. Pokrovitelj 5, ustanovnikov 14, letnikov 56, podpornik 1, skupaj 76. — Gld. 63.23 za l. 1896. in — — za l. 1897.

Družba sv. Cirila in Metoda

torej šteje po XII. veliki skupščini 134 podružnic z
11.215 člani.

Podružnice in družbenikov je naznanjenih:

	Podružnic			skupaj	pokrovi- teljev	ustanov- nikov	letnikov	podporni kov	vkup
	mešanih	moških	ženskih						
za Kranjsko .	29	13	17	59	160	603	2487	614	3864
» Stajarsko .	26	4	3	33	26	276	1489	894	52685
» Koroško .	16	—	—	16	4	58	535	1521	2118
» Goriško .	7	6	7	20	22	110	1039	705	1876
» Tržaško .	2	1	2	5	21	84	468	23	596
» Istro .	1	—	—	1	5	14	56	1	76
vkup .	81	24	29	134	238	1145	6074	3758	11.215

Opomnja: Izrazi so tako natisnjeni, kakor so bili vodstvu na zadnje objavljeni. — Le vsled smrti ali radi nekaterih mejdobnih premeščenj so dotični prostori prazni. — Breznačelništvene podružnice začasno mirujejo. — Ker se računi podružničnih doneskov sklepajo koncem decembra vsakega leta, vpisane so tu denarne svote za l. 1896. in 1897. do označenega časa. — Sl. podružničnih načelništev prosimo, naj nam v prihodnje naznanijo vselej tudi stan svojih izvoljenih si funkcionarjev in ne le njihovih golih imen. »Imenik podružnic« je namreč v našem narodnem bitju zgodovinsko važnosten spomenik.

Pokrovitelji

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani,
ki so po §. 4. a) družbinih pravil vplačali vsaj po 100 glđ.

1. Abiturijenti slovenski l. 1896. v Ljubljani, po zastopniku Leonu Stare, Kranjsko 20. *)
2. Abiturijenti slovenski in hrvaški l. 1891., Kranjsko 20.

*) Ta številka pomenja čísló podružnice, koji se prišteva pokrovitelj.

3. Gospa **Accetova** Ivana, posestnica l. 1898.
4. „**Adrija**“, pevsko društvo v Barkovljah pri Trstu l. 1894., Trst 1.
5. **Akademija** slovenskih bogoslovcev v Celovcu šolskega leta 1895/6., zastopnik Štefan Singer, prefekt v Celovcu l. 1896., Koroško 3.
6. **Alijančič** Andrej †, prelat in stolni kanonik v Celovcu l. 1893., Koroško 3.
7. Gosp. **Alijančičeva** Marija na Dobravi pri Kropi l. 1896., Kranjsko 16.
8. **Aljaž** Jakob, župnik na Dovjem l. 1892., Kranjsko 8.
9. gospica **Arce-Jeva** Josipina, posestnica v Ljubljani l. 1892. Kranjsko 21.
10. **Bogoslovci slovenski**, Gorica l. 1891.
11. „ „ „ l. 1892.
12. „ „ „ l. 1893.
13. „ „ „ l. 1894.
14. „ „ „ l. 1895. } Gorica 8.
15. **Bogoslovci ljubljanski** l. 1892., Kranjsko 22
16. „ „ l. 1897., Kranjsko 20.
17. „ mariborski l. 1892., Štajarsko 15.
18. „ „ šol. leta 1895/6., Štajarsko 15.
19. Gospa **Bratanič-eva** Marija, veleposestnica v Celju l. 1892. Štajarsko 3.
20. **Brezničani** — mašniki, zastopnik najmlajši župnik, sedaj Josip Pristov, župnik v Prežganju, l. 1895. Kranjsko 2.
21. **Bukovec** Frančišek, župnik v Trvižu v Istri l. 1896., Istra 1.
22. Dr. **Celestin** Frančišek †, vseučilišni profesor v Zagrebu l. 1890., Kranjsko 20.
23. **Čitalnica Narodna** v Kranju l. 1893., Kranjsko 14.
24. **Čitalnica** v Planini pri Rakeku l. 1892., Kranjsko 5.
25. **Čitalnica Slovanska** v Trstu l. 1892., Trst 4.
26. **Čitalnica** v Vipavi l. 1894., Kranjsko 53.
27. **Dolenec** Oroslov, mestni odbornik v Ljubljani l. 1897., Kranjsko 20.

28. **Dom gorijanski** v Gorijah, zastopnik njegov predsednik. Darovalec ameriški misijonar Josip Zalokar leta 1892., Kranjsko 2.
29. **Drčar Martin** †, župnik v Preski l. 1890., Kranjsko 43.
30. **Gospica Druškovič-eva Ana**, trgovčeva hči v Ljubljani l. 1892., Kranjsko 21.
31. **Društvo bralno** pri sv. Ivanu poleg Trsta l. 1893., Trst 3.
32. » » Litija l. 1897., Kranjsko 19.
33. » » Trebnje, zastopnik c. kr. notar Emil Orožen l. 1896. Kranjsko 33.
34. **Društvo delalsko podporno** v Trstu l. 1895. Trst 4.
35. »**Društvo učiteljev in šolskih prijateljev**« za okraj Kamenik l. 1893., Kranjsko 11.
36. »**Društvo učiteljsko za kranjski šolski okraj**« l. 1894., Kranjsko 14.
37. **Duhovščina ljubljanskega mesta št. I.** po zastopniku mest. župniku Martinu Malenšek pri šentpeterski moški podružnici l. 1896.
38. **Duhovščina ljubljanskega mesta št. II.** po zastopniku k.-š. konzistorijskem svētniku prof. dr. Frančišku Lampé pri šentjakobsko-trnovski moški podružnici l. 1896.
39. **Einspieler Andrej** †, mnsgr., profesor v Celovcu l. 1888., Koroško 3.
40. **Ferk Feliks**, zdravnik in veleposestnik v Mariboru l. 1894., Štajarsko 15.
41. **Fon Jakob**, župnik v Kredi l. 1889., Goriško 11.
42. **Gerdol Ivan**, posestnik v Škorklji pri Trstu l. 1892., Trst 1.
43. **Dr. Glančnik Jer.**, odv. v Mariboru l. 1890., Štajarsko 15.
44. **Gregorčič Simon**, duhovnik in slov. pesnik v Gradišču nad Gorico l. 1896. Kranjsko 19.
45. **Dr. Gregorič Vinko**, dež. primarij, mestni odbornik i. dr. v Ljubljani l. 1892., Kranjsko 24.
46. **Gruden Jakob**, upokojeni župnik pri Sv. Petru v Ljubljani l. 1891., Kranjsko 50.
47. **Hajšek Anton**, č. kanonik, dekan v Sloven. Bistrici l. 1892., Štajarsko 23.

48. **Hren Jakob**, c. kr. deželnosodni svetnik v Celovcu l. 1886., Kranjsko 20.
49. **Hrovatin Anton** † mnsgr. č. kanonik v Trstu leta 1887., Trst 4.
50. **Jan Jurij**, č. kan. in dekan v Dolini v Istri l. 1888., Istra 1.
51. **Jurca Andrej**, veletrgovec v Ptuj l. 1887., Štajarsko 19.
52. **Jurca Frančišek**, trgovec v Postojni l. 1893., Kranjsko 36.
53. **Gospica Kadivčeva Antonija**, posestnica v Ljubljani l. 1892., Kranjsko 23.
54. **Kalan Andrej**, stolni kanonik, deželni poslanec v Ljubljani l. 1890., Kranjsko 22.
55. **Kalister Frančišek**, veletrgovec v Trstu l. 1887., Trst 4.
56. **Gospa Kalister-ova Ivana**, soproga veletrgovčeva v Trstu l. 1887., Trst 5.
57. **Kavčič Hinko** †, posestnik in deželni poslanec v Razdrtem. V hvaležni spominj njegovega delovanja zbrali in darovali prijatelji po njega smrti l. 1893., Kranjsko 36.
58. **Klub slovenski** v Celovcu l. 1892., Koroško 3.
59. **Koblar Anton**, kurat, deželni arhivar, c. kr. konservator l. 1896., Kranjsko 24.
60. **Gospa Koblar-jeva Marija**, posestnica v Litiji l. 1893., Kranjsko 19.
61. **Gospica Koblar-jeva Vekoslava** v Litiji l. 1891., Kranjsko 19.
62. **Kotnik Frančišek** †, veleposestnik na Vrhniki l. 1887., Kranjsko 54.
63. **Dr. Krek Gregorij**, vseučiliščni profesor, akademik, vseučiliščni dekan v Gradcu l. 1896., Štajarsko 7.
64. **Kržič Anton**, c. kr. učiteljiščni profesor, ud c. kr. dežel. šolsk. sveta — kot zastopnik »katol. društva detoljubov« pri l. ljubljanski moški podružnici l. 1896.
65. **Luxa Martin**, posest. in gostil. na Proseku l. 1892., Trst 1.
66. **Majdič Peter**, veletrgovec v Celju l. 1891., Štajarsko 9.
67. **Majdič Vinko**, veletovarnar v Kranju l. 1895., Kranjsko 14.
68. **Gospa Mally-jeva Antonija**, tovarnarjeva soproga v Ljubljani 1896., Kranjsko 25.
69. **Mally Frančišek**, veletov. v Ljubljani l. 1894., Kranjsko 24.

70. Dr. **Marolt** Janko, okrajni zdravnik na Vrhniki l. 1893., Kranjsko 55.
71. **Martelanec** Dragotin †, hranilnični uradnik na Greti v Trstu l. 1895., Trst 1.
72. **Matijan** Jakob, veleposestnik v Zg. Šiški l. 1894., Kranjsko 46.
73. **Mestna občina Idrija** l. 1888., Kranjsko 9.
74. **Mestna občina Ljubljana** l. 1897., Kranjsko 20.
75. **Miklavčič** Karol, župnik v Žminju v Istri l. 1892., Istra 1.
76. Dr. **Munda** Frančišek, odvetnik in posestnik v Ljubljani l. 1891., Kranjsko 20.
77. **Murnik** Ivan, ces. svetnik, vitez Fran-Josipovemu redu, predsednik c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, deželni odbornik l. 1886., Kranjsko 20.
78. Gospa **Murnik-ova** Marija †, bivša soproga ces. svetnika l. 1894., Kranjsko 21.
79. **Naselbina** slovenska v Polju, zastopnik c. in kr. morn. kapelan Ivan Ambrož l. 1896., Istra 1.
80. **Notar** Anton, ekspozit v Plavji, p. Zauale pri Trstu l. 1896., Trst 4.
81. **Občina Draga** l. 1894., Kranjsko 28.
82. **Občina Selice** na Gorenškem l. 1896. Kranjsko 41.
83. **Občina Sežana** na Krasu l. 1893., Goriško 16.
84. **Perdan** Ivan, prvomestnik trgovski komori in veletrgovec v Ljubljani l. 1895., Kranjsko 24.
85. **Petričič** Vaso, ljubljanski častni meščan, veletržec v Ljubljani l. 1897., Kranjsko 20.
86. **Plantan** Ivan, ces. kr. notar v Ljubljani l. 1887., Kranjsko 57.
87. **Podružnica akademiška** v Gradcu l. 1896.
88. **Podružnica Brežice** l. 1895.
89. **Podružnica Kropa-Kamena-Gorica-Dobrava št. I.** l. 1895.
90. **Ista št. II.** l. 1896.
91. **Ista št. III.** l. 1897.
92. „**Podružnica Loško-Potoška**“ l. 1892.
93. „**Podružnica Mokronoška**“ l. 1891.
94. „**Podružnica Pivška**“ v Št. Petru na Krasu l. 1892.
95. **Podružnica Šiška** l. 1894.

96. **Podružnica** Železnike l. 1896.
97. **Podružnica moška** Kamenik l. 1894.
98. **Podružnica moška** Kranj l. 1893.
99. **Podružnica moška** šentpeterska v Ljubljani, zastopnik Francišek Mulaček, trgovski pomočnik l. 1896.
100. **Podružnica moška** Postojna l. 1896.
101. **Podružnica moška** Sežana št. I. l. 1894.
102. **Podružnica moška** Sežana št. II. l. 1895.
103. **Podružnica moška** Stari trg, zastopnik vsakokratni podružnični predsednik l. 1896.
104. **Podružnica moška** Vrhnika št. I. l. 1895.
105. Ista št. II. l. 1897.
106. **Podružnica ženska** Ajdovščina št. I. l. 1895.
107. Ista št. II. l. 1897.
108. **Podružnica ženska** Crknica l. 1897.
109. **Podružnica ženska** Dornberg l. 1895.
110. **Podružnica ženska** Idrija l. 1896.
111. **Podružnica ženska** Št. Jurij ob juž. železnici l. 1894.
112. **Podružnica ženska** Kamenik l. 1893.
113. **Podružnica ženska** Kranj l. 1895.
114. **Podružnica ženska** Krško l. 1894.
115. **Podružnica ženska** Lašče 1896.
116. **Podružnica ženska** šenklaško-frančiškanska v Ljubljani št. I. po zastopnici gospej Mariji pl. dr. Bleiweis-Trsteniški l. 1898.
117. Ista, št. II., po zastopnici gospej Juliji dr. Ferjančič-evi l. 1898.
118. Ista, št. III., po zastopnici gospej Ani Lah-ovi l. 1898.
119. Ista, št. IV., po zastopnici gospej Mariji dr. Zupanč-evi l. 1898.
120. **Podružnica ženska** šentjakobsko-trnovska v Ljubljani št. I. po zastopnici gospej Hedvigi Šubič-evi l. 1893.
121. Ista, št. II., po zastopnici gospej Ivanki Gutnikovi † l. 1893.
122. Ista, št. III., po zastopnici gdč. Minki Marovt-ovi l. 1893.
123. Ista, št. IV., po zastopnici gdč. Ivanki Praprotnik-ovi l. 1893.

124. Ista, št. V., po zastopniku Antonu Gutnik, magistratnem uradniku v Ljubljani l. 1895.
125. Ista, št. VI., po zastopnici gospej Mariji Trtnik-Petrovčič-
evi l. 1895.
126. Ista, št. VII., po zastopnici gospej Ivanki Zupančič-
evi l. 1896.
127. Ista, št. VIII., po zastopnici gospej Mariji Perušek-
ovi l. 1896.
128. Podružnica l. ženska šentpeterska v Ljubljani št. I., l. 1893.
129. Ista, št. II., l. 1895.
130. Podružnica ženska št. I. Logatec l. 1896.
131. Ista, št. II., l. 1897.
132. Podružnica ženska Postojna l. 1896.
133. Podružnica ženska Prvačina, št. I., l. 1894.
134. Ista, št. II., l. 1895.
135. Podružnica ženska Sežana, št. I., po zastopnici gospej
Mici dr. Treo-vi v Postojini l. 1893.
136. Ista, št. II., po zastop. gospej Zinki dr. Rybač-
evi l. 1895.
137. Ista, št. III., po zastopnici gospej Franji Gulič-
evi l. 1895.
138. Ista, št. IV., po zastopnici gospej Ivanki Lozej-
evi l. 1896.
139. Ista, št. V., po zastopnici gospici Maši Dolenč-
evi l. 1897.
140. Ista, št. VI., po zastopnici gospici Ant. Drufovka-
vi l. 1898.
141. Podružnica ženska Škofja Loka št. I., po zastopnici
gdč. Jerici Dolenčevi l. 1895.
142. Ista, št. II., l. 1897.
143. Podružnica ženska Trst, št. I., po zastopnici gospej
Nataliji Truden-ovi l. 1893.
144. Ista, št. II., po zastopnici gdč. Miliki Mankoč-
evi l. 1893.
145. Ista, št. III., po zastopnici g. Franji dr. Pertot-
ovi l. 1896.
146. Ista, št. IV., po zastopnici gospici učiteljici
Marici Nadlišek-ovi l. 1897.
147. Podružnica ženska Št. Vid nad Ljubljano l. 1893.
148. Podružnica ženska Vrhnika, št. I., l. 1894.
149. Ista, št. II., l. 1896.
150. Pogačar Simon, vpok. c. kr. voj. oskrbnik v Ljubljani
l. 1886., Kranjsko 20.

151. **Posojilnica** Celje l. 1886., Štajarsko 3.
152. „ Maribor št. I. l. 1885. Štajarsko 15.
153. „ „ št. II. l. 1894. Štajarsko 15.
154. „ „ št. III. l. 1894. Štajarsko 15.
155. „ Ormož l. 1887., Štajarsko 1.
156. „ Radovljica l. 1894., Kranjsko 39.
157. „ Ribnica l. 1894., Kranjsko 40.
158. „ **Savinjska** v Žalcu l. 1887., Štajarsko 33.
159. „ **In hranilnica** Trst l. 1897., Trst 4.
160. „ Vitanje l. 1898.
161. **Predovič** Elija, veletrg. v Ljubljani l. 1894., Kranjsko 24.
162. **Profesorji** slovenski ljubljanske višje gimnazije, zastopnik c. kr. profesor Maks Pleteršnik l. 1896., Kranjsko 20.
163. **Ramoveš** Andrej, župnik v Dobropoljah, l. 1896., Kranjsko 40.
164. **Ramoveš** Jernej, župnik v Poljanah nad Škofijo Loko l. 1891., Kranjsko 35.
165. **Gospa Ravnihar-jeva** Fani, soproga dežel. knjigovodje v p. v Ljubljani l. 1892., Kranjsko 21.
166. **Resman** Ivan Nep, načelnik železnične postaje v Zalogu ob južni železnici l. 1892., Trst 4.
167. **Rodbina** Lovro Verbič-eva. V hvaležen spomin ob očetovi smrti 11. avgusta 1897. Zastopnik Josip Verbič, posestnik v Borovnici, Kranjsko 54.
168. **Rodè** Josip, posestnik v Kameniku l. 1894, Kranjsko 11.
169. „**Rodoljubl lokovski**“ po zastopnici gosp. Mariji Muha-vi Gorisko 16.
170. **Rohrman** Viktor, posestnik in tovarnar v Novem Mestu, stanujoč v Ljubljani l. 1892., Kranjsko 33.
171. **Rozina** Julij, † trgovec v Podubu pri Ložu leta 1893., Kranjsko 44.
172. „**Samel Novomeški**“ l. 1893., Kranjsko 33.
173. **Dr. Sedej** Frančišek, c. kr. dvorni kapelan in vodija v Avgustineju na Dunaju l. 1895., Gorica 8.
174. **Skočir** Avgust, župnik deželne bolnišnice v Gradcu l. 1897., Štajarsko 7.
175. **Slavlja banka** v Ljubljani l. 1886., Kranjsko 20.

176. „Slovenke Litijske“ št. I. po zastopnici gospej Josipini Koblar-jevi l. 1894., Kranjsko 19.
177. Iste, št. II., po zastopnici gospej Heleni Bevk-ovi l. 1894., Kranjsko 19.
178. Iste, št. III., po zastopnici gospej Milivoji Vončina-vi l. 1896., Kranjsko 19.
179. Iste, št. IV. po zastopnici gospej Nežiki Lenček-ovi l. 1896., Kranjsko 19.
180. Iste, št. V. po zastopniku c. kr. notarju Luki Svetec l. 1898., Kranjsko 19.
181. „Slovenke Litijske in Šmartinske“ št. I. po zastopnici g. Terezi Svetec-evi l. 1890., Kranjsko 19.
182. Iste, št. II. po zastopnici gdč. Ljudmili Roblek-ovi l. 1891., Kranjsko 19.
183. Iste, št. III. po zastopnici gospej Mariji Zore-jevi l. 1892., Kranjsko 19.
184. Iste, št. IV. po zastopnici gospej Ivanki Knaflič-evi l. 1893., Kranjsko 19.
185. Iste, št. V. po zastopnici gdč. Kristini Demšar-jevi l. 1893., Kranjsko 19.
186. Iste, št. VI. po zastopnici gospici Minki Demšar-jevi l. 1896., Kranjsko 19.
187. Iste, št. VII. po zastopnici gospici Amaliji Jenko-vi l. 1897., Kranjsko 19.
188. „Sokol Dolenski“ v Novem Mestu l. 1892., Kranjsko 33.
189. „Sokol Ljubljanski“ l. 1892., Kranjsko 20.
190. Souvan Francišek Ks., veletrgovec v Ljubljani l. 1886., Kranjsko 20.
191. Gospa Souvan-ova Ursula, soproga veletrgovčeva v Ljubljani l. 1892., Kranjsko 21.
192. Dr. Srnec Josip, odvetnik, dež. poslanec v Celju l. 1886., Štajarsko 3.
193. Dr. Stor Francišek, odvetnik v Ljubljani, pri I. ljubljanski podružnici l. 1892.
194. Dr. Stor Francišek, odvetnik v Ljubljani, pri teharski podružnici l. 1893.

195. Gospa dr. **Stor-ova** Ana, soproga odvetnikova v Ljubljani l. 1892., Kranjsko 21.
196. **Sveteč** Luka, c. kr. notar, posestnik i. dr, v Litiji l. 1886., Kranjsko 20.
197. Dr. **Svetina** Ivan, k.-š. duh. svetnik, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani l. 1888., Kranjsko 24.
198. **Šabeo** Ivan, veletrgovec v Trstu l. 1887, Trst 4.
199. Gospa dr. **Škofic-Tertnik-ova** Ivanka, soproga profesorja v Mariboru l. 1893, Kranjsko 25.
200. **Štepančič** Frančišek † velepos. v Temnici l. 1893, Trst 4.
201. Gospa dr. **Tavčar-Jeva** Franja, soproga odvetniku in dež. odborniku v Ljubljani l. 1892., Kranjsko 21.
202. „**Tiskarna Narodna**“ v Ljubljani l. 1893., Kranjsko 20.
203. **Tomažič** Ivan E., mestni župnik v Škofji Loki l. 1896., Kranjsko 47.
204. Trg Litija l. 1892., Kranjsko 19.
205. Dr. **Turner** Pavel, zasebnik na Dunaju l. 1886., Kranjsko 20.
206. **Valenčič** Iv., trgovec v Trnovem pri Ilirski Bistrici l. 1893., Kranjsko 49.
207. **Vas Podholm** pri Blejskem jezeru, zastopnik duhovni predstojnik gorijanske župnije. Darovalec misij. Josip Zalokar l. 1892., Kranjsko 2.
208. **Vas Šmartno** pri Litiji l. 1888., Kranjsko 19.
209. **Vas Št. Vid** pri Zatičini l. 1894., Kranjsko 57.
210. **Velkovrh** Ivan, veletovarnar, mestni odbornik v Ljubljani l. 1886., Kranjsko 24.
211. Dr. **Vicco** Anton †, vitez, graščak v Podgradu v Istri l. 1887., Istra 1.
212. Dr. **Vidrič** Lov., odvetnik v Zagrebu l. 1886., Kranjsko 20.
213. **Vilhar** Ivan, ravnatelj, hišnik in meščan v Ljubljani l. 1886., Kranjsko 20.
214. **Visokošolci slovenski** na Dunaju l. 1892., Kranjsko 20.
215. **Volč** Ivan, kapelan v Škocijanu pri Dobravi (Dolensko) l. 1891., Kranjsko 31.
216. Dr. **Vošnjak** Josip, zdravn. svetovalec, posestnik v Venčesu pri Slovenski Bistrici l. 1886., Kranjsko 20.

217. Vošnjak Mih. drž. poslanec v Celju l. 1886., Štajarsko 3.
218. Vrhovnik Ivan, trnovski župnik v Ljubljani leta 1887., Kranjsko 3.
219. Vršec Makso, zasebnik v Celju l. 1888., Štajarsko 3.
220. Zalokar Josip, duhovni pastir v Red Jacket-u; Michigan, United States of North Amerika l. 1892., Kranjsko 2.
221. Zamejlo Andrej, stolni kanonik v Ljubljani leta 1886., Kranjsko 20.
222. Zarnik Anton, posestnik in trgovec v Krtini leta 1891., Kranjsko 3.
223. „Zaveza zagorskih Slovenek“ št. I. po zastopnici gospej Mariji Weinberger-jevi l. 1895., Kranjsko 56.
224. „Zaveza zagorskih Slovenek“ št. II. po zastopnici gdč. Amaliji Čerin-ovi l. 1896., Kranjsko 56.
225. Zelenik Josip, posestnik pri sv. Urbanu poleg Ptuja l. 1888., Štajarsko 19.
226. Zupan Tomo, vodijski, c. kr. gimn. profesor, konzistorijalni svetnik, vlastelin l. 1888., Kranjsko 20.
227. Dr. Zupanec Jernej, † vitez Fran-Josipovemu redu l. 1886., Kranjsko 20.
228. Dr. Žizek Franč., zdravnik v Gradcu l. 1893., Štajarsko 7.
229. Žlogar Ant., župnik v Kranjski Gori l. 1886., Kranjsko 22.
230. Župnija Breznica, zastopnik vsakokratni župnik brezniški ali pa njegov namestnik, sedaj župnik Tomo Potočnik l. 1895., Kranjsko 2.
231. Župnija Cerklje na Gorenškem l. 1892., Kranjsko 4.
232. Župnija Sv. Ivan pri Trstu l. 1891., Trst 3.
233. Župnija Kranjska Gora, zastopnik vsakokratni župnik v Kranjski Gori ali njegov namestnik, sedaj župnik Anton Žlogar l. 1895., Kranjsko 8.
234. Župnija Št. Lambert pri Zagorji ob Savi l. 1890., Kranjsko 56.
235. Župnija trnovska v Ljubljani l. 1891., Kranjsko 22.
236. Župnija Rojan pri Trstu l. 1892., Trst 1.
237. Župnija Višnja Gora l. 1892., Kranjsko 57.
238. Župnija Zagorje ob Savi l. 1891., Kranjsko 56.

A. Vodstvo

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

po volitvi pri XII. veliki skupščini v Škofji Loki

5. avgusta 1897.

1. *Prvomestnik*: Vodija Tomo Zupan, konzistorijalni svetnik, gimn. profesor, odbornik »društvu za krščansko umetnost«, posestnik in dr. Izvoljen l. 1896.
2. Dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški, ljubljanski podžupan, primarij deželne bolnice, član c. kr. dež. šolskega sveta, hišni posestnik in dr. L. 1895.
3. Dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celju na Štajarskem, deželni poslanec, tajnik »Slov. društv.«, graščak in dr. L. 1895.
4. Gregor Einspieler, župnik v Podkloštru na Koroškem, dež. poslanec in dr. L. 1895.
5. Ivan Hribar, ljubljanski častni meščan, mestni župan, ravnatelj banke »Slavije«, dež. poslanec in dr. L. 1896.
6. *Blagajnik*: Anton Koblar, kurat v prisilni delalnici, deželni arhivar, c. kr. konservator. L. 1896.
7. Cesarski svetnik Ivan Murnik, vitez Fran-Josipovemu redu, prvomestnik kranjski kmetijski družbi, deželni odbornik, član c. kr. dež. šolskega sveta, tajnik trgovinsko-obrtno zbornice in dr. L. 1897.
8. Martin Petelin, gimn. profesor. L. 1897.
9. *Podpredsednik*: Luka Svetec, c. kr. notar v Litiji, posestnik in dr. L. 1896.
10. Dr. Ivan Svetlina, k. š. duhovni svetnik, gimn. profesor, izpraševalec iz veronauka pri učit. izpitih. L. 1897.
11. Andrej Zamejč, stolni kanonik, konzistorijalni svetnik, član c. kr. mestnega šolskega sveta, izpraševalec iz veronauka pri učit. izpitih, predsednik I. Vincencijeve konference in dr. L. 1897.
12. *Tajnik*: Anton Žlogar, župnik v Kranjski Gori. L. 1895.

B. Nadzorništvo

družbe sv. Cirila in Metoda:

1. Oroslav **Dolenec**, hiš. pos. in svečar, mestni odbornik in dr.
2. Martin **Malenšek**, šentpeterski župnik v Ljubljani.
3. Ravnatelj **Fran Povše**, deželni odbornik, državni poslanec, graščak in dr.
4. Fran **Ravnihar**, deželni knjigovodja v p., mestni odbornik, predsednik »Glasbeni Matici«, vlastelin in dr.
5. Ivan **Vrhovnik**, trnovski župnik v Ljubljani.

C. Razsodništvo

družbe sv. Cirila in Metoda:

1. Andrej **Kalan**, stolni kanonik, urednik »Domoljubu«, dež. poslanec.
2. Dr. Fr. **Munda**, odvetnik, hišni posestnik in dr.
3. Dr. Fran **Stor**, odvetnik.
4. Dr. Jernej **Zupanec**, † vitez Fran-Josipovemu redu, c. kr. notar, hišni posestnik in dr.
5. Dragotin **Žagar**, deželni blagajnik, mestni odbornik in hišni posestnik.

Društveni zavodi.

I. Otroški vrtec v Celju.

Voditeljica: Č. prednica šolskih sestrá, s. Mr. **Beatrika Teršavec-eva**.

Vrtnarica: S. Vincencija **Lah-ova**.

Škofijski nadzornik: Ivan **Krušlô**, knez.-škof. duhovni svetnik, c. kr. šolski svetnik, gimn. prof. v p.

Družbeni nadzornik v pedagogiško-didaktiških in ekonomskih zadevah: Dr. Ivan **Dečko**, deželni poslanec, prvomestnik celjske podružnice.

Število otrok: 59.

II. Otroški vrtec v Mariboru.

ustanovljen z odlokom deželnega šolskega sveta v Gradcu dne
28. avgusta 1894. št. 1202.

Voditeljica: S. Mr. Stanislava Voh-ova.

Vrtnarica: S. Justina Zmazek-ova.

Škofijski nadzornik: Dr. Josip Pajek, stolni kanonik,
konzistorijalni svetnik.

*Družbin nadzornik v pedagogiško-didaktičskih in ekono-
miških zadevah:* Dr. Anton Medved, profesor in podpredsednik
mariborske podružnice. *Število otrok:* 58.

III. Slovenska petrazredna deška ljudska šola s pravico javnosti*) pri Sv. Jakobu v Trstu**).

Učitelj-voditelj: Mihael Kamuščič (je poučeval v V. raz-
redu do 31. marcija 1896). Po njegovem izstopu iz družbine
službe ga je nadomestoval *nadučitelj-voditelj* Frančišek Rakuša
v V. razredu od 1. aprila 1896. do konca šol. leta 1895/6. in
v III. razredu od 16. septembra do 1. oktobra 1896.

Katehet: Rudolf Valensitz, duh. pomočnik pri Sv. Jakobu
v šol. l. 1895/6. in Josip Macarol, duh. pomočnik pri Sv. Jakobu
v šol. letu 1896/7.

Učitelj: Anton Bitenec je poučeval v V. razredu do od-
hoda Frančiška Rakuša, katerega je do konca šol. leta 1896/7.
začasno nadomestoval v vodstvu in v III. razredu.

Učiteljica: Josipina Delkin-ova je poučevala v I. razredu.

Učiteljica: Amalija Reichmann-ova je poučevala v II. razr.

Učitelj: Andrej Godina je poučeval v IV. razredu.

Postrežnica: Ana Hajpel-ova.

*) Visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje je šoli pripoznalo
pravico javnosti odlokom z dne 22. aprila 1893, št. 7790.

**) Ko se je dne 1. oktobra 1896. otvorila c. kr. pripravljavnica za
srednje šole v Rojano, prestopili so vanjo skoraj vsi učenci V. razreda, a
ostali so se vrnili v II. oddelek IV. razreda. Petrazrednica se je tedaj skróčila
v štirirazrednico. Začasni voditelj tej šoli je bil Anton Bitenec, ki je
poučeval v III. razredu. Radi bolezni ga je zadnje tri mesece nadomestovala
učiteljica sestra Marija Pfelfer-Jeva le v poučevanju; vodstvo šole si
je pridržal.

Škofijski nadzornik: Anton Hrovatin, župnik pri Sv. Jakobu.

Družbeni nadzornik v pedagogiško-didaktičkih zadevah: Dr.

Karol Glaser, gimn. profesor

Družbeni nadzornik v administrativno-ekonomskih zadevah: Prof. Matko Mandič, deželni poslanec, prvomestnik tržaske moške podružnice.

Število otrok: 203.

IV. Slovenska dvorazredna dekliška ljudska šola pri Sv. Jakoba v Trstu*).

Otvorjena 30. septembra 1895.

Učiteljica-voditeljica: S. Mr. Rafaela Kovačič-eva je poučevala v II. razredu.

Učiteljica: S. Mr. Metodija Kallšek-ova je poučevala v I. razredu š. l. 1895/6. — v šol. letu 1896/7. pa s. Mr. Benedikta Zupančič-eva.

Učiteljica ženskih ročnih del: S. Mr. Gabrijela Plehl-ova šol. l. 1895/6. — šol. l. 1896/7. pa s. Mr. Fidelija Berlan-ova.

Postrežnica: Ana Hajpel-ova.

Število otrok: 144.

Nadzorniki: Isti kot zgoraj.

V. Otroški vrtec v Rojanu.

Voditeljica: Margareta Podkrajšek-ova.

Vrtnarica: Viktorija Kavčič-eva.

Škofijski nadzornik: Ivan Černe, župnik v Barkovljah.

Družbena nadzornika: Dr. Glaser in prvomestnik podružnice na Greti.

Število otrok: 120.

VI. Otroški vrtec na Greti.

Voditeljica: Margareta Podkrajšek-ova.

Vrtnarica: Margareta Podkrajšek-ova.

Škofijski nadzornik: Ivan Černe, župnik v Barkovljah.

Družbena nadzornika: Dr. Glaser in prvomestnik podružnice na Greti.

Število otrok: 46.

*) Začetkom šol. leta 1897/8. se je razširila v trirazrednico.

VII. Otroški vrtec v Pevmi pri Gorici.

Vrtnarica: Agneza Staral-ova.

Škofjski nadzornik: Frančišek Košuta, prvostolni kanonik, dekan in dr.

Družbeni nadzornik: Dež. glavarja namestnik dr. Anton Gregorič, bogoslovski profesor, drž in dež. poslanec, prvomestnik goriške moške podružnice. *Število otrok:* 45.

VIII. Otroški vrtec v Ločniku.*)

Vrtnarica: Marija Bunec-eva.

Škofjski nadzornik: Ivan Filipič, dekan, župnik.

Družbeni nadzornik: Dr. Anton Gregorič.

Število otrok: 15.

IX. Slovenska jednorazredna ljudska šola pri Sv. Rupertu poleg Velikova.**)

Otvorjena 25. oktobra 1896.

Učiteljica-voditeljica: S. Mr. Franja Cirila Šijanec-eva.

Katehet: kanonik-župnik Frančišek Treiber.

Učiteljica ženskih ročnih del: S. Mar. Ottilija Sekolec-eva.

Število otrok: 92.

Po družbi podpirani:

X. Otroški vrtec v Podgori pri Gorici.

Vrtnarica: Malvina Plaper-jeva.

Škofjski nadzornik: Ivan Filipič. *Število otrok:* 67.

XI. Drugi otroški vrtec v Podgori pri Gorici.

Vrtnarica: Marija Bunec-eva.

Škofjski nadzornik: Ivan Filipič. *Število otrok:* 46.

*) Ta vrtec je prenehal 23. decembra 1896.

**) Prvega novembra 1897. se je razširila v dvorazrednico.

XII. Društva „Sloge“ otroški vrtec v Gorici
v ulici sv. Klare.

Vrtnarica: Ana Likar-jeva. *Število otrok:* 65.

XIII. Društva „Sloge“ otroški vrtec
v ulici Barzellini.

Vrtnarica: Katarina Jajac-eva. *Število otrok:* 99.

XIV. Društva „Sloge“ petrazrednica z 8. razredi
v Gorici.

Število otrok: 539.

XV. Društva „Sloge“ otroški vrtec „Pod Kostanjevico“ pri Gorici.

Vrtnarica: Antonija Novak-ova. *Število otrok:* 72.

XVI. Privatni otroški vrtec gospe Antonije Nadlišek-Grmekove pri Sv. Ivanu v Trstu.

Otvorjen 1. julija 1897.

Voditeljica: gospa Justina Michelli-Puschl-ova.

Vrtnarica: gospa Antonija Nadlišek-Grmek-ova.

Število otrok: 67.

Vseh po naši družbi poučevanih ali podpiranih otrok je torej 1737.

P. n. državni nadzorniki nadzorujejo po postavi i naše zavode.

Priopominj. Članovina, denarna in knjižna darila, prošnje, pisma, sploh vsaka doposlanina do nas naj se blagovoljno adresuje z naslovom:

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

Za katere si že bodi drugačne naslove ne prevzame družba nikake garancije.

Zahvala in bodrilo.

Iz imenika podružnic ter izkaza poslanih doneskov je razvidno, da so tudi v letih 1896 in 1897 podružnična načelništva v obče jako živahno delovala in so posamezni udje naše vseslovenske družbe prinašali doneskov na altar domovinske ljubezni z ono požrtvovalnostjo, ki jo je rodilo in jo vzdržuje prepričanje, da vrše vsi skupaj in vsak posameznik s svojim delovanjem v pravem pomenu dobro delo in se žrtvujejo v blag namen. Družbino vodstvo jim izreka za to iskreno zahvalo.

Hvale vredna gorečnost, s katero so podružnice v zadnjih dveh letih nabrale in doposlale slavni družbi veliko svoto 15.527 glđ. 25 kr. pa naj bo hkrati bodrilo onim podružnicam, ki so z dopošiljanjem doneskov kaj zaostale, da izkažejo toliko večje svote za prihodnje leto. Vemo da ni prijetno delo zbirati in prositi denarnih doneskov, ako je tudi namen še tako blag, ker se vsakdo boji, da bi ne bil komu nadležen. A včasih je vendar le potrebno spodbujati posameznike, ker marsikdo ob raznih drugih skrbih prezre kaj dobrega, kar bi rad storil, ko bi ga bil kdo na primeren način na to opozoril. Mnogo pa bodo posamezni družbini udje podružničnim načelništvom olajšali delovanje, ako jim tudi neopozorjeni donašajo svojih prispevkov, kadar je to njim samim bolj prilično. Zlasti naj bi se to godilo pri vseh podružnicah ob veselih in žalih dogodbah v narodu in v družinah; ob raznih praznovanjih — sedaj ob bližnjem prazniku sv. Cirila in Metoda..

Knjižica družbe sv. Cirila in Metoda.

- I. zvezek: „**Franc Jožef I.**, cesar avstrijski“, strani 64. Ves natis pošel.
- II. zvezek: „**Rudolf Habsburški**“, oče avstrijske cesarske rodovine, str. 77, stane — gld. 40 kr.
- III. zvezek: „**Valentin Vodnik**, prvi slovenski pesnik“, strani 58. Ves natis pošel.
- IV. zvezek: „**Junaki**“, I. snopič, strani 88. Ves natis pošel.
- V. zvezek: „**Matej Ravnika**r, tržaško-koprski škof“, strani 36, stane . . . . . — „ 40 „
- VI. zvezek: „**Pesni Valentina Vodnika**“, strani 64, stane . . . . . — „ 30 „
- VII. zvezek: „**Junaki**“, II. snopič, strani 102, stane nevezan . . . — „ 30 „
 vezan . . . . . — „ 35 „
100 izvodov vkup	}	nevezanih	25	„	—	„
		vezanih	30	„	—	„

- VIII. zvezek: „Janez Cigler, slovenski pisatelj“,
strani 56, stane vezan . . . — gld. 80 kr.
- IX. zvezek: „Ljubezen do mamice“,
strani 74, stane vezan . . . — „ 40 „
- X. zvezek: „Igre in pesmi za
otroška zabavišča in ljudske
šole“. Predgovor 38, pesmi
103., torej v vsem 141 strani,
stane vezan . . . — „ 60 „
- XI. zvezek: „Materine sanje“. Slika
v jednom dejanju, 20 strani,
stane nevezan . . . — „ 15 „
- Zvezke I., III. in IV. pa bi — če jih je kdo
oddati voljan — družba zopet sama rada na-
kupila.

Opomba. S kupom zvezkov II., V., VI., VIII.
in IX. smo poskočili v tej meri, kakor jih družbi
primanjkuje.

Vodstvo družbe
sv. Cirila in Metoda.

NAZNANILA

v „Vestniku“ družbe sv. Cirila in Metoda blagovolé naj cenj. mnogobrojni člani družbe uvaževati pri naročilih. Tu objavljene tvrdke so zanesljive, postrežejo točno z dobrim blagom in nizko ceno.

Ker je dohodek naznanil odmenjen družbi v korist, je želeli, da se čest naročniki pri naročbah sklicujejo izrecno na inserat v „Vestniku“, ker tako poudarjanje osigurava dotični tvrdki vspeh inseriranja.

IVAN BONAČ

trgovina s papirjem v Ljubljani

priporoča slav. občinstvu vsakovrstnih potrebščin za šole, pisarne in domačo rabo. Zaloga vseh vrst papirja za urade, tudi pisalnega in pismenega, vsakovrstnih kovert, šolskih zvezkov po najnovejših predpisih, tint, peres, svinčnikov, pečatnega voska itd. itd.

 Največja zaloga razglednih dopisnic.

Slavno vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda poverilo mi je založbo svinčnikov v korist družbi. Pod geslom: „Narod se s slabim blagom ne smé varati“ postavil sem na trg svinčnike najboljše firme te stroke: „L. C. Hardtmuth“ v najbolj kakovosti. Zahtevajte povsodi in rabite le „Svinčnike družbe sv. Cirila in Metoda z peleg utisnjeno tovarniško znamko L. C. Hardtmuth; svinčnike, katerim nedostaje te znamke zavračajte kot neprave, ker so slabi. — Cena pravim svinčnikom je po 1, 2, 4 in 7 kr. kos, v ducatih ceneje; prekupovalcem primeren rabat.

→ **Ceniki na razpolago.** ←

Priporočam najtopleje svojo z najdovršenijsimi stroji opremljeno
knjigoveznico

za priproste in najfinije vezbe; umetniško izdelovanje map za diplome, albumov itd.

Izdelovanje kartonov

za poštno pošiljatve in blago v vseh velikostih z najnovejšimi stroji. Tisek trakov in reklam s zlatom, srebrom in aluminijem.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

zavaruje človeško življenje po vseh kombinacijah, izmed katerih so najugodnejše naslednje:

1.) **za slučaj smrti**, po kateri — naj se tista primeri kadar koli — izplača se zavarovani kapital **takoj** dotičnim dedičem.

2.) **za doživetje in smrt**, t. j. ako zavarovanec doživi naprej določeno leto, katero si sam izvoli, izplača se zavarovani kapital njemu samemu; ako prej umerje, pa takoj njegovim dedičem. Pri tem načinu se more zavarovati tudi takó, da mu ostane isto toliko kapitala izplačilnega **po smrti**, kolikor da je prejel ob doživetju določene dobe.

3.) **vzajemno**, n. pr. mož in žena, brat z bratom ali kaki drugi osebi in sicer takó, kadar umerje jeden izmed njiju, izplača se zavarovana vsota preživelemu zavarovancu.

4.) **za dobo 20 let**, t. j. ako umerje v teh letih, izplača se zavarovani znesek dedičem; če pa jih doživi, potem določi sam, kakó naj se mu izplača kapital; ves hkrati, v do-smrtnih obrokih ali pa šele po smrti.

5.) **za rento in pokojnino**, katero se dotičniku začnjenja izplačevati takoj po jedenkratni ulogi gotovega zneska, ali šele po nekolikih letih in sicer do smrti.

6.) **doto otrokom**, zlasti dekletom, katero se izplača, ko zavarovani otrok doživi 18., 20. ali 24. leto svoje dobe in to tudi takrat, če je zavarovalec (oče, mati, skrbnik itd.) umrl pred koncem zavarovalne dobe, dasi v tem slučaju preneha daljnje vplačevanje zavarovalnine. Če umrje otrok pred določenim letom, izplača se vsa zavarovalnina roditelju, zavarovalcu itd., ali pa se prenese ves kapital na kakšno drugo osebo.

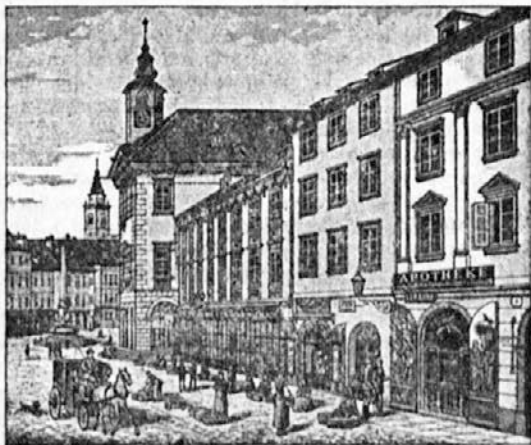
Vse te in ostale načine zavarovanja prevzema banka „Slavija“ po ugodnejših pogojih in cenejših tarifih, kakor vse druge zavarovalnice.

Banka „Slavija“ napreduje kaj uspešno od leta do leta ter je vredna vsega zaupanja. V letu 1897. si je pri njej svoje življenje zavarovalo 3538 oseb za vkupni kapital 8.994.247 40 kron, s čemur je glavnica v živlenskih oddelkih dosegla 62.313.072 40 kron. Zavarovalnina ali premija, ki je lani znašala 171.046 68 kron, narasla je koncem l. 1897. na vsoto 2.193.172 50 kron. Zavarovanih kapitalov in sicer po umrlih zavarovancih, potem zavarovancem na doživetje, dohodke in pokojnine je lani banka „Slavija“ izplačala 2.033.932 94 kron. Dividenda iz čistega dobička v oddelkih živlenskega zavarovanja izplačuje dotičnim zavarovancem najmanje 10% od zavarovalnine. V l. 1897. se je čistega dobička razdelilo 74.105 34 kron.

Vsa podrobnejša pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno **Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani**, v lastni hiši št. 12. v Gospodskih ulicah.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se
naroča po pošti.

❖
❖
Lekarna Ubaldia pl. Trnkóczy-ja
❖
❖

~
~
zraven rotovža v Ljubljani.
~
~

Ubald pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča:

Doktor Trnkóczy-jeve kapljice za želodec. Steklenica
20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tucati 4 gld. 80 kr.

Doktor Trnkóczy-jeve odvajalne ali čistilne kroglice
čistijo želodec pri zabasanji, skaženem želodcu. Škatulja
21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Angleški balzam, 1 steklenica 10 kr., tucat 1 gld., 5 tu-
catov 4 gld.

Za prsa:

Doktor Trnkóczy-jev zeliščni ali prsni
sirop za odrasčene in otroke; raztvarja
sliz in lajša bolečine, na pr. pri kašlju.
Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld.
50 kr.

Za trganje;

Doktor Trnkóczy-jev cvet za trganje (Gicht-
geist) lajša in preganja bolečine v križu,
nogah in rokah. Steklenica stane 50 kr., 5 steklenic
2 gld 25 kr.

Redilna štupa za živino

za notranjo potrebo pri
kravah, konjih in prašičih.
Zamotek z rabilnim na-
vodom vred velja 50 kr.,
5 zamotov samo 2 gld.

Redilni

prašek za prašiče.

Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče.

Ta na Angleškem splošno
in z najboljšim uspehom upo-
rabljivani redilni prašek ne
pospešuje samo tvorbo mesa
in masti, ki se ima doseči v
kolikor možno najboljši kako-
vosti in količini. nego tudi
jako blagodejno deluje na prebavne organe.

Cena zamotku 25 kr., 5 zamotkov 1 gld. !

Vsa tu naštetá zdravila se dobijo
v apoteki Trnkóczy-ja v Ljubljani
zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.

Podpisani priporoča velečastiti duhovščini in slav.
občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe,
gospodom trgovcem

voščene zvitke in méd

za prodajo v škafih, po 15, 20, 40 kg težkih prav po ceni.

Za čebelarje

izvrstni garantirani pitanec

v škatljah po 5 kg, kg à 60 kr., škatlja 30 kr., pošilja
se po pošti proti povzetju ali predlačilu.

Dobiva se **méd v satovji** in **pitanec** v škafih
po 20—40 kg prav po ceni.

Za **birmo, Božič, Miklavža** itd. prodaja ra-
znovrstno **medenino** na debelo in drobno.

Zaloga in prodaja

● brinja in brinjevca ●

liter po 1 gld. 20 kr. **medeno žganje** liter po 1 gld.
Vse je lastni izdelek.

Kupuje tudi vsak čas **méd v panjih, sodčkih,**
kakor tudi **vosek** in **suho satovje**, po kolikor
mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja
točno in pošteno postrežbo

Oroslav Dolenec,

svečar in lector, trgovina z médom in voskom
v Ljubljani, Wolfove ulice št. 10.

Družbe sv. Cirila in Metoda

 kava

se dobiva na drobno in debelo pri

Iv. Jebačin-u, trgovcu v Ljubljani.

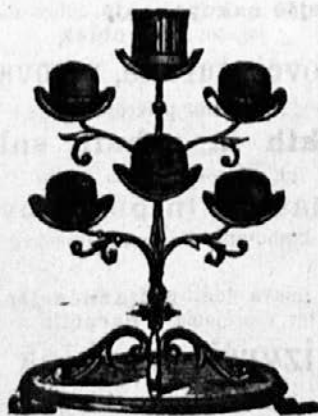
Blago je izborno, cene pa sovrstnim kavam
jednake. Slovenke! Zahtevajte vselej in v vseh
prodajalnicah le to domačo kavo!

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča osobito preč. duhovščini in sl. občinstvu
v mestih in na deželi **izborno svojo zalogo**

cilindrov, mehkih in trdih
klobukov, turistiških klo-
bukov, čepic,

Tovarniška zaloga
lodenatih klobukov c. kr. dvornih
zaloznikov A. J. Pichler v Gradci.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno
nizkih cenah.

❖ Domača tvrdka. ❖

Največja zaloga
izgotovljene obleke
za gospode, gospe in dečke

— ❖ ❖ ❖ —
GRICAR & MEJAC

Slonove ulice * Ljubljana * Slonove ulice

— ❖ ❖ ❖ —
Velika izbira po
poljubnem kroju izvršene obleke
iz najrazličnejšega blaga za vsak letni čas.

Najcenejše nakupovanje dobro in trpežno
izgotovljenih **oblek**

za lovce, turiste, potovalce,
različno prikrojenih
zimskih in vrhnih sukenj,
itd. za gospode; za gospe:

plaščev in plaščkov,
tudi s krznovino obloženih in obrobljenih.

V zalogi imava tudi **najrazličnejše blago**
ter vzprejemava **naročila** v

izvršitev oblek
po izbranem blagu.

Nujna naročila v najkrajšem času.

❖ Najnižje cene. ❖

Pivovarna J. Kosler & Comp.

priporoča

vležano, marcno in izvozno

➡ pivo ➡

priznано izvrstne kakovosti.

Suhe tropine

☉ sladne cime

najboljša piča za živino.

Ceniki so na razpolago.

L. 1898 izvarilo se je
55.000 Hktl.

Kamnosekarski in podobarski atelijer **Vincenc Čamernik**

kamnosekarski mojster v Ljubljani.

Izvrševanje cerkvenih umetnih kamnoseških del kakor altarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kamnov i. dr. Sprejemajo se vsakovrstna kamnoseška dela itd. Izdelovanje plošč za trumôske, kredenčne, umivalne, toaletne mize in nočne omarice. Bogata zaloga nagrobnih spomenikov, od raznovrstnih marmorjev, po najnovejših arhitektoničnih obrisih in najnižji ceni.

Naprava kompletnih družbinskih rakev, kakor tudi oskrbovanje vseh poprav na nadgrobnihih spomenikih, zasekavanje napisov, kateri se pozlate ali pobarvajo s trpežno barvo.

Obrise, načrte in narise napravljam na zahtevanje brezplačno.

Kašelj, hripavost in prsni katar

ublažuje in zdravi

 Pristni planinski sok

1 steklenica z rabilnim navodom 50 kr.

Pri kostobolu, trganju in revmatizmu bolečine popolnoma odpravlja

Cvet zoper trganje

preizkušeno mazilo

1 stekl. z rabilnim navodom 50 kr.

Edina zaloga

Deželna lekarna p. Mariji pomagaj

Ph. Mr. Milan Leustek, Ljubljana.

 Razpošilja se z obratno pošto najmanj 2 steklenice.

Fran Primožič

jermenar sedlar in torbar

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 34.
priporoča svojo res

bogato in vzgledno izvršeno zalogo jermenarskih in sedlarskih proizvodov. Navadne in fine konjske oprave, sedla in jezdne oprave, biče, uzde, brzde i. t. d.

Jermena za stroje.

Kovčege za čast. g. trgovce. — Fabriška cena.

Vsa naročila in poprave se vestno in ceno izvršujejo.

Kamnosekarstvo in kiparski atelijer

Feliks Toman-a

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 26
ima največjo zalogo

nagrobnihi spomenikov

prevzame vsaktero stavbeno, kamnosekarsko delo in se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje kamenitih oltarjev, podob, prižnic, obhajilnikov itd. po najnižji ceni.

Bogata zaloga

marmornatih plošč za pohištvo.

⊖ Potrebne načrte izdeluje brezplačno. ⊕

Ivan Jebačín

Ljubljana, Valvazorjev trg
založnik

kave družbe sv. Cirila in Metoda.

Priporoča

svojo veliko zalogo
špecerijskega, kolonijalnega,
materijalnega in barvenega
blaga;

☛ špirta, žganja ☛
in deželnih pridelkov.

— — — — —
Ob svojem času

zanesljivo kaljiva

dobra razna semena

na debelo in drobno
po najnižjih cenah

in točni ter

pošteni postrežbi.

ERNST SPEIL v Ljubljani

Turjaški trg št. 1.

Največja zaloga

šivalnih strojev.

Nizke cene. Ugodno plačevanje
na obroke. stari stroji se zame-
njavajo. Popravila se izvršijo
hitro, dobro in ceno.

Izbrana zaloga najrazličnejših

biciklov, velocipedov, triciklov itd.

— Ceniki zastonj in franko. —

M. Primožič

stavbeni in pohištveni mizar

Ljubljana Igriške ulice št. 8 Ljubljana

izdeluje

vsake vrste umetna, pohištvena
in cerkvena dela.

Priporoča se tudi za

pokladanje parketov.

→ Načrti in troškovniki brezplačno. ←

L. Mikusch

tovarna solnčnikov in dežnikov
v Ljubljani, Mestni trg št. 15.

Prekupcem so ceniki na razpolago

Družbe sv. Cirila in Metoda

 vžigalice

prodaja z velikim prospehom veletržec

Ivan Perdan v Ljubljani.

Do danes je daroval povodom te kupčije 1000 glđ. naši družbi. — Ogenj iz naših vžgalic na vsa ognjišča — slovenski ogenj iz naše družbe v vsa srca.

Ivan Gorup

zastopnik

meščanske pivovarne
v Plznu

ustanovljena l. 1842.

za Kranjsko, Spod. Štajersko
in izvoz v Orjent.

Agentura in trgovska komisija.

J. LOZAR

Mestni trg št. 7. * Ljubljana. * Mestni trg. št. 7.

Priporoča

volnenega perila zoper protin, proževine za
bolnike, povoščenega platna za vozičke in mize,
zagrinja na valjeh, belih sraje, barvanih
sraje za hribolazce, ovratnikov, črnih in bar-
vanih predpasnikov, žepnih robcev, zapestnic,
zavratnic, nogavic, kopiteev, dokolenic, volne,
bombaža belega in barvanega itd.

Zalagatelj potrebščin

za sokolska in kolesarska društva.

Vnanja narečila izvršujejo se s povratno pošto!

J. Blasnikova tiskarna

v Ljubljani na Bregu št. 12

se priporoča si. občinstvu izvršitev vsih tiskarskih del, kot: knjige, brošure, okrožnice, naslove na pisma, pisma, kurve, račune, vizitnice, cenike, jedilne liste, programe za veselice, naznanila (plakate), itd. itd.

➡ **Diplome za častne člane.** ➡

Tudi izvršuje edina v Ljubljani litografska dela v eni ali več barvah.

✧ Vse po najnižji ceni okusno in hitro. ✧

Nove kuharske bukve

cena 60 kr. po pošti 10 kr. več.

Živinozdravništvo

cena 1 gld. 80 kr. po pošti 10 kr. več

Nauk kake živini pomagati pri porodu

cena 50 kr. po pošti 5 kr. več.

Nauk kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati.

Cena 80 kr., po pošti 10 kr. več.

V zalogi ima mnogo knjig za mladino ter razne muzikalije.

Cenik se pošlje zastonj in poštne prosto.

JOS. REBEK

v Ljubljani ključavničar Franc. nabrežje
priporoča izborno svojo zalogo natančno iz trpežne
kovine izdelanih

štedilnih ognjišč,

ključev od aluminija, kateri so za tri četrtine
lažji nego ključi iz navadne kovine; dalje veliko
zalogo

elektrotehničnih proizvodov,

napeljavo hišnih telegrafov; dobe se tudi
posamezna dela po nizki ceni.

**Pozor na zanesljivo napeljevanje
strel vodov!**

Napeljevanje strel vodov izroči naj se le ve-
ščemu strokovnjaku, ker sicer je napeljava brez-
uspešna, osobito pa nedostatno pozlatenje osti po-
vzroči elementarne nezgode

Za uspešno elementarne nezgode odstranju-
joče napeljevanje jamčim.

Prevzemam vsa naročila na

ključavničarska dela

kakor so: železni umetno izdelani in lepo po-
zlačeni nagrobni križi; cerkvene ograje in
ograje za rakve, vrtove; železna okna, železne
duri za prodajalnice, okove za vrata in okna

vs a stavbinska dela

po trpežnemu delu primerni, nizki ceni.

Načrti so na razpolago.

Njega svetost

Papež Leo XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Lapponi-ju g. lekarnarju G. Piccoli-ju v Ljubljani pristrčno zahvalo za doposlane Jim steklenčice

tinkture za želodec

in so njemu z diplomom dne 27. novembra 1897 podelili naslov „dvorni založnik Njihove svetosti“ s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb Njihove svetosti.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji zapisujejo bolehavim **Piccoli-jevo želočno tinkturo**, katera krepeča želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje **G. Piccoli**, lekarnar pri »Angela« v Ljubljani na Dunajski cesti.

Tinkturo za želodec pošilja izdelovatelj v skatljah po 12 stekleničic za gld. 1.26 a. vr., po 24 stekleničic za gld. 2.40 a. vr. po 36 za gld. 3.50. po 70 za gld. 6.50 (poštni paket ne čez 5 kil težak), po 110 za gld. 10.30.

Poštino mora plačati p. n. naročnik.